

รัฐธรรมนูญนาชาติ
ฝรั่งเศส

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
และ ราชนาณาจักรเนเธอร์แลนด์

สภานิติบัญญัติแห่งประเทศเนเธอร์แลนด์

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961179082

วันที่ ๑ / ๓.๓. / ๒๕๖๓
คณะเขียน น ๒๑๓๖๑๓
KD
๓๑
๒๕๖๓ ๒๕๖๓

วันที่ 26 / ๓.๓. / ๖๓
เลขทะเบียน ๓ ๒๕๖๓
เลขหมู่ KD
๒/๕
๒๕๖๓
๒๕๖๓

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำแถลง

หนังสือเรื่อง รัฐธรรมนูญนานาชาติ (ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันและราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์) ซึ่งสาขาวิทยาศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดแปลและเรียบเรียงจากต้นฉบับรัฐธรรมนูญที่เป็นภาษาอังกฤษของแต่ละประเทศ เป็นเอกสารงานแปลอันที่ที่ ๓๐ ของสภาวิจัยแห่งชาติ

นับเป็นครั้งแรกในประเทศไทยที่ได้มีการรวบรวมรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ มาดำเนินการจัดแปลและพิมพ์ เพื่อใช้เป็นเอกสารค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วิเคราะห์และวิจัยของนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ สมาชิกรัฐสภาและประชาชนทั่วไป ซึ่งจะเป็นการยกระดับวิชาการของไทยให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ

ในการจัดแปลรัฐธรรมนูญนั้น ผู้แปลได้ใช้ความพยายามเป็นพิเศษเพื่อให้ข้อความเป็นภาษากฎหมายตามแบบรัฐธรรมนูญของประเทศไทย แต่ในขณะเดียวกันก็รักษาความหมายดั้งเดิมและเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศไว้ด้วย

สภาวิจัยแห่งชาติจึงหวังว่าหนังสือเรื่องนี้จะอำนวยประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าของสมาชิกรัฐสภาและฝ่ายบริหารได้ไม่มากนักน้อย.

(ลายเซ็น)

(นายประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส (สาธารณรัฐที่ ๕)	๑
รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	๓๕
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์	๑๕๐

รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส

(สาธารณรัฐที่ ๕)

แปลจาก

The Fifth French Republic

by

Dorothy Pickles

London Methuen & Co. Ltd. 36 Essex Street, W.C. 2,

First Printing, 1960

สารบัญ

หน้า

บทนำ	...	๑
หมวด ๑	อำนาจอธิปไตย	๒
หมวด ๒	ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ	๓
หมวด ๓	รัฐบาล	๕
หมวด ๔	รัฐสภา	๑๑
หมวด ๕	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับรัฐบาล	๑๔
หมวด ๖	สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ	๒๒
หมวด ๗	สภารัฐธรรมนูญ	๒๔
หมวด ๘	อำนาจตุลาการ	๒๖
หมวด ๙	ศาลยุติธรรมชั้นสูง	๒๗
หมวด ๑๐	สภาเศรษฐกิจและสังคม	๒๘
หมวด ๑๑	หน่วยการปกครอง	๒๙
หมวด ๑๒	ประชาคม	๓๐
หมวด ๑๓	ข้อตกลงเข้าร่วมอยู่ในสมาคมรัฐ	๓๔
หมวด ๑๔	การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๓๕
หมวด ๑๕	บทเฉพาะกาล	๓๖

รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส

(สาธารณรัฐที่ ๕)

บทนำ

ประชาชนฝรั่งเศส ขอประกาศเป็นทางการถึงการยึดมั่น ในสิทธิมนุษยชนและหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนตามที่ได้กำหนดไว้ในปฏิญญาสิทธิ ก.ศ. ๑๗๘๙ ซึ่งได้มีการยืนยันและเพิ่มเติมให้สมบูรณ์โดยบทนำของรัฐธรรมนูญฉบับ ก.ศ. ๑๙๕๖

อาศัยหลักการดังกล่าว และหลักการแห่งการตัดสินใจโดยเสรีของประชาชน สาธารณรัฐยินยอมให้ดินแดนโพ้นทะเลแสดงความจำนงที่จะขอเข้าร่วมอยู่กับสาธารณรัฐ อันเป็นสถาบันที่สร้างขึ้นใหม่ตามอุดมคติอันร่วมกันแห่งเสรีภาพ เสมอภาคและภราดรภาพและกำเนิดขึ้นมาโดยคำนึงถึงการวิวัฒนาการของประชาธิปไตยในดินแดนดังกล่าวด้วย

มาตรา ๑ สาธารณรัฐและประชาชนแห่งดินแดนโพ้นทะเลโดยการแสดงความปรารถนาโดยเสรี อนุมัติให้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้และจัดตั้งประชาคมขึ้น

การจัดตั้งประชาคมนั้นยึดหลักแห่งความเสมอภาค และความสมานสามัคคีของประชาชนซึ่งประกอบกันเป็นประชาคม

หมวด ๑

อำนาจอธิปไตย

มาตรา ๒ ประเทศฝรั่งเศสเป็นสาธารณรัฐอันจะแบ่งแยกมิได้ เป็นสาธารณรัฐทางโลก เป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยและสังคมนิยม สาธารณรัฐมุ่งประกันให้มีความเสมอภาคตามกฎหมาย โดยมีก้ำนึ่งถึงความแตกต่างกันในเรื่องกำเนิด เชื้อชาติ หรือศาสนา สาธารณรัฐเคารพการถือศาสนาทุกศาสนา

ธงชาติคือธงสามสี มีสีน้ำเงิน ขาว แดง

เพลงชาติคือเพลง ลา มาไซแยส

อุดมคติของสาธารณรัฐคือ "เสรีภาพ เสมอภาคและภวครภาพ"

หลักการของสาธารณรัฐคือ รัฐบาลเป็นของปวงชน โดยปวงชน และเพื่อปวงชน

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยแห่งชาติเป็นของปวงชน ปวงชนใช้อำนาจอธิปไตยโดยทางผู้แทน และโดยวิธีการออกเสียงประชามติ

คณะบุคคลใดหรือเอกชนใดจะอ้างว่ามีสิทธิใช้อำนาจอธิปไตยหาได้ไม่

การออกเสียงเลือกตั้งกระทำโดยตรงและ โดยอ้อมตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งในทุกกรณีต้องเป็นการทั่วไป เสมอภาคและลับ บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือปวงชนฝรั่งเศสที่บรรลุนิติภาวะทั้งสองเพศ และมีสิทธิสมบูรณ์ในสิทธิทางแพ่งและสิทธิในทางการเมืองตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๔ บรรดาพรรคและกลุ่มการเมืองมีส่วนในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิในการจัดตั้งพรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองขึ้น และการดำเนินกิจกรรมของตนได้โดยเสรีจะจำกัดมิได้ พรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองต้องเคารพหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนและหลักการแห่งประชาธิปไตย

หมวด ๒

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ

มาตรา ๕ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐย่อมมีคุณแลให้มีการเคารพรัฐธรรมนูญ โดยการใช้อำนาจของตน ประธานาธิบดีกำหนดให้องค์การของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปกติและให้รัฐดำรงคงอยู่ตลอดไป

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้ปกป้องความเป็นเอกราชของชาติ บูรณภาพแห่งดินแดน ความเคารพต่อสนธิสัญญาและข้อตกลงของประชาคม

มาตรา ๖ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละเจ็ดปี โดยองค์กรเลือกตั้งซึ่งประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาจังหวัด และสภาแห่งอาณาจักรโพ้นทะเล รวมทั้งผู้แทนของสภาเทศบาล

ผู้แทนของสภาเทศบาลประกอบด้วย

นายกเทศมนตรีสำหรับอำเภอ (Commune) ที่มีประชาชนน้อย

กว่า ๑,๐๐๐ คน

การเข้าร่วมของรัฐสมาชิกแห่งประชาคมในองค์การเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐนั้น ให้กำหนดโดยข้อตกลงระหว่างสาธารณรัฐกับรัฐสมาชิกแห่งประชาคม

การบังคับใช้แห่งมาตรานี้ให้กำหนดโดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

มาตรา ๘ ในการออกเสียงครั้งแรก การเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐให้ถือเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาด แต่ถ้าการเลือกตั้งครั้งแรกไม่ได้ผล การเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐในการออกเสียงครั้งที่สองให้ถือเอาเสียงข้างมากตามปกติ

การออกเสียงลงคะแนนเริ่มขึ้นตามคำร้องขอของรัฐบาล

การเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ให้กระทำภายในยี่สิบวันเป็นอย่างน้อย และห้าสิบวันเป็นอย่างช้า ก่อนกำหนดเวลาที่อยู่ในตำแหน่งของประธานาธิบดีจะสิ้นสุดลง

เมื่อตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐว่างลง ไม่ว่าโดยเหตุใดก็ตามหรือความไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ของประธานาธิบดี ได้รับการรับรองโดยสภารัฐธรรมนูญเมื่อได้มีการลงมติโดยคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาดของสมาชิกโดยการร้องขอของรัฐบาลแล้ว ให้ประธานวุฒิสภากำหนดให้ประธานาธิบดีไปพลางก่อน เว้นแต่หน้าที่ประธานาธิบดีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ และ มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ประธานาธิบดีว่างลงหรือเมื่อสภารัฐธรรมนูญได้รับรองว่าประธานาธิบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการถาวรแล้ว ให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ภายในยี่สิบวันเป็นอย่างเร็ว และห้าสิบวันเป็นอย่างช้า หลังจากได้มีประกาศว่าตำแหน่งประธานาธิบดีว่างลง หรือหลังจากที่ได้มีประกาศความไม่สามารถปฏิบัติ

หน้าที่ของประธานาธิบดีนั้นเป็นการถาวรแล้ว เว้นแต่กรณีมีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นซึ่งสภารัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองไว้

มาตรา ๘ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อนายกรัฐมนตรีนำคณะรัฐมนตรีลาออก

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแต่งตั้งและให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๙ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นประธานที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประกาศใช้กฎหมายภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ส่งร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้วไปให้รัฐบาล

ก่อนจะพ้นกำหนดเวลานี้ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมีสิทธิที่จะขอให้รัฐสภาพิจารณาร่างกฎหมายนั้นใหม่ หรือแต่เพียงบางมาตราก็ได้ รัฐสภาจะไม่รับพิจารณาคำขอของประธานาธิบดีไม่ได้

มาตรา ๑๑ ตามคำแนะนำของรัฐบาล ในระหว่างที่รัฐสภาอยู่ในสมัยประชุมหรือโดยการเสนอร่วมกันของสองสภาที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมีสิทธิจัดทำมีการออกเสียงประชามติเกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบองค์กรของรัฐ การให้ความเห็นชอบแก่ข้อตกลงของประชาคม หรือการให้สัตยาบันแก่สนธิสัญญาซึ่งแม้จะไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่อาจกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบัน

หากผลการออกเสียงประชามติเป็นการอนุมัติให้ใช้ร่างกฎหมาย
นั้น ให้ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประกาศใช้ร่างกฎหมายนั้นภายใน
ระยะเวลาตามความในมาตราก่อน

มาตรา ๑๒ ประธานาธิบดีประกาศยุบสภาผู้แทนได้ภายหลังที่ได้
ปรึกษาหารือกับนายกรัฐมนตรีและประธานสภาทั้งสองแล้ว

ให้มีการเลือกตั้งทั่วไปภายในสี่สิบวันเป็นอย่างเร็ว สี่สิบวันเป็น
อย่างช้า หลังจากที่ได้มีการยุบสภา

สภาผู้แทนมีอำนาจประชุมกันในวันพฤหัสบดีที่สองภายหลังการ
เลือกตั้ง หากการประชุมนี้เป็นเวลาออกสมัยประชุมตามที่กำหนดไว้เป็น
สมัยประชุมสามัญแล้ว สภาผู้แทนมีอำนาจมีการประชุมได้สิบห้าวัน

ภายในเวลาหนึ่งปีภายหลังการเลือกตั้ง ห้ามมิให้ยุบสภา

มาตรา ๑๓ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้ลงนามในกฎ
และกฤษฎีกาที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ประธานาธิบดีแห่งสาธารณ
รัฐเป็นผู้แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารของรัฐ ประธานาธิบดี
เป็นผู้แต่งตั้งสมาชิกสภาต่าง ๆ ของรัฐ

ประธานแห่งเครื่องอิสริยาภรณ์ ลีเจียน ออฟ ฮอนเนอร์
(Legion of Honour) เอกอัครราชทูตและราชทูตวิสามัญ กรรมการตรวจ
เงินแผ่นดิน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนรัฐบาลในดินแดนโพ้นทะเล นาย
ทหารชั้นนายพล อธิการบดีมหาวิทยาลัย นายพลทหารอากาศ อธิบดี ให้
ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดการ แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งอื่นโดย
คณะรัฐมนตรีรวมทั้งเงื่อนไขในการมอบอำนาจของประธานาธิบดีแห่ง

สาธารณรัฐให้บุคคลอื่นปฏิบัติแทน หรือใช้อำนาจในนามของประธานาธิบดี

มาตรา ๑๔ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแต่งตั้งเอกอัครราชทูต และราชทูตวิสามัญประจำรัฐต่างประเทศ และเป็นผู้รับสารตราตั้งเอกอัครราชทูตและราชทูตวิสามัญของรัฐต่างประเทศที่มาประจำ ณ ประเทศฝรั่งเศส

มาตรา ๑๕ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นจอมทัพฝรั่งเศส ประธานาธิบดีเป็นประธานสภาชั้นสูงและคณะกรรมการป้องกันประเทศ

มาตรา ๑๖ หากสถาบันแห่งสาธารณรัฐ เอกราชของชาติ บุคคล ภาพแห่งดินแดน หรือการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ได้รับความชำชุกคุกคามอย่างร้ายแรงและอย่างกะทันหัน และเมื่อการปฏิบัติงานตามปกติขององค์กรที่ตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญต้องระงับลง ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมีอำนาจใช้มาตรการที่จำเป็นในสถานการณ์เช่นนั้น ภายหลังที่ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐได้ปรึกษาหารือเป็นทางการกับ นายกรัฐมนตรี ประธานสภาทั้งสองสภา และสภารัฐธรรมนูญแล้ว ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐต้องมีสำเนาแจ้งให้ประชาชนทราบ

มาตรการที่ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอาจนำมาใช้นั้น ต้องเป็น มาตรการเพื่อความมุ่งหมายที่จะธำรงไว้ซึ่งอำนาจในการบริหารของรัฐบาล รัฐธรรมนูญ เพื่อให้องค์กรที่ตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ด้วยดีโดยชักช้าน้อยที่สุด ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐต้องปรึกษาหารือกับสภารัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องนี้

รัฐสภามีอำนาจประชุมตามปกติ

ในระหว่างที่มีการใช้อำนาจพิเศษนี้ ห้ามมิให้ยุบสภาผู้แทน

มาตรา ๑๗ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมีสิทธิในการให้อภัยโทษ

มาตรา ๑๘ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐติดต่อกับสภาทั้งสอง โดยการส่งสาส์นซึ่งจะได้มีการอ่านต่อที่ประชุมสภาและห้ามมิให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับสาส์นนั้น

หากรัฐสภาไม่อยู่ในสมัยประชุม ให้รัฐสภาเปิดประชุมพิเศษเพื่อการนี้

มาตรา ๑๙ การปฏิบัติการทั้งหลายของประธานาธิบดีเว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรค ๑ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๑ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองและหากจำเป็น ให้รัฐมนตรีที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ลงนามรับสนองด้วย

หมวด ๓

รัฐบาล

มาตรา ๒๐ รัฐบาลกำหนดและอำนวยการนโยบายของชาติ รัฐบาลมีอำนาจใช้หน่วยราชการและกองทัพ รัฐบาลรับผิดชอบต่อรัฐสภา ตามเงื่อนไขและคามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐

มาตรา ๒๑ นายกรัฐมนตรีอำนวยการปฏิบัติงานของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีรับผิดชอบในการป้องกันชาติ นายกรัฐมนตรีควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย เว้นไว้แต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีใช้

อำนาจวางระเบียบข้อบังคับ และแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจบางประการให้รัฐมนตรีปฏิบัติแทนก็ได้

หากจำเป็น ให้นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่แทน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐในการเป็นประธานในที่ประชุมของสภาและกรรมการตามความในมาตรา ๑๔

ในสถานการณ์พิเศษ ให้นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ประธานแทนประธานาธิบดีในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจแห่งการมอบอำนาจโดยชัดเจนและมีระเบียบวาระที่กำหนดไว้แน่นอนแล้ว

มาตรา ๒๒ หากจำเป็น การปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรีต้องมีผู้ลงนามรับสนองโดยรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ตำแหน่งของรัฐมนตรีย่อมขัดกับการเป็นสมาชิกรัฐสภา การเป็นตัวแทนอาชีพหรือวิชาชีพในระดับชาติ การดำรงตำแหน่งทางราชการหรือกิจกรรมวิชาชีพ

ให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่อง กำหนดเงื่อนไขการแต่งตั้งบุคคลอื่นให้ดำรงตำแหน่งแทนผู้ดำรงตำแหน่งผู้มีหน้าที่หรือผู้ทำงานดังกล่าว

การเลือกตั้งสมาชิก รัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๔

หมวด ๔

รัฐสภา -

มาตรา ๒๔ รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทน^๑ และวุฒิสภา^๒ สมาชิกสภาผู้แทน^๓ ได้รับเลือกตั้ง โดยการออกเสียงเลือกตั้งโดยตรงและทั่วไป

สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งโดยการออกเสียงทางอ้อม วุฒิสภาเป็นผู้แทนดินแดนต่างๆ ของสาธารณรัฐ ประชาชนฝรั่งเศสที่อยู่นอกประเทศฝรั่งเศสมีผู้แทนในวุฒิสภาได้

มาตรา ๒๕ กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดอายุตามวาระของแต่ละสภา กำหนดจำนวนสมาชิก เงินทดแทนแก่สมาชิกสภา คุณสมบัติและการขาดคุณสมบัติของสมาชิกสภาและการทำหน้าที่อื่น ที่ขัดต่อสมาชิกภาพของรัฐสภา

กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดวิธีการเลือกตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งแทนสมาชิกสภาผู้แทนหรือสมาชิกวุฒิสภา เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลงจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งซ่อม

มาตรา ๒๖ การฟ้องร้อง การติดตาม การจับ การขัง หรือการพิจารณาคดีสมาชิก รัฐสภาโดยเหตุที่สมาชิก ได้แสดงความเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนนั้นจะกระทำมิได้

^๑ ในต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า National Assembly

^๒ ในต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า Senate

^๓ ในต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า The Deputy of National Assembly

ในสมัยประชุม การฟ้องร้องหรือการจับสมาชิกรัฐสภาในข้อหาว่าได้กระทำความผิดทางอาญาหรือความผิดลหุโทษจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากสภาซึ่งสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกอยู่แล้ว เว้นไว้แต่เป็นกรณีความผิดซึ่งหน้า

ในระหว่างที่สภาไม่อยู่ในสมัยประชุม การฟ้องร้อง หรือการจับกุมสมาชิกรัฐสภาจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากสำนักงานสภาซึ่งสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกอยู่ เว้นแต่กรณีความผิดซึ่งหน้า คดีที่ได้มีอนุญาตให้ฟ้องได้ หรือคดีที่ได้มีคำพิพากษาเด็ดขาดแล้ว

หากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกร้องขอ ให้ปล่อยสมาชิกสภาพ้นจากการคุมขังหรือให้หยุดการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว

มาตรา ๒๑ การกำหนดให้สมาชิกรัฐสภาปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง (โดยบุคคลภายนอกรัฐสภา) ย่อมเป็นโมฆะและใช้บังคับไม่ได้

สิทธิออกเสียงของสมาชิกรัฐสภาเป็นการเฉพาะตัว

กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดการออกเสียงแทนกันได้ ในเหตุการณ์พิเศษ สมาชิกรัฐสภาผู้หนึ่งจะทำหน้าที่ออกเสียงแทนสมาชิกรัฐสภาเกินหนึ่งเสียงไม่ได้

* มาตรา ๒๒ ในปีหนึ่ง รัฐสภามีอำนาจมีการประชุมสมัยสามัญสองสมัย การประชุมสมัยแรกเริ่มในวันอังคารแรกของเดือนตุลาคม และสิ้นสุดลงในวันศุกร์ที่สามของเดือนธันวาคม

การประชุมสมัยที่สองเริ่ม ในวัน อังคารสุดท้ายของเดือนเมษายน สมัยประชุมนี้ไม่เกินเวลาสามเดือน

มาตรา ๒๓ รัฐสภามีการประชุมสมัยวิสามัญตามระเบียบวาระ - ประชุมที่ได้กำหนดไว้แล้วได้โดยคำร้องของนายกรัฐมนตรี หรือเมื่อเสียงข้างมากของสมาชิกสภาผู้แทนร้องขอ

เมื่อมีการประชุมสมัชชาสามัญตามคำร้องขอของสมาชิกสภาผู้แทน
ให้ตรากฎระเบียบปิดสมัยประชุมสามัญโดยมิชักช้า เมื่อสภาได้ประชุม
ปรึกษาเรื่องตามระเบียบวาระเสร็จแล้ว และจะเกินกว่าสิบสองวันนับตั้ง
แต่วันที่รัฐสภาได้ประชุมกันเสร็จแล้วไม่ได้

นายกรัฐมนตรีผู้เดียวเท่านั้น มีอำนาจขอร้องให้เปิดสมัยประชุม
อีกได้ก่อนที่จะสิ้นเดือนนับแต่วันที่ที่ได้มีกฎระเบียบให้เปิดสมัยประชุม

มาตรา ๓๐ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐสภามีการประชุมโดยมีอำนาจ
สมบูรณ์ตามกฎหมาย จะเปิดและปิดสมัยประชุมสามัญได้ตามโดย -
กฎระเบียบของประธานาธิบดีสาธารณรัฐ

มาตรา ๓๑ ให้คณะรัฐมนตรีเข้าร่วมในการประชุมของสภาทั้ง
สอง คณะรัฐมนตรีต้องรับฟังคำร้องขอของมวลสมาชิก

คณะรัฐมนตรีอาจขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลช่วยเหลือได้

มาตรา ๓๒ ประธานสภาผู้แทนได้รับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่ง
เฉพาะสมัยประชุมของสภาผู้แทนเท่านั้น ประธานวุฒิสภาก็ต้องเลือกกัน
ใหม่ทุกคราวที่มีการเลือกตั้งซ่อมสมาชิก

มาตรา ๓๓ การประชุมของทั้งสองสภาเป็นการประชุมโดยเปิด
เผย ให้จัดพิมพ์รายงานการประชุมในรัฐกิจจานุเบกษา

สภาหนึ่ง ๆ อาจมีการประชุมลับเมื่อนายกรัฐมนตรีร้องขอ หรือ
เมื่อมีสมาชิกหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดของสภาร้องขอ

หมวด ๕

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับรัฐบาล

มาตรา ๓๔ รัฐสภามีอำนาจอนุมัติร่างกฎหมาย
ให้ตรากฎหมายกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้คือ
สิทธิแห่งการเป็นพลเมืองและหลักประกันอันเป็นมูลฐานของ สรี
ภาพของประชาชน การผูกพันประชาชนทั้งในทางร่างกายและในทาง
ทรัพย์สิน ในการป้องกันประเทศชาติ

สัญชาติ สถานภาพและความสามารถทางกฎหมายของบุคคล
ทรัพย์สินในการสมรส การสืบมรดกและการให้โดยเสนหา

การกำหนดความผิดอาญาชั้น มหันตโทษและความผิดอาญาชั้น
ลดโทษ รวมทั้งการกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าว วิธีพิจารณาความ
อาญา การอภัยโทษ การกำหนดขอบเขตอำนาจศาลใหม่ และกฎหมาย
ว่าด้วยข้าราชการฝ่ายตุลาการ

การประเมินภาษี อัตราภาษี และวิธีการเก็บภาษีทุกประเภท
ระบบเงินตรา

ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ด้วยคือ
ระบบการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่น
การจัดตั้งบรรษัทของรัฐประเภทต่าง ๆ

หลักประกันชั้นมูลฐานของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการทหาร
การโอนวิสาหกิจของเอกชนมาเป็นของรัฐ และการโอนทรัพย์สิน
ของรัฐให้แก่เอกชน

ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักการชั้นมูลฐานในเรื่องต่อไปนี้คือ

การจ้ดองการในการป้องกันประเทศ

การปกครองโดยอิสระของการปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจและ
ทรัพย์สินของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษา

กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน สิทธิในทรัพย์สิน สัญญาทางแพ่งและ
ทางการพาณิชย์

กฎหมายแรงงาน กฎหมายว่าด้วยสหพันธ์กรรมกร และความ
มั่นคงแห่งสังคม

กฎหมายการคลังกำหนดทรัพย์สินากรและหน้าที่ของรัฐตามเงื่อนไข
และภายใต้บทบัญญัติที่กำหนดโดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

กฎหมายวางแผนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ทางสังคมและเศรษฐกิจ
ของกิจกรรมของรัฐ

การกำหนดให้บทบัญญัติแห่งมาตรานี้สมบูรณ์ และมีขอบเขตยอม
ทำได้โดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

มาตรา ๓๕ รัฐสภาให้ความยินยอมในการประกาศสงคราม

มาตรา ๓๖ คณะรัฐมนตรีหรือออกกฤษฎีกาประกาศใช้กฎอัยการศึก
ถ้าจะประกาศใช้กฎอัยการศึกเกินสิบห้าวัน ต้องได้รับความยิน-
ยอมของรัฐสภา

มาตรา ๓๗ เรื่องใดที่ไม่อยู่ในขอบเขตของการตรากฎหมาย ให้
ถือว่าอยู่ในขอบเขตของการออกข้อบังคับ^{*}

กฎหมายที่ประกาศ ใช้แล้วแต่เกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ใน ขอบ เขต ของ
การออกข้อบังคับให้แก้ไขโดยกฤษฎีกา เมื่อ ได้รับความเห็นจากสภา

* สันฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า rule-making

แห่งรัฐแล้ว กฎหมายที่ใช้บังคับหลังจากวันที่รัฐธรรมนูญนี้เริ่มใช้บังคับ จะแก้ไขได้โดยกฤษฎีกาก็ต่อเมื่อสภารัฐธรรมนูญได้ประกาศว่ากฎหมายนี้ อยู่ในขอบเขตของการออกกฎข้อบังคับตามความในวรรคก่อน

มาตรา ๓๔ เพื่อปฏิบัติการตามแผนงานที่กำหนดไว้ รัฐบาลอาจร้องขออำนาจจากรัฐสภาให้รัฐบาลออกข้อกำหนด^๑ ได้ภายในระยะที่กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องที่ได้โดยปกติเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของการออกกฎหมาย

คณะรัฐมนตรีประกาศข้อกำหนดภายหลังที่ได้ปรึกษาหารือกับสภาแห่งรัฐ ข้อกำหนดมีผลใช้บังคับเมื่อประกาศในรัฐกิจจานุเบกษา แต่ข้อกำหนดนั้นย่อมเป็นโมฆะหากมิได้รับการให้สัตยาบันและยังมีได้เสนอต่อรัฐสภาก่อนระยะเวลาที่กฎหมายให้อำนาจกำหนดไว้

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวตามความในวรรคหนึ่งของมาตรานี้ จะมีการแก้ไขข้อกำหนดได้โดยการตรากฎหมายเฉพาะเรื่องและเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบเขตแห่งการออกกฎหมายเท่านั้น

มาตรา ๓๕ สิทธิในการเสนอร่างกฎหมายเป็นของนายกรัฐมนตรีและสมาชิกรัฐสภา

ในการเสนอร่างกฎหมายของรัฐบาลนั้นเมื่อได้ขอความเห็นจากสภาแห่งรัฐแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีประชุมพิจารณาร่างกฎหมายแล้วให้ส่งร่างกฎหมายนั้นไปยังสภาหนึ่งสภาใดก็ได้ แต่ถ้าร่างกฎหมายนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเงินให้เสนอไปยังสภาผู้แทนเพื่อพิจารณาก่อน

^๑ ผู้แปลขอใช้คำว่า "ข้อกำหนด" เพื่อให้ตรงกับคำว่า "พระราชกำหนด" ในภาษาไทย แต่จะใช้พระราชกำหนดในคำแปลนี้ก็จะไม่เหมาะสม เพราะฝรั่งเสดก็ไม่ใช่ราชอาณาจักร แต่เป็นสาธารณรัฐ การใช้คำว่า "ราช" นำหน้าคำแปลจึงไม่เหมาะสม ความจำเป็นครั้งนี้ จึงขอใช้คำว่า "ข้อกำหนด" แทน

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้รับไว้เพื่อพิจารณาซึ่งร่างกฎหมาย มติ และการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายที่สมาชิกวุฒิสภาเสนอ เมื่อยอมรับข้อเสนอดังกล่าวของสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นผลทำให้รายได้ของชาติลดน้อยลงหรือเป็นการเก็บภาษีหรืออากรเพิ่มขึ้น

มาตรา ๔๑ ถ้าในระหว่างการพิจารณานั้นปรากฏว่าร่างกฎหมาย ข้อเสนอหรือการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย ไม่อยู่ในขอบเขตแห่งการออกกฎหมายหรือขัดกับอำนาจที่มอบหมายตามความในมาตรา ๓๘ รัฐบาลอาจเสนอให้เลิกการพิจารณาได้

ในกรณีที่รัฐบาลและประธานสภาที่พิจารณาเรื่องดังกล่าวมีความเห็นขัดแย้งกัน หากมีคำร้องขอจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขอให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา สภารัฐธรรมนูญต้องพิจารณาชี้ขาดภายในแปดวัน

มาตรา ๔๒ ในการอภิปรายร่างกฎหมายนั้น สภาที่รับร่างกฎหมายนั้นไว้พิจารณาจะต้องพิจารณาร่างที่รัฐบาลเสนอ

เมื่อสภาหนึ่งได้รับร่างที่อีกสภาหนึ่งพิจารณาเสร็จแล้ว จะต้องพิจารณาร่างที่ได้รับ

มาตรา ๔๓ ร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอและสมาชิกวุฒิสภาเสนอนั้น เมื่อรัฐบาลหรือสภาที่รับร่างกฎหมายไว้พิจารณาร้องขอ ให้ส่งร่างกฎหมายให้คณะกรรมการวิสามัญที่ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณา

หากไม่มีการขอร้องให้ส่งร่างกฎหมายไปให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ให้ส่งร่างกฎหมายนั้นไปให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่งมีจำนวนไม่เกินหกคนของแต่ละสภาพิจารณา

มาตรา ๔๔ สมาชิกวุฒิสภาและรัฐบาลมีสิทธิเสนอแปรญัตติร่างกฎหมายได้

เมื่อได้มีการเริ่มอภิปรายกันแล้ว รัฐบาลมีอำนาจที่จะกักค้ำมิให้ที่ประชุมพิจารณาการแปรญัตติ หากมิได้มีการเสนอคำแปรญัตตินั้นให้คณะกรรมการพิจารณา ก่อน

หากรัฐบาลร้องขอ สภาที่พิจารณาร่างกฎหมายลงมติเห็นชอบหรือกักค้ำร่างกฎหมายนั้นทั้งฉบับหรือบางส่วนในวาระเดียว รวมทั้งคำแปรญัตติของ รัฐบาลหรือคำแปรญัตติที่รัฐบาลเห็นชอบด้วย

มาตรา ๔๔ การพิจารณาร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอหรือที่สมาชิกรัฐสภาเสนอให้กระทำต่อเนื่องกันในสองสภาของรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อให้มีการอนุมัติร่างกฎหมายที่มีบทบัญญัติตรงกันเมื่อทั้งสองสภา ได้พิจารณาแล้ว

หากมีความเห็นไม่ตรงกันระหว่างสภาทั้งสองเกี่ยวกับร่างกฎหมาย หลังจากได้มีการประชุมพิจารณาสองครั้งของแต่ละสภาแล้ว หรือหาก รัฐบาลแจ้งว่ามีความจำเป็นรีบด่วนหลังจากการพิจารณาหนึ่งครั้งของแต่ละสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีมีสิทธิส่งร่างกฎหมายให้คณะกรรมการผสมที่มีสมาชิกสภาเท่ากัน มีหน้าที่พิจารณาร่างกฎหมายจนตกลงกันได้ในเรื่องถ้อยคำ

ร่างกฎหมายที่คณะกรรมการผสมพิจารณาเสร็จนั้น ให้รัฐบาลเป็นผู้เสนอต่อสภาทั้งสองเพื่อขอรับความเห็นชอบ ห้ามมิให้รับญัตติเสนอแก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล

ถ้าคณะกรรมการผสมไม่อาจตกลงกันได้ในเรื่องถ้อยคำในร่างกฎหมาย หรือถ้าร่างกฎหมายนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน หลังจากได้มีการพิจารณาในสภาผู้แทนและวุฒิ

สภาครั้งเดียวแล้ว รัฐบาลอาจร้องขอให้สภาผู้แทนพิจารณา ในกรณี
เช่นนี้ สภาผู้แทนอาจเห็นชอบกับร่างกฎหมายที่คณะกรรมการพิจารณา
พิจารณาเสร็จและร่างสุดท้ายที่คณะกรรมการผสมได้พิจารณาซึ่งหากจำ-
เป็นต้องถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำแปรญัตติที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วย
แล้ว

มาตรา ๔๖ การแก้ไขเพิ่มเติมบรรดากฎหมายที่รัฐธรรมนูญ
บัญญัติให้มีสถานภาพเป็นกฎหมายเฉพาะเรื่องให้กระทำได้ตามเงื่อนไข
ต่อไปนี้

การอภิปรายและลงมติเกี่ยวกับร่างกฎหมายของรัฐบาลหรือของ
สมาชิกวุฒิสภาในสภาแรกที่มีการเสนอร่างกฎหมายนั้นจะกระทำมิได้จน
กว่าระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการเสนอร่างกฎหมายต่อสภาได้
ผ่านพ้นไปแล้ว

ให้นำความมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาร่างกฎหมาย
อย่างไรก็ดี หากสองสภามีความเห็นไม่ตรงกัน การอนุมัติร่างกฎหมาย
ต้องมีเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาดจากสมาชิกทั้งหมดในการประชุมวาระสุด
ท้ายของสภาผู้แทน

กฎหมายเฉพาะเรื่องว่าด้วยวุฒิสภา ให้สภาทั้งสองออกเสียงลง
คะแนนรับรองเช่นเดียวกัน

กฎหมายเฉพาะเรื่องที่ตราขึ้น จะประกาศใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อสภา
รัฐธรรมนูญประกาศรับรองว่ากฎหมายนั้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแล้ว

มาตรา ๔๗ กฎหมายเฉพาะเรื่องบัญญัติวิธีการที่รัฐสภาใช้
พิจารณาและลงมติร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน

ถ้ารัฐสภาไม่อาจจะลงมติได้ในวาระแรกภายในเวลาหกสิบวันนับจากวันที่รัฐบาลได้ส่งร่างกฎหมายให้พิจารณา รัฐบาลส่งร่างกฎหมายให้วุฒิสภาซึ่งวุฒิสภาต้องพิจารณาภายในสิบห้าวันการพิจารณาคำเนินต่อไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕

หากรัฐสภาไม่อาจจะลงมติได้ภายในเวลาเจ็ดสิบวัน ให้ประกาศใช้บทบัญญัติแห่งร่างกฎหมายนั้นโดยข้อกำหนด

หากการเสนอกฎหมายว่าด้วยการเงินกำหนดรายได้และรายจ่ายประจำปีงบประมาณซึ่งจะประกาศใช้ไม่ทันกำหนดเริ่มต้นของปีงบประมาณใหม่ รัฐบาลอาจขออนุมัติจากรัฐสภาโดยอ้างความจำเป็นรีบด่วนเพื่อขอเก็บภาษีและเลวติดเกี่ยวกับกิจการที่ได้ รับอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว

กำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรานี้จะสิ้นสุดหยุดลงเมื่อรัฐสภาไม่อยู่ในสมัยประชุม

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินช่วยเหลือรัฐบาลและรัฐสภาในการควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน

มาตรา ๔๘ ระเบียบวาระประชุมของสภาทั้งสองในการพิจารณาร่างกฎหมายต้องให้ความสำคัญตามลำดับที่จําแนกตามที่รัฐบาลกำหนด โดยพิจารณาร่างกฎหมายที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอและร่างกฎหมายที่สมาชิกรัฐสภาเสนอ

ในสัปดาห์หนึ่งแห่งการประชุม ให้สงวนไว้ให้แก่การตั้งกระทู้ถามของสมาชิกรัฐสภาและการตอบกระทู้ถามของรัฐบาล.

สมบัตินิติห้องสมุดรัฐสภา

สมบัตินิติห้องสมุดรัฐสภา

๒๑

มาตรา ๔๕ ภายหลังจากได้ปรึกษาหารือเป็นที่ตกลงกันในคณะรัฐมนตรีแล้ว นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภาผู้แทนว่ารัฐบาลขอให้รัฐสภาลงมติไว้วางใจรัฐบาลในเรื่องแผนงานหรือนโยบายทั่วไป หากคณะรัฐมนตรีได้ลงมติไว้เช่นนั้น

สภาผู้แทนอาจไม่ให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาลโดยการเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล สภาผู้แทนจะรับญัตติดังกล่าวไว้พิจารณาได้ก็ต่อเมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนอย่างน้อยหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดลงนามรับรอง และจะมีการออกเสียงลงมติภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากได้เสนอญัตตินั้นไม่ได้ การนับคะแนนเสียงให้นับเฉพาะคะแนนที่เห็นชอบด้วยกับญัตติไม่ไว้วางใจเท่านั้น และให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภาผู้แทนทั้งหมดเป็นเกณฑ์

หากสภาผู้แทนไม่เห็นชอบด้วยกับญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาล ห้ามมิให้สมาชิกผู้เสนอญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลอีกในการประชุมสมัยเดียวกันนั้น เว้นแต่กรณีที่ยังญัตติไว้ในวาระต่อไป

เมื่อได้มีการประชุมปรึกษาหารือเป็นที่ตกลงกันในคณะรัฐมนตรีแล้ว นายกรัฐมนตรีเสนอให้สภาผู้แทนลงมติไว้วางใจรัฐบาลในการพิจารณาร่างกฎหมายทั้งฉบับหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกฎหมายหรือญัตติให้ถือว่าสภาผู้แทนได้เห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมายทั้งฉบับหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกฎหมายหรือญัตตินั้นแล้ว เว้นไว้แต่ได้มีการลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลที่เสนอตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวาระก่อน

ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้มีการเสนอญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลเว้นแต่ญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลนั้นได้เสนอภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง ต่อจากนี้ให้พิจารณาญัตติไม่ไว้วางใจโดยออกเสียงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน

นายกรัฐมนตรีมีสิทธิขอให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบกับคำแถลงนโยบายทั่วไปได้

มาตรา ๕๐ เมื่อสภาผู้แทนลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลหรือไม่เห็นชอบกับแผนงานหรือคำแถลงนโยบายทั่วไปของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีต้องยื่นใบลาออกจากตำแหน่งของคณะรัฐบาลต่อประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ

มาตรา ๕๑ หากจำเป็น ให้ขยายเวลาการปิดการประชุมสมัยสามัญหรือการประชุมสมัยวิสามัญได้ เพื่อที่จะได้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับได้

หมวด ๖

สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ

มาตรา ๕๒ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้เจรจาและให้สัตยาบันแก่สนธิสัญญา

การเจรจาเพื่อทำความตกลงระหว่างประเทศที่ไม่ต้องมีการให้สัตยาบันนั้น ให้รายงานประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐทราบ

มาตรา ๕๓ การทำสนธิสัญญาสงบศึก สนธิสัญญาทางพาณิชย์ สนธิสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการผูกพันรัฐในทางการเงิน ทำให้ต้องแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับสถานภาพของบุคคล ให้มีการโอน การแลกเปลี่ยน หรือการรวมดินแดนนั้น ต้องได้รับการให้สัตยาบันหรือได้รับความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สนธิสัญญาและ ข้อตกลงดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับก็ต่อเมื่อได้มีการให้สัตยาบันหรือได้รับความเห็นชอบแล้ว

ห้ามมิให้มีการโอน การแลกเปลี่ยน หรือการรวมดินแดนโดยมิได้รับความยินยอมของประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๔ หากประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี หรือประธานสภาหนึ่งสภาใดขอให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณาว่า ข้อผูกพันระหว่างประเทศใดมีข้อความขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เมื่อสภารัฐธรรมนูญเห็นว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว การให้สัตยาบันหรือการให้ความเห็นชอบจะกระทำได้ต่อเมื่อได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้ว

มาตรา ๕๕ สนธิสัญญาและข้อตกลงซึ่งได้รับการให้สัตยาบันหรือความเห็นชอบโดยถูกต้องแล้ว เมื่อได้ประกาศใช้แล้ว มีผลบังคับสูงกว่ากฎหมาย ทั้งนี้หากภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้มีผลบังคับสูงกว่ากฎหมายตามสนธิสัญญาและข้อตกลงนั้นด้วย

หมวด ๗

สภารัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕๖ สภารัฐธรรมนูญประกอบด้วยกรรมการเก้าคนซึ่งอยู่ในตำแหน่งเป็นเวลาเก้าปี และจะได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกมิได้กรรมการสภารัฐธรรมนูญจะได้รับแต่งตั้งใหม่จำนวนหนึ่งในสามทุกเวลาสามปี ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเสนอชื่อสามคน ประธานสภาผู้แทนเสนอชื่อสามคน ประธานวุฒิสภาเสนอชื่อสามคน

นอกจากกรรมการเก้าคนดังกล่าว บุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมาแล้วมีสิทธิเป็นกรรมการสภารัฐธรรมนูญโดยตำแหน่งได้ตลอดชีพ

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแต่งตั้งประธานสภารัฐธรรมนูญ ประธานสภารัฐธรรมนูญมีเสียงหนึ่งเสียง

มาตรา ๕๗ ตำแหน่งหน้าที่ของกรรมการสภารัฐธรรมนูญย่อมขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือสมาชิกรัฐสภา ส่วนตำแหน่งหน้าที่อื่นที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่กรรมการสภารัฐธรรมนูญนั้น ให้กำหนดไว้โดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

มาตรา ๕๘ สภารัฐธรรมนูญควบคุมดูแลให้การเลือกตั้งประธานาธิบดีดำเนินไปโดยเรียบร้อย

สภารัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องการเลือกตั้ง และประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
และสมาชิกวุฒิสภา สภารัฐธรรมนูญพิจารณาชี้ขาด

มาตรา ๖๐ สภารัฐธรรมนูญควบคุมดูแลการออกเสียงประชามติ
ให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยและประกาศผลการออกเสียงนั้น

มาตรา ๖๑ ก่อนที่จะประกาศใช้บังคับกฎหมายเฉพาะเรื่อง และ
ก่อนที่มีการลงมติให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ให้ส่งกฎหมาย
ข้อบังคับดังกล่าวไปให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณาว่ากฎหมายหรือข้อบังคับ
นั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

เพื่อวัตถุประสงค์เช่นเดียวกัน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ
นายกรัฐมนตรี หรือประธานสภาใดสภาหนึ่งส่งร่างกฎหมายไปให้สภา
รัฐธรรมนูญพิจารณาก่อนการที่จะประกาศใช้กฎหมายนั้น

ในกรณีที่บัญญัติไว้ในสองวรรคก่อน ให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา
ภายในเวลาหนึ่งเดือน แต่ถ้าเป็นกรณีรีบด่วนตามที่รัฐบาลร้องขอ ให้
พิจารณาให้เสร็จภายในเวลาเจ็ดวัน

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น ในระหว่างการพิจารณาของสภารัฐธรรมนูญ
ย่อมทำให้ระยะเวลาแห่งการประกาศใช้กฎหมายขยายออกไปได้ด้วย

มาตรา ๖๒ บทบัญญัติใดที่สภารัฐธรรมนูญประกาศว่าขัดต่อ
รัฐธรรมนูญ จะประกาศใช้และจะนำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับไม่ได้

การอุทธรณ์คำวินิจฉัยของสภารัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ คำวินิจฉัย
ของสภารัฐธรรมนูญมีผลบังคับองค์การของรัฐ อำนาจอธิปไตย และ
อำนาจตุลาการต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๖๓ ให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดองค์การและวิธีพิจารณาของสภารัฐธรรมนูญ ระเบียบวิธีการส่งเรื่องใดให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะเวลาที่จะต้องเสนอเรื่องให้พิจารณา

หมวด ๘

อำนาจตุลาการ

มาตรา ๖๔ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้พิทักษ์อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยอิสระ

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมีสภาตุลาการชั้นสูง^{*} เป็นผู้ช่วยให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดฐานะของผู้พิพากษา การถอดถอนผู้พิพากษาจะกระทำไม่ได้

มาตรา ๖๕ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นประธานสภาตุลาการชั้นสูง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานโดยตำแหน่ง หากได้รับมอบหมายเป็นประธานที่ประชุมแทนประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐได้ด้วย

นอกจากนี้ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแต่งตั้งกรรมการสภาตุลาการชั้นสูงจำนวนเก้าคนตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะเรื่อง

สภาตุลาการชั้นสูงเป็นผู้เสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกาและประธานศาลอุทธรณ์คนทีหนึ่ง สภาตุลาการชั้น

* ต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า High Council of the Judiciary

สูงให้คณะกรรมการเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎหมายเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับข้อ
เสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาล
อื่นสภาตุลาการชั้นสูงให้คำแนะนำในการให้อภัยโทษตามเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎหมายเฉพาะเรื่อง

สภาตุลาการชั้นสูงประชุมกันในฐานะเป็นคณะกรรมการวินัยของ
ผู้พิพากษาทั้งนี้โดยมีประธานศาลฎีกาเป็นประธาน

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้กักขังบุคคลใดตามอำเภอใจ

อำนาจตุลาการเป็นผู้พิทักษ์เสรีภาพของบุคคลและรับรองให้ม
ีการเคารพหลักการนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

หมวด ๙

ศาลยุติธรรมชั้นสูง

มาตรา ๖๗ ให้จัดตั้งศาลยุติธรรมชั้นสูง* ขึ้นศาลหนึ่ง

ศาลยุติธรรมชั้นสูงประกอบด้วยตุลาการที่ได้รับเลือกตั้งจากสมา
ชิกสภาผู้แทนโดยสภาผู้แทนและจากสมาชิกวุฒิสภาโดยวุฒิสภามีจำนวน
เท่ากัน หลังจากการเลือกตั้งของสภาทั้งสอง ตุลาการศาลเป็นผู้เลือก
ประธานตุลาการของศาลนี้

ให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดองค์การศาลยุติธรรมชั้นสูง วิธี
การดำเนินงานรวมทั้งวิธีพิจารณาของศาล

* ต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า High Court of Justice

มาตรา ๖๘ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐต้องรับผิดชอบในการที่ได้ปฏิบัติไปแล้วตามหน้าที่ เฉพาะกรณีที่ทรยศต่อชาติอย่างร้ายแรงเท่านั้น ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอาจจะถูกสภาทั้งสองฟ้องโดยมีการออกเสียงลงคะแนนอย่างเปิดเผยและมีเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาดของสมาชิกทั้งหมดและสภาทั้งสองต้องมีความเห็นตรงกันด้วย ศาลยุติธรรมชั้นสูงเป็นผู้พิจารณาคำฟ้องกล่าวหาประธานาธิบดี

รัฐมนตรีในคณะรัฐบาลต้องรับผิดชอบเฉพาะการกระทำตามหน้าที่ซึ่งมีลักษณะความผิดมหันตโทษหรือความผิดชั้นลหุโทษ ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นเท่านั้น บทบัญญัตินี้ให้ใช้แก่ผู้ร่วมมือกระทำความผิดในกรณีที่มีการวางแผนทำลายความมั่นคงของรัฐ ให้นำกระบวนการที่กำหนดไว้ข้างกันมาใช้บังคับ ในกรณีที่กำหนดไว้ในวรรคนี้ ในการพิจารณาของศาลยุติธรรมชั้นสูงนั้น การกำหนดความผิดอาญาชั้นมหันตโทษหรือชั้นลหุโทษ รวมทั้งการกำหนดว่าการกระทำนั้นเป็นโทษที่กฎหมายอาญาใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิดย่อมใช้บังคับแก่ศาลยุติธรรมชั้นสูงด้วย

หมวด ๑๐

สภาเศรษฐกิจและสังคม

มาตรา ๖๙ สภาเศรษฐกิจและสังคมมีหน้าที่ให้ความเห็นแก่รัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องการร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอร่างข้อกำหนดหรือร่างกฤษฎีการวมทั้งร่างกฎหมายที่สมาชิกสภาเสนอถามที่รัฐบาลร้องขอ

สภาเศรษฐกิจและสังคมตั้งสมัชชาขึ้นมาหนึ่งเพื่อไปชี้แจงความเห็น
ของสภาเศรษฐกิจและสังคมเกี่ยวกับการร่างกฎหมายที่ได้รับมอบหมาย
ให้พิจารณาในที่ประชุมของสภาได้

มาตรา ๙๐ รัฐบาลอาจปรึกษาหารือกับสภาเศรษฐกิจและสังคม
ในปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของสาธารณรัฐหรือประชาคมได้ แผนหรือ
ร่างกฎหมาย โครงการเศรษฐกิจและสังคม ถ้องเสนอให้สภาเศรษฐกิจ
และสังคมให้ความเห็นก่อน

มาตรา ๙๑ องค์ประกอบของสภาเศรษฐกิจและสังคมและ
ระเบียบแห่งการดำเนินงานให้กำหนดโดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

หมวด ๑๑

หน่วยการปกครอง^๑

มาตรา ๙๒ หน่วยการปกครองของสาธารณรัฐคือ อำเภอ
จังหวัดและดินแดนโพ้นทะเล การจัดตั้งหน่วยการปกครองอื่นให้กระทำ
ได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

หน่วยการปกครองมีอำนาจบริหารงานโดยอิสระโดยสภาที่ได้รับ
เลือกตั้งตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎหมาย

เพื่อประโยชน์ของชาติ ผู้แทนของรัฐบาลมีหน้าที่ควบคุมการ
บริหารและการเคารพกฎหมายในจังหวัดและในดินแดน

^๑ ตั้ฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า Territorial entities

มาตรา ๗๓ สถานภาพในกฎหมายและการจัดระเบียบการปกครองของจังหวัดดินแดนโพ้นทะเล อาจได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

มาตรา ๗๔ ดินแดนโพ้นทะเลของสาธารณรัฐมีการจัดระบบบริหารเฉพาะ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของแต่ละดินแดนที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของสาธารณรัฐ การจัดระบบบริหารนี้ให้กำหนดและแก้ไขได้โดยกฎหมาย หลังจากได้พิจารณาแล้วในสภาแห่งดินแดนที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๕ ประชาชนของสาธารณรัฐที่ยังไม่มีสถานภาพของพลเมืองตามกฎหมายตามความในมาตรา ๓๔ ให้คงมีสถานภาพส่วนบุคคลอยู่เมื่อผู้นั้นยังมีได้บอกเลิก

มาตรา ๗๖ สถานภาพของดินแดนโพ้นทะเลอาจคงสถานภาพของตนไว้ได้เมื่อได้เข้าร่วมสาธารณรัฐแล้ว ถ้าเมื่อสภาแห่งดินแดนได้มีการพิจารณาลงมติและแสดงเจตจำนงภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคแรก ให้ดินแดนนั้นเป็นจังหวัดโพ้นทะเลแห่งสาธารณรัฐหรือเป็นรัฐสมาชิกแห่งประชาคมไม่ว่าจะรวมกันหรือแยกกันก็ตาม

หมวด ๑๒

ประชาคม^๑

มาตรา ๗๗ ในประชาคมที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญนี้ รัฐสมาชิกมีอำนาจดำเนินการปกครองตนเองโดยอิสระ รัฐสมาชิกมีสิทธิปกครองตนเองและบริหารของตนเองโดยอิสระและตามหลักประชาธิปไตย

^๑ ศัพท์ภาษาอังกฤษใช้คำว่า The Community

ในประชาคมหนึ่งจะมีความเป็นพลเมืองของประชาคมนั้นเท่านั้น
ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคกันตามกฎหมาย ไม่ว่าแหล่ง
กำเนิด เชื้อชาติและศาสนา ประชาชนมีหน้าที่เหมือนกัน

มาตรา ๑๘ ขอบเขตอำนาจของประชาคมนั้นครอบคลุมถึง
นโยบายต่างประเทศ การป้องกันประเทศ การเงิน นโยบายทางเศรษฐกิจ
และการคลังอันร่วมกัน รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่จำเป็นในทาง
ยุทธศาสตร์

ขอบเขตอำนาจของประชาคมยังครอบคลุมถึงการบริหารเพื่อให้
มีความยุติธรรม การศึกษาชั้นสูง การจัดระบบงานในการขนส่งนอกประ-
เทศและร่วมกัน การโทรคมนาคม เว้นแต่จะให้มีข้อตกลงไว้โดยเฉพาะ
ข้อตกลงพิเศษอาจกำหนดอำนาจที่จะใช้ร่วมกัน หรือกำหนด
หลักเกณฑ์การโอนอำนาจของประชาคมให้แก่รัฐสมาชิกของประชาคม

มาตรา ๑๙ รัฐสมาชิกต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๗
เมื่อได้ตัดสินใจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

จนกว่ามาตรการอันจำเป็นที่จะนำบทบัญญัติหมวดนี้ใช้บังคับ
สาธารณรัฐเป็นผู้ใช้อำนาจที่อยู่ในขอบเขตอำนาจของประชาคม

มาตรา ๒๐ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นประมุขและเป็น
ตัวแทนของประชาคม

ประชาคมมีองค์กรคือ สภาบริหาร วุฒิสภา และศาลอนุญาโต-
ตุลาการ

มาตรา ๔๑ รัฐสมาชิกของประชาคมมีส่วนในการเลือกตั้งประธานาธิบดีตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐในฐานะประมุขแห่งประชาคมเป็นผู้แทนของทุกรัฐแห่งประชาคม

มาตรา ๔๒ ประมุขแห่งประชาคมเป็นประธานสภาบริหารแห่งประชาคม นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐ หัวหน้ารัฐบาลของทุกรัฐ สมาชิกแห่งประชาคม และรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการร่วมกันในนามของประชาคมเป็นกรรมการสภาบริหาร

สภาบริหารกำหนดระเบียบในการร่วมมือของสมาชิกแห่งประชาคมในการบริหารและการปกครอง

การจัดระบบงานและวิธีการปฏิบัติงานของสภาบริหารให้กำหนดโดยกฎหมายเฉพาะเรื่อง

มาตรา ๔๓ วุฒิสภาของประชาคมประกอบด้วยผู้แทนที่เป็นสมาชิกของรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐและผู้แทนที่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติของรัฐสมาชิกแห่งประชาคม จำนวนของผู้แทนของรัฐสมาชิคนั้นให้คำนึงถึงจำนวนประชาชนและความรับผิดชอบของรัฐสมาชิกภายในประชาคมด้วย

วุฒิสภามีการประชุมสองสมัยคือปี ประมุขแห่งประชาคมเป็นผู้เปิดและปิดประชุม การประชุมแต่ละสมัยต้องมีระยะเวลาไม่เกินหนึ่งเดือน

วุฒิสภาก่ออภิปรายนโยบายเศรษฐกิจและการคลังร่วมกันตามที่ประธานาธิบดีแห่งประชาคมร้องขอก่อนที่รัฐสภาแห่งสาธารณรัฐให้ความเห็น

รอบแก้ร่างกฎหมายหรือในกรณีจำเป็นก่อนที่สภานิติบัญญัติของสมาชิก
อื่นแห่งประชาคมให้ความเห็นชอบแก้ร่างกฎหมาย

วุฒิสภาแห่งประชาคมเป็นผู้พิจารณากฎหมาย สนธิสัญญาหรือ
ข้อตกลงระหว่างประเทศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๓
ที่ประชาคมต้องมีพันธกรณี

วุฒิสภาแห่งประชาคมเป็นผู้พิจารณาชี้ขาดในคำบริหารภายใน
ขอบเขตตามที่ได้รับมอบอำนาจจากสภานิติบัญญัติแห่งสมาชิกของประ-
ชาคม มติของวุฒิสภาแห่งประชาคมให้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย
ตามแบบเดียวกันกับกฎหมายว่าด้วยอาณาเขตของแต่ละรัฐที่เกี่ยวข้อง

ให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดสมาชิกวุฒิสภาและกำหนดวิธี
การดำเนินงานของวุฒิสภา

มาตรา ๔๔ ศาลอนุญาโตตุลาการแห่งประชาคมเป็นผู้พิจารณา
คดีที่เกี่ยวกับการขัดแย้งระหว่างสมาชิกของประชาคม

ตุลาการและอำนาจของศาลอนุญาโตตุลาการให้กำหนดโดยกฎ
หมายเฉพาะเรื่อง

มาตรา ๔๕ หากไม่เป็นการขัดต่อวิธีการตามที่กำหนดไว้ใน
มาตรา ๔๔ บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
ของสถาบัน ร่วมกันให้แก้ไขโดยกฎหมายและมีการออกเสียงอย่างเดียวก
ันกับการออกเสียงในรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐและในวุฒิสภาแห่งประชา
คม

มาตรา ๘๖ การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของรัฐสมาชิกแห่งประชาคมนั้นจะกระทำได้โดยสาธารณรัฐร้องขอหรือโดยมติของสมานิติบัญญัติแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องและมีการยืนยันโดยการออกเสียงประชามติของรัฐสมาชิกที่เกี่ยวข้องโดยการจัดการและการควบคุมโดยสถาบันแห่งประชาคม การเปลี่ยนแปลงสถานภาพนี้ให้กำหนดโดยข้อตกลงที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐและสมานิติบัญญัติของรัฐสมาชิกที่เกี่ยวข้อง

โดยวิธีการเดียวกันนี้ รัฐสมาชิกแห่งประชาคมอาจเป็นอิสระเมื่อเป็นอิสระ รัฐสมาชิกนั้นย่อมสิ้นสมาชิกภาพแห่งประชาคม

มาตรา ๘๗ ข้อตกลงพิเศษที่จัดทำขึ้นเพื่อนำบทบัญญัติของหมวดนี้ไปใช้บังคับจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐและสมานิติบัญญัติของรัฐสมาชิกที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๑๓

ข้อตกลงเข้าร่วมอยู่ในสมาคมรัฐ

มาตรา ๘๘ สาธารณรัฐหรือประชาคมมีอำนาจที่จะทำข้อตกลงกับรัฐอื่นซึ่งปรารถนาที่จะเข้าร่วมเป็นสมาคมรัฐกับสาธารณรัฐหรือประชาคมได้เพื่อพัฒนาอารยธรรมของตน

หมวด ๑๔

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘๕ สิทธิที่จะเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรีและของสมาชิกวุฒิสภา

ญัตติหรือข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญจะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาโดยมีข้อความเหมือนกัน บทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบโดยการออกเสียงประชามติแล้ว

อย่างไรก็ดี ข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นยังไม่ต้องเสนอให้ออกเสียงโดยประชามติเมื่อประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเห็นควรที่จะเสนอต่อรัฐสภาในการประชุมร่วมกันทั้งสองสภาเป็นสภาองเกรส ในกรณีนี้จะถือว่าร่างข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาได้ก็ต่อเมื่อมีสมาชิกรัฐสภาสามในห้าที่ออกเสียงเห็นชอบด้วย ในการนี้สำนักเลขาธิการแห่งสภาผู้แทนทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการของที่ประชุมร่วมกันของสภาองเกรส

ห้ามมิให้ริเริ่มหรือพิจารณาข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ หากบุรณภาพของดินแดนกำลังได้รับการกระทบกระเทือน

รูปรัฐบาลสาธารณรัฐไม่อยู่ในขอบเขตของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้

หมวด ๑๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ สมัยประชุมสามัญแห่งรัฐสภาเป็นอันสิ้นสุดลง การ
อยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนสิ้นสุดลงในวันที่มีการประชุมสภาที่
ได้รับเลือกตั้งใหม่โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญนี้

จนกว่าสภาผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะมีการประชุมกัน รัฐบาล
เท่านั้นที่มีอำนาจเรียกประชุมรัฐสภา

สมาชิกภาพแห่งสภาสหภาพฝรั่งเศสสิ้นสุดลงในเวลาเดียวกันกับ
สมาชิกภาพของสภาผู้แทนในปัจจุบัน

มาตรา ๕๑ ภายในเวลาสี่เดือนนับตั้งแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
นี้ ให้จัดตั้งสถาบันแห่งสาธารณรัฐตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ระยะเวลาในการจัดตั้งสถาบันของประชาคมให้ขยายเป็นหกเดือน

อำนาจของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ดำรงตำแหน่งอยู่ใน
ปัจจุบันสิ้นสุดลงเมื่อได้มีประกาศผลการเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในมาตรา
๖ และมาตรา ๗ แห่งรัฐธรรมนูญนี้

รัฐสมาชิกแห่งประชาคมมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งครั้งแรกนี้
ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของคนที่ประกาศใช้รัฐ
ธรรมนูญ

รัฐบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วต้องมีอำนาจปกครองรัฐสมาชิกต่อไปตาม
กฎหมายและข้อกำหนดอื่นที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ตามระบบรัฐบาลใหม่ของ รัฐสมาชิค

จนกว่าการจัดตั้งวุฒิสภาสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นสมาชิกของสภาแห่งรัฐอยู่แล้วในปัจจุบัน ให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งวุฒิสภาให้แน่นอนเพื่อให้มีผลใช้บังคับก่อนวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๑๙๕๕

จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสภารัฐธรรมนูญขึ้นให้อำนาจหน้าที่ของสภารัฐธรรมนูญตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ แห่งรัฐธรรมนูญเป็นของคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยรองประธานสภาแห่งรัฐเป็นประธาน ประธานคนที่หนึ่งของศาลฎีกาและประธานคนที่หนึ่งแห่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประชาชนของรัฐสมาชิกแห่งประชาคมมีผู้แทนในรัฐสภาต่อไปจนกว่าจะได้เริ่มใช้มาตรการอันจำเป็นในการนำหมวดสิบสองมาใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ สำหรับมาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นในการจัดตั้งสถาบันตามรัฐธรรมนูญขึ้นนั้น จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสถาบันขึ้นและเพื่อให้องค์การของรัฐดำเนินงานได้ ให้คณะรัฐมนตรีประชุมปรึกษากันและโดยปรึกษากับสภาแห่งรัฐเพื่อออกข้อกำหนดอันมีผลใช้บังคับเสมือนหนึ่งเป็นรัฐบัญญัติ

ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๕๑ รัฐบาลมีอำนาจกำหนดระบบการเลือกตั้งสภาที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีขึ้นโดยออกข้อบังคับ

ใ้ให้มีผลบังคับเสมือนหนึ่งเป็นรัฐบัญญัติและมีการประกาศใช้เหมือนรัฐบัญญัติ

ภายในระยะเวลาเดียวกันและโดยเงื่อนไขเช่นเดียวกัน รัฐบาลมีอำนาจดำเนินมาตรการใดๆ เกี่ยวกับเรื่องใดที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็นต่อความดำรงอยู่ของชาติและเพื่อคุ้มครองประชาชนหรือเพื่อพิทักษ์เสรีภาพ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้บังคับในฐานะที่เป็นรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐและของประชาคม.

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

แปลจาก

The Basic Law of the Federal Republic of Germany
(revised edition : 31 December 1961)

by

German Information Center
410 Park Avenue, New York 22, New York.

สารบัญ

	หน้า
คำปรารภ	๔๓
หมวด ๑ สิทธิมุลฐาน	๔๔
หมวด ๒ สหพันธรัฐและมลรัฐ	๕๒
หมวด ๓ สถาบันเดสตก	๕๕
หมวด ๔ สถาบันเดสรัต	๖๔
หมวด ๕ ประธานาธิบดีสหพันธ์	๖๖
หมวด ๖ รัฐบาลสหพันธ์	๗๐
หมวด ๗ อำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์	๗๓
หมวด ๘ การรักษากฎหมายสหพันธ์และการบริหารสหพันธ์	๘๕
หมวด ๙ การบริหารงานตุลาการ	๙๑
หมวด ๑๐ การคลัง	๙๘
หมวด ๑๑ บทเฉพาะกาลและบทสุดท้าย	๑๐๘

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

คำปรารภ

ชนชาวเยอรมันในมลรัฐบาเวิน, บาวาเรีย, เบรเมน, ซัมบวค, โลเวอร์-แซกโซนี, นอร์ธไรน์ - เวสต์ฟาเลีย, ไนน์ส์เท็ค - พาลาตินาเท, ซเลสวิก - โฮลสไตน์, วูร์เทมแบร์ก - บาเวิน และควร์เทมแบร์ก - ไฮ-เอ็็นซอลเดิน

ด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบของตนต่อพระเจ้าและมนุษยชน

ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพิทักษ์เอกภาพแห่งชาติ และเอกภาพทางการเมือง และเพื่อส่งเสริมสันติภาพของโลกในฐานะเป็นสมาชิกที่มีความเสมอภาคกับรัฐอื่นในยุโรปที่รวมกัน

ด้วยความมุ่งมาทปรารถนาที่จะให้แนวทางใหม่แก่ชีวิตการเมืองภายในระยะเวลาชั่วคราว โดยอาศัยอำนาจของอำนาจร่างรัฐธรรมนูญ จึงได้ประกาศใช้กฎหมายหลักของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันฉบับนี้

ชนชาวเยอรมันได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ในนามของชนชาวเยอรมันผู้ที่ไม่สามารถมาร่วมร่างรัฐธรรมนูญได้

ชนชาวเยอรมันทั้งมวลร่วมแรงร่วมใจเพื่อที่จะให้ไทม์ซึ่งเอกภาพและเสรีภาพของเยอรมัน โดยการตัดสินใจของตนเองอย่างเสรี

หมวด ๑

สิทธิมูลฐาน

มาตรา ๑ ๑) เกียรติภูมิของมนุษย์จะละเมิดมิได้ เป็นหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่ทั้งมวลของรัฐที่จะป้องกันและปกป้องเกียรติของมนุษย์

๒) คนชาวเยอรมันยอมรับว่า สิทธิมนุษยชนที่จะละเมิด
ไม่ได้และที่จะโอนไม่ได้นั้น เป็นพื้นฐานของทุกประชาคม ของสันติภาพ
และของความยุติธรรมในโลก

๓) ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการพึงเคารพ
สิทธิมูลฐานทั้งหมดดังต่อไปนี้ เหมือนหนึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้

มาตรา ๒ ๑) บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ได้โดย
เสรี ทราบได้ที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นหรือละเมิดระบอบ
รัฐธรรมนูญ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒) บุคคลมีสิทธิในชีวิตและสิทธิในร่างกายของตนที่จะ
ละเมิดมิได้ เสรีภาพของบุคคลจะถูกละเมิดมิได้ การจำกัดสิทธิดังกล่าว
จะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓ ๑) บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย

๒) ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

๓) บุคคลจะถูกรอนสิทธิ หรือมีอภิสิทธิ์โดยเหตุของเพศ
บิดามารดา เชื้อชาติ ภาษา บ้านเกิดเมืองนอน และแหล่งกำเนิด ศาสนา
หรือความเห็นในเรื่องศาสนาหรือความเห็นทางการเมืองไม่ได้

มาตรา ๔ ๑) เสรีภาพในการนับถือศาสนาและมโนธรรม และเสรีภาพในการนับถือนิกายศาสนา หรือหลักปรัชญาจะถูกละเมิดมิได้

๒) การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโดยไม่ถูกรบกวนย่อมได้รับความคุ้มครอง

๓) จะมีการบังคับให้บุคคลเป็นทหารกองกำลังรบที่ขัดต่อมโนธรรมของเขาไม่ได้ รายละเอียดในเรื่องนี้ให้บัญญัติไว้ในกฎหมายของสหพันธรัฐ

มาตรา ๕ ๑) บุคคลมีสิทธิที่จะแสดงออกและโฆษณาโดยเสรี ซึ่งความเห็นของตนโดยการพูด การเขียน และรูปภาพ และมีสิทธิโดยเสรีที่จะแสวงหาข่าวสารให้แก่ตนเองจากแหล่งข่าวสารสาธารณะ เสรีภาพในการพิมพ์ และเสรีภาพในการรายงานข่าวโดยวิทยุกระจายเสียง และโดยภาพยนตร์ย่อมได้รับความคุ้มครอง จะมีการตรวจข่าวไม่ได้

๒) สิทธิดังกล่าวย่อมถูกจำกัดโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั่วไป โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อคุ้มครองเยาวชน และโดยสิทธิในเกียรติยศส่วนตัวจะละเมิดมิได้

๓) ศิลปะและวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสอนมีความเป็นอิสระ เสรีภาพในการสอนไม่ทำให้บุคคลพ้นจากการเคารพรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖ ๑) การแต่งงานและครอบครัวได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษจากรัฐ

๒) การอบรม และเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดา รัฐพึงให้ความสนใจแก่การปฏิบัติภาระหน้าที่นี้

๓) การแยกเด็กออกจากครอบครัวโดยปราศจากการยินยอมของบุคคลผู้มีสิทธิเลี้ยงดูเด็กจะกระทำได้อาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย และในกรณีที่มีสิทธิไม่ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนหรือในกรณีที่เด็กอาจถูกทอดทิ้ง หากรัฐไม่แยกเด็กออกจากครอบครัว

๔) มารดาทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและความดูแลจากประชาคม

๕) บุตรนอกกฎหมายพึงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมาย เพื่อที่จะให้มีโอกาสเท่าเทียมกับบุตรชอบด้วยกฎหมายในการพัฒนาร่างกายและจิตใจ และในการมีฐานะทางสังคม

มาตรา ๗ ๑) ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

๒) บุคคลผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรจะรับการอบรมทางศาสนาหรือไม่

๓) การอบรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล ยกเว้นโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนศาสนา โดยที่ไม่เป็นการโอนสิทธิของรัฐในการควบคุมให้การอบรมทางศาสนาดำเนินไปตามความประสงค์ของประชาคมทางศาสนา การให้ครูคนใดคนหนึ่งฝึกรับอบรมทางศาสนาโดยไม่สมัครใจจะกระทำไม่ได้

๔) สิทธิที่จะตั้งโรงเรียนราษฎร์ได้รับการคุ้มครอง โรงเรียนราษฎร์ในฐานะที่เป็นสถาบันให้การศึกษาแทนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐ และจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายของมลรัฐ การไม่อนุญาตให้จัดตั้งจะกระทำไม่ได้ หากโรงเรียนราษฎร์ไม่ต่ำกว่าโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเทศบาลในจุดมุ่งหมายของการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และคุณสมบัติของครู และไม่มีการส่งเสริมการแยกนักเรียนตามฐานะของบิดามารดา การไม่อนุญาตให้กระทำได้เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจและกฎหมายของครูไม่ได้รับการคุ้มครองเพียงพอ

๕) การอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ชั้นประถมจะกระทำได้อีกแต่กรณีที่จัดตั้งเจ้าหน้าที่ศึกษาธิการเห็นว่า การอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์พิเศษต่อการศึกษา หรือตามคำร้องขอของผู้ที่มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็ก ขอให้ตั้งโรงเรียนดังกล่าวขึ้นเป็นโรงเรียนหลายนิคม หรือนิคมเดียว หรือสอนศาสนาและไม่มีโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเทศบาลประเภทนี้ตั้งอยู่ในประชคมนั้น

๖) ให้ยกเลิกโรงเรียนเตรียมอุดม

มาตรา ๘ ๑) ชนชาวเยอรมันมีสิทธิในการชุมนุมกันโดยสงบ และปราศจากอาวุธโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า หรือได้รับอนุญาต

๒) การกักขังสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับการชุมนุม

มาตรา ๕ ๑) คนชาวเยอรมันมีสิทธิที่จะรวมกันเป็นสมาคม และ
สโมสร

๒) ห้ามมิให้ตั้งสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ หรือกิจกรรมที่ขัด
ต่อกฎหมายอาญา หรือที่มุ่งเป็น ปฏิปักษ์ต่อระบอบ รัฐธรรมนูญ หรือหลัก
การแห่งความเข้าใจระหว่างประเทศ

๓) สิทธิของ บุคคล ที่จะรวมกันจัดตั้งสมาคมเพื่อพิทักษ์
และปรับปรุงสภาพการทำงาน และสภาพเศรษฐกิจย่อมได้รับการคุ้มครอง
ข้อตกลงที่จำกัด หรือชักขวางสิทธินี้ย่อมเป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้ มาตรการ
การใด ๆ เพื่อให้มีข้อตกลงดังกล่าว ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๐ ความลับของจดหมาย และความลับของ ไปรษณีย์และโทร
คมนาคมเป็นสิ่งที่จะละเมิดมิได้ การจำกัดจะกระทำได้ก็แต่โดยบท
บัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑๑ ๑) คนชาวเยอรมันมีเสรีภาพที่จะมี ภูมิลำเนาภายในอาณา
เขตของสหพันธ์รัฐ

๒) การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้ก็แต่โดยบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย และเฉพาะกรณีที่มีการขาดแคลนสิ่งจำเป็นเพื่อมีชีวิตอยู่
ได้ และด้วยเหตุดังกล่าวจะเป็นภาระหนักแก่ประชาคม หรือการจำกัดมี
ความจำเป็นเพื่อคุ้มครองเยาวชนให้พ้นจากการทอดทิ้ง เพื่อปราบปราม
โรคระบาดหรือเพื่อป้องกันอาชญากรรม

มาตรา ๑๒ ๑) คนชาวเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชา
ชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม การควบคุมวิชาชีพให้กระทำ
ได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) บุคคลจะไม่ถูกบังคับให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งวัน
ไว้แต่ภายในขอบเขตของบริ การสาธารณะที่ เป็นการ บังคับตามประเพณีที่

ใช้สำหรับทุกคนโดยทั่วไปและโดยเสมอภาค -บุคคลที่ไม่อาจปฏิบัติตาม
 ระเบียบที่ใช้อาวุธต้องทำหน้าที่บริการอื่นแทน การทำหน้าที่อื่นแทนนี้จะ
 มีระยะเวลายาวกว่าระยะที่ต้องเป็นทหารไม่ได้ ให้กำหนดรายละเอียดไว้
 ในกฎหมายซึ่งจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิในมโนธรรม และจะต้องมีท
 บัญญัติที่ให้โอกาสปฏิบัติภายในหน่วยงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง กับหน่วยใด
 ของกองทัพได้ด้วย

๓) สตรีไม่ต้องรับราชการทหารตาม กฎหมายไม่ว่าจะเป็น
 หน่วยทหารใด ไม่ว่าจะโดยเหตุใดก็ตามจะให้สตรีทำงานในหน่วยงานใด
 ที่ต้องใช้อาวุธไม่ได้

๔) การเกณฑ์แรงงานจะกระทำได้ก็แต่ในกรณีที่บุคคลถูก
 ลิดรอนเสรีภาพโดยคำพิพากษาของศาล

มาตรา ๑๓ ๑) เกษตณจะถูกละเมิดมิได้

๒) การค้นเคหสถานจะกระทำได้ก็แต่โดยคำสั่งของผู้
 พิพากษา หรือหากมีการล่าช้าในการค้นอาจเกิดอันตรายขึ้นได้ จะกระ
 ทำได้ก็แต่โดยองค์กรอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมายและการค้นจะต้องกระทำ
 ในลักษณะที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น

๓) นอกจากนี้ การละเมิดมิได้อาจถูกเลิกหรือถูกจำกัด
 เฉพาะเพื่อหลีกเลี่ยงภัยพิบัติสาธารณะ หรือภัยที่เป็นอันตรายต่อชีวิตของ
 บุคคล หรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันมีมาเป็น
 การฉุกเฉินต่อความมั่นคงสาธารณะ และความสงบเรียบร้อย โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งเพื่อบรรเทาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย เพื่อการปราบปรามโรคติดต่อ
 หรือคุ้มครองเยาวชนที่ตกอยู่ในอันตราย

มาตรา ๑๔ ๑) สิทธิในทรัพย์สินและสิทธิในการรับมรดก ย่อมได้รับความคุ้มครอง สภาพและขอบเขตของสิทธิให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) การมีทรัพย์สินย่อมมีหน้าที่ด้วย การใช้ทรัพย์สินควรจะทำในลักษณะเพื่อส่วนรวม

๓) การเวนคืนจะกระทำได้อีกแต่เพื่อส่วนรวม การเวนคืนจะกระทำได้อีกแต่โดยกฎหมายใช้อำนาจกระทำได้ หรืออาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งบัญญัติถึงลักษณะ และขอบเขตค่าชดเชยด้วยการกำหนดค่าชดเชยนั้น ให้คำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ และผลประโยชน์ของผู้เสียหาย ในกรณีที่ไม่อาจตกลงกันในเรื่องค่าชดเชยให้ฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของสังคม การโอนที่ดิน ทรัพย์สิน ธรรมชาติ และปัจจัยในการผลิตของเอกชนมาเป็นของรัฐ หรือในลักษณะอื่นที่เป็นเศรษฐกิจที่รัฐควบคุมจะกระทำได้อีกแต่ โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บัญญัติถึงประเภท และขอบเขตของค่าทำขวัญไว้ สำหรับค่าทำขวัญนั้นให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรค ๓ ประโยคที่ ๓ และ ๔ มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ๑) บุคคลจะถูกถอดถอนสัญชาติเยอรมันไม่ได้ การสูญเสียสัญชาติต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และหากผู้ที่ถูกกระหนาบกระเทือนไม่ยินยอมแล้ว จะกระทำได้อีกแต่ในกรณีที่บุคคลนั้นจะไม่เป็นคนไร้สัญชาติเท่านั้น

๒) การเนรเทศผู้มีสัญชาติเยอรมันจะทำไม่ได้ บุคคลผู้ต้องโทษโดยเหตุทางการเมืองมีสิทธิลี้ภัย

มาตรา ๑๗ บุคคลคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน มีสิทธิเสนอคำร้อง
เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเรื่องราวร้องทุกข์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
และต่อสภาผู้แทน

มาตรา ๑๗ ก. ๑) กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและการรับ
ราชการอื่นแทนราชการทหารเฉพาะบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่ผู้รับราชการ
ทหารและผู้รับราชการอื่นแทนราชการทหาร ในระหว่างที่รับราชการ
ทหารหรือรับราชการอื่นแทนราชการทหารอาจบัญญัติจำกัดสิทธิมูลฐาน
ในการแสดงออกหรือการโฆษณาความเห็นโดยการพูด การเขียน และรูป
ภาพ (มาตรา ๕ วรรค (๑) ครั้งประโยคที่หนึ่ง) สิทธิมูลฐานในการ
ชุมนุม (มาตรา ๘) และสิทธิในการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ (มาตรา ๑๗)
เฉพาะส่วนที่อนุญาตให้ยื่นคำร้องขอหรือเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ร่วมกับ
บุคคลอื่นเท่านั้น

๒) กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันประเทศรวมทั้งการคุ้ม
ครองประชาชนพลเรือน อาจมีบัญญัติจำกัดสิทธิมูลฐานในการมีภูมิลำ
เนา (มาตรา ๑๑) และการละเมิดมิได้ของเคหสถาน (มาตรา ๑๓) ได้
มาตรา ๑๘ บุคคลผู้ที่ใช้อย่างเกินขอบเขตซึ่งเสรีภาพในการแสดงความ
คิดเห็นโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเสรีในการพิมพ์ (มาตรา ๕ วรรค ๒) เสรี
ภาพในการสอน (มาตรา ๕ วรรค ๓) เสรีภาพในการชุมนุม (มาตรา ๘)
เสรีในการรวมกันเป็นสมาคม (มาตรา ๙) ความลับของจดหมายไปรษณีย์
และโทรเลข (มาตรา ๑๐) สิทธิในทรัพย์สิน (มาตรา ๑๔) หรือสิทธิใน
การสืบทอด (มาตรา ๑๖ วรรค ๒) เพื่อที่จะโจมตีระบอบประชาธิปไตยเสรี
แล้วจะต้องถูกรอนสิทธิเสรีภาพทั้งหมด การรอนสิทธิเสรีภาพ และขอบ
เขตของการรอนให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐ

มาตรา ๑๕ ๑) ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ การจำกัดสิทธิมูลฐานจะกระทำได้อีกแต่โดยบทบัญญัติของกฎหมาย อาศัยอำนาจตามกฎหมาย เฉพาะกฎหมายนั้นจะต้องใช้ได้กับทุกคนเป็นการทั่วไป และจะใช้กับกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ เพื่อประโยชน์ดังกล่าวกฎหมายจะต้องบัญญัติถึงสิทธิมูลฐานที่ถูกจำกัดรวมทั้งมาตราของสิทธิมูลฐานนั้นด้วย

๒) ไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ห้ามจำกัดสาระสำคัญของสิทธิมูลฐาน

๓) สิทธิมูลฐานย่อมมีผลบังคับถึงบรรดาองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชนเยอรมัน เท่าที่สภาพของสิทธินั้นจะอำนวย

๔) หากหน่วยราชการละเมิดสิทธิของบุคคล บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องต่อศาลยุติธรรมได้ หากศาลอื่น ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาให้เป็นอำนาจของศาลธรรมดาที่มีอยู่ตามกฎหมายที่จะพิจารณาพิพากษา

หมวด ๒

สหพันธรัฐ และมลรัฐ

มาตรา ๒๐ ๑) สหพันธสาธารณรัฐเยอรมันเป็นรัฐประชาธิปไตย และสหพันธรัฐสังคมนิยม

๒) บรรดาอำนาจของรัฐมาจากปวงชน ปวงชนใช้อำนาจดังกล่าวโดยการเลือกตั้ง และการออกเสียงเลือกตั้งและโดยการมีองค์กรนิติบัญญัติ องค์กรบริหาร และองค์กรตุลาการ แยกเป็นสัดส่วนออกต่างหากจากกัน

๓) กฎหมายย่อมอยู่ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการอยู่ภายใต้กฎหมาย

มาตรา ๒๑ ๑) พรรคการเมืองมีส่วนในการ ก่อตัวของเจตนารมณ์ทางการเมืองของปวงชน การตั้งพรรคการเมืองย่อมกระทำได้โดยเสรี องค์การของพรรคต้องสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย พรรคต้องเปิดเผยแหล่งที่มาของเงินของพรรคให้ประชาชนทราบ

๒) ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลทางวัตถุประสงค์หรือความประพฤติของสมาชิกของพรรคก็ตาม พรรคการเมืองที่มุ่งขัดขวางหรือทำลายระบอบประชาธิปไตยเสรีหรือเป็น ภัยต่อ การดำรงคงอยู่ ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นพรรคการเมืองที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาปัญหาการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

๓) รายละเอียดเกี่ยวกับ เรื่องนี้ ให้บัญญัติ ไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๒๒ ธงชาติของสหพันธ์รัฐมีสีคำ สีแดง สีทอง

มาตรา ๒๓ ในขณะที่กฎหมายหลักฉบับนี้ใช้บังคับได้แต่เฉพาะในเขตของมลรัฐบาเดิน, บาวาเรีย, เบรเมน, มาร์ชเคอร์, เบอร์ลิน, ฮัมบวร์ก, เฮล, โลเวอร์-แซกโซนี, นอร์ธไรน์-เวสฟาเลีย, ไรน์ลันด์-พาลาตินาเท, ซเลสวิก-โฮลสไตน์, วูร์เทมแบร์ก-บาเดิน และวูร์เทมแบร์ก-ไฮเอิน-ซอลเลิน ในส่วนอื่นของเยอรมัน กฎหมายหลักจะใช้บังคับเมื่อกลายเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธ์รัฐ

มาตรา ๒๔ ๑) สหพันธ์อาจมอบอำนาจอธิปไตยให้แก่องค์การระหว่างประเทศได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) เพื่อประโยชน์ในการดำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพ สหพันธ์

อาจเข้าร่วมในระบบความมั่นคงร่วมกันได้ ในการเข้าร่วมนั้น สหพันธ์ยอมรับข้อจำกัดอำนาจอธิปไตยของตนเท่าที่จะเป็นผลให้บังเกิด และให้ได้มาซึ่งความมั่นคงโดยสันติและถาวรในยุโรป และระหว่างนานาชาติของโลก

๓) เพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างนานาชาติ สหพันธ์อาจเป็นภาคีแห่งข้อตกลงเกี่ยวกับระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่มีลักษณะทั่วไป กว้างขวาง และมีผลผูกพัน

มาตรา ๒๕ หลักทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายของสหพันธ์ กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับสูงกว่ากฎหมายของสหพันธ์และก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่สำหรับพลเมืองในเขตแดนของสหพันธ์

มาตรา ๒๖ ๑) กิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ได้ดำเนินแล้วด้วยความตั้งใจที่จะก่อความสับสนผันแปรโดยสันติระหว่างนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเตรียมการทำสงครามรุกราน เป็นกิจกรรมที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กิจกรรมดังกล่าวพึงมีโทษอาญาตามกฎหมาย

๒) การผลิต การขนส่งหรือการซื้อขายอาวุธที่สร้างขึ้นเพื่อสงครามจะกระทำได้ก็แต่โดยการอนุญาตของรัฐบาลสหพันธ์ รายละเอียดให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๒๗ เรือเดินสมุทรพาณิชย์ทั้งหมดของเยอรมันเป็นกองเรือเดียวกัน

มาตรา ๒๘ ๑) ระบอบรัฐธรรมนูญในมลรัฐพึงสอดคล้องกับหลักสาธารณรัฐ รัฐบาลประชาธิปไตย และสังคม บนรากฐานของการปกครองโดยกฎหมายตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ในทุกมลรัฐ และประชาคม

ทั้งหลาย ประชาชนมีสิทธิมีสภาผู้แทนที่ได้รับเลือก การเลือกตั้งทั่วไป โดยตรง, เสรี, เสมอภาค และลับ, ในประชาคม สภาประชาคมทำหน้าที่เป็นองค์การที่ได้รับเลือกตั้ง

๒) ประชาคม ย่อมได้รับความคุ้มครองในสิทธิที่จะควบคุมกิจการที่อยู่ในความรับผิดชอบของประชาคมท้องถิ่นภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย สภาคมนของประชาคมมีสิทธิปกครองตนเองตามบทบัญญัติของกฎหมายภายในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นของารรวมกันของประชาคม

๓) สหพันธรัฐพึงประกันว่า ระบอบรัฐธรรมนูญของมลรัฐ สอดคล้องกับสิทธิมูลฐานและบทบัญญัติวรรค(๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๘ ๑) การปรับปรุงดินแดนของสหพันธรัฐจะกระทำได้ก็แต่โดยการคำนึงถึงความผูกพันภูมิภาค ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ และโครงสร้างสังคม การปรับปรุงดินแดน พึงก่อให้เกิดมลรัฐที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของมลรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อคำนึงถึงขนาดของดินแดนและความสามารถ

๒) ภายหลังจากที่ได้มีการปรับปรุงเขตแดนของมลรัฐหลังจากวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ แล้ว เขตแดนใดที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของมลรัฐอื่นโดยไม่มีการออกเสียงประชามติแล้ว ประชาชนอาจขอให้มีการเปลี่ยนแปลงเส้นเขตแดนได้ภายในเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ คำเสนอขอดังกล่าวต้องมีจำนวนประชาชนเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่า ๑/๑๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมดใน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาสันต์^๑ หากคำเสนอได้รับความเห็นชอบด้วย
จำนวนคะแนนดังกล่าวแล้ว รัฐบาลสหพันธ์ต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย
ปรับปรุงเขตแดนว่าเขตแดนใดอยู่ในอาณาเขตของมลรัฐใด

๓) เมื่อได้มีการออกกฎหมายแล้ว จะต้องเสนอบทบัญญัติ
ของกฎหมายที่กำหนดให้โอนดินแดนส่วนใดส่วนหนึ่งของมลรัฐหลังไปให้
เป็นดินแดนของอีกมลรัฐหนึ่งให้ประชาชนในดินแดนนั้นออกเสียง
ประชามติ หากมีคะแนนเสียงสนับสนุนตามที่ ๒ แล้วให้จัดให้มีการออก
เสียงประชามติในดินแดนที่เกี่ยวข้องไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม

๔) เมื่อกฎหมายไม่ได้รับการสนับสนุนแม้แต่เพียงดินแดน
เดียว ให้นำกฎหมายนั้นเข้าพิจารณาในที่ประชุมสภาบุนเดสตักอีกครั้ง
หนึ่ง เมื่อสภาบุนเดสตักอนุมัติกฎหมายนั้นอีกครั้งหนึ่งแล้ว ให้นำ
กฎหมายดังกล่าวเสนอให้ประชาชนออกเสียงประชามติทั่วประเทศ

๕) ในการออกเสียงประชามติ ให้ถือเอาคะแนนเสียงส่วน
มากของจำนวนผู้มาลงคะแนนเสียงเป็นเกณฑ์

๖) วิธีการให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์การปรับปรุงเขต
แดนให้ดำเนินการให้เสร็จภายใน ๓ ปีนับตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายหลักนี้
และหากจำเป็นภายใน ๒ ปี นับตั้งแต่ได้มีการรวมเอาดินแดนส่วนอื่นของ
เยอรมันเข้ามารวมกับประเทศเยอรมันที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๗) วิธีการเปลี่ยนเขตแดนในลักษณะอื่นของมลรัฐให้เป็น
ไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่งสภาบุนเดสตักให้ความเห็นชอบด้วยและเสียง
ข้างมากของสภาบุนเดสตักเห็นชอบด้วย

มาตรา ๓๐ การใช้อำนาจปกครองและการปฏิบัติหน้าที่ปกครองเป็น
ของมลรัฐเว้นไว้แต่กฎหมายหลักจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรืออนุญาตไว้

^๑ สภาสันต์ คือ สภามลรัฐ (Landtag)

มาตรา ๓๑ กฎหมายของสหพันธ์สูงกว่ากฎหมายของมลรัฐ

มาตรา ๓๒ ๑) การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับรัฐต่างประเทศ
เป็นอำนาจหน้าที่ของสหพันธ์

๒) ก่อนที่จะลงนามในสัญญาที่กระทบกระเทือนประโยชน์
พิเศษของมลรัฐใด ให้ติดต่อขอความเห็นของมลรัฐที่เกี่ยวข้องภายใน
ระยะเวลาพอเพียง

๓) เมื่อมลรัฐใดมีอำนาจในการออกกฎหมายก็มีอำนาจที่
จะทำสัญญากับรัฐต่างประเทศได้ด้วยความยินยอมของรัฐบาลสหพันธ์

มาตรา ๓๓ ๑) ชาวเยอรมันในทุกมลรัฐมีสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง
เหมือนกันหมด

๒) ชาวเยอรมัน มีความเสมอภาคกันในการที่จะได้รับการ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของบ้านเมืองตามความเหมาะสมทางร่างกายและ
จิตใจ คุณสมบัติ และความสำเร็จในวิชาชีพ

๓) การมีสิทธิทางแพ่งและสิทธิของพลเมือง การอาจได้
รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของบ้านเมืองและสิทธิที่ได้มาจากการเป็น
ข้าราชการไม่เป็นผลของการนับถือนิกายศาสนา บุคคลจะเสียสิทธิอันควร
มิควรได้โดยเหตุที่ได้นับถือ หรือไม่นับถือนิกายศาสนาหรือนิกายทาง
ศาสนาไม่ได้

๔) การใช้อำนาจของรัฐในฐานะเป็นหน้าที่อันदारนั้น
โดยหลักการทั่วไปแล้วให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการซึ่งมีสถานภาพ
ความรับผิดชอบและความจงรักภักดีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายมหาชน

๕) มาตรากฎหมายว่าด้วยข้าราชการให้คำนึงถึงหลักการ
ประเพณีที่ข้าราชการพลเรือนพึงมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน้าที่นั้น หากบุคคลใดละเมิดพันธะทางราชการต่อบุคคลที่สามโดยหลักการให้รัฐหรือหน่วยราชการที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบในกรณีที่มีข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ด้วยเจตนาที่จะละเมิด หรือด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ที่ละเมิดจะฟ้องร้องหน่วยราชการที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่ไม่ได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องขอค่าชดเชยหรือสิทธิที่จะฟ้องร้องต่อศาลนั้น ศาลยุติธรรมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายโดยปรกติมีอำนาจพิจารณาพิพากษา

มาตรา ๓๕ หน่วยงานของสหพันธ์และของมลรัฐต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในค่านกฎหมายและการบริหาร

มาตรา ๓๖ ๑) ข้าราชการในหน่วยงานระดับสูงสุดของรัฐบาลสหพันธ์ต้องมาจากมลรัฐต่าง ๆ ในอัตราส่วนอันเหมาะสม ข้าราชการผู้ทำงานในหน่วยงานของรัฐบาลสหพันธ์ต้องมาจากมลรัฐที่ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่

๒) กฎหมายว่าด้วยการทหารพึงคำนึงถึงการแบ่งสหพันธ์รัฐออกเป็นมลรัฐและสภาพเชื้อชาติของมลรัฐด้วย

มาตรา ๓๗ ๑) หากมลรัฐหนึ่งไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งลักษณะของสหพันธ์รัฐที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหลักหรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์ด้วยความยินยอมของสภามุเนซิสตัก รัฐบาลสหพันธ์อาจใช้มาตรการอันจำเป็นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีโดยมลรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการบังคับของสหพันธ์

๒) ในการดำเนินการบังคับของสหพันธ์นั้น รัฐของสหพันธ์หรือผู้ได้รับมอบหมายมีสิทธิออกคำสั่งแก่เจ้าหน้าที่มลรัฐทั้งหมด

หมวด ๓

สภานุเทศัก (Bundestag)

มาตรา ๓๘ ๑) สมาชิกของสภานุเทศักเยอรมันได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป, โดยตรง, เสรี, เสมอภาคกัน และลับ บรรดาสมาชิกแห่งสภานี้เป็นผู้แทนของปวงชนชาวเยอรมันทั้งหมด ไม่อยู่ในอาณัติมอบหมายใดๆ และอยู่ใต้มนโธรมของตนเองเท่านั้น

๒) ผู้ใดที่มีอายุ ๒๑ ปี มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผู้มีอายุ ๒๕ ปี มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๓) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๓๙ ๑) สภานุเทศักมีอายุคราวละ ๔ ปี อายุในทางนิติบัญญัติของสภานี้สิ้นสุดลง ๔ ปี ภายหลังการประชุมครั้งแรกหรือเมื่อมีการยุบสภา ให้จัดมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ภายในระยะเวลาสามเดือนสุดท้ายของอายุของสภาหรือภายในหกสิบวันหลังจากการยุบสภา

๒) สภานุเทศักประชุมกันภายใน ๓๐ วัน ภายหลังการเลือกตั้ง แต่จะต้องไม่ประชุมกันก่อนการสิ้นอายุของสภานุเทศักที่ยังไม่สิ้นอายุ

๓) สภานุเทศักกำหนดการปีตสมัยประชุมและการขยายสมัยประชุมของตนเอง ประธานสภานุเทศักมีอำนาจเรียกประชุมสภา ก่อนกำหนดสมัยประชุมได้ ประธานสภาต้องเรียกประชุมหากสมาชิกไม่

ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดของสภา ประธานาธิบดีสหพันธ์
หรือนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ร้องขอ

มาตรา ๕๐ ๑) สภานุเทศกต์เลือกประธานสภา รองประธานสภา และ
เลขาธิการสภา สภานุเทศกต์ระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาได้

๒) ประธานสภาใช้อำนาจในฐานะเจ้าของเคสสถาน และ
อำนาจตำรวจในเคสสภานุเทศกต์ได้ การค้นหรือการจับกุมในสภานุเทศ
กต์จะกระทำมิได้เว้นไว้แต่ประธานสภาอนุญาต

มาตรา ๕๑ ๑) การสอบสวนการเลือกตั้งเป็นความลับของสภา
นุเทศกต์ สภาเป็นผู้ตัดสินการสิ้นสุดของสมาชิกภาพของสมาชิกสภานุ
เทศกต์ได้

๒) การอุทธรณ์มติของสภานุเทศกต์ให้กระทำได้โดยยื่น
อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์

๓) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๒ ๑) การประชุมสภานุเทศกต์ให้กระทำโดยเปิดเผย การ
ประชุมลับจะกระทำได้โดยมติของสมาชิกสภาไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของ
สมาชิกทั้งหมดหรือโดยมติของรัฐบาลสหพันธ์ ซึ่งจะต้องมีคะแนนเสียง
เห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ การลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับมติให้
ประชุมลับนี้ให้กระทำในที่ประชุมลับ

๒) มติของสภานุเทศกต์จำต้องมีคะแนนเสียงเกินครึ่งหนึ่ง
ของสมาชิกที่ออกคะแนนเสียงเว้นไว้แต่กฎหมายหลักนี้จะกำหนดไว้เป็น

อย่างอื่น ระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาอาจกำหนดข้อยกเว้นไว้
ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของสภาได้

๓) รายงานการประชุมที่แท้จริงและถูกต้องของสภาในการ
ประชุมโดยเปิดเผยของคณะเลขาธิการต่าง ๆ ไม่ก่อให้เกิดการรับผิดชอบ
ใดๆ เลย

มาตรา ๔๓ ๑) สภามุเทศิกและคณะเลขาธิการอาจขอให้รัฐมนตรีผู้
หนึ่งผู้ใดให้มาปรากฏตัวในที่ประชุมได้

๒) สมาชิกของสภามุเทศิกและรัฐมนตรีในรัฐบาลสห
พันธ์รวมทั้งบุคคลผู้ได้รับ มอบอำนาจจากสภามุเทศิกและรัฐบาลสห
พันธ์มีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภามุเทศิกและคณะกรรมการของสภา
มุเทศิกได้ บุคคลดังกล่าวมีสิทธิอภิปรายในที่ประชุมสภามุเทศิก
และที่ประชุมคณะกรรมการของสภามุเทศิกเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๔๔ ๑) สภามุเทศิกมีสิทธิและในเมื่อสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑ ใน
๑๐ เสนอญัตติร้องขอจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งจะรวบรวมหลัก
ฐานที่ประสงค์ในการประชุมสอบสวน โดยเปิดเผย การประชุมลับอาจ
มีได้

๒) ในการแสวงหาหลักฐานนั้นให้นำวิธีการพิจารณาคดีอาญา
มาใช้โดยอนุโลม ทั้งนี้จะต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพในการสื่อ
สารทางจดหมาย ไปรษณีย์หรือโทรคมนาคม

๓) เจ้าหน้าที่ฝ่ายศาลยุติธรรม และฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้อง
ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายและด้านบริหารแก่การสอบสวนของสภา

๔) ศาลยุติธรรมไม่มีอำนาจตัดสินคดีของคณะกรรมการสอบสวน ศาลยุติธรรมมีความเป็นอิสระที่จะประเมินและตัดสินข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐานของการสอบสวนนั้นได้

มาตรา ๔๕ ๑) สภานุเทศตักแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญคณะหนึ่ง ทำหน้าที่พิทักษ์รักษาสิทธิของสภานุเทศตักในระหว่างสภาปีตสมัยประชุมเพื่อมิให้รัฐบาลสหพันธ์ใช้อำนาจของสภา คณะกรรมการสามัญดังกล่าวนี้ มีอำนาจเป็นคณะกรรมการสอบสวนด้วย

๒) อำนาจที่กว้างขวางยิ่งขึ้นเช่น สิทธิที่จะออกกฎหมายการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ และการสอบสวนประธานาธิบดีสหพันธ์ ในความผิดอย่างร้ายแรงไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญ

มาตรา ๔๕ ก. ๑) สภานุเทศตักจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการกิจการต่างประเทศ และคณะกรรมการทหาร คณะกรรมการทั้งสองคณะทำหน้าที่ในระหว่างสภาปีตสมัยประชุม

๒) คณะกรรมการทหารมีสิทธิทำหน้าที่คณะกรรมการสอบสวน เมื่อกรรมการในคณะกรรมการนี้ไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ ร้องขอ คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะให้เป็นเรื่องที่จะสอบสวน

๓) การสอบสวนเรื่องทหาร มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรค (๑) มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๕ ข. สภานุเทศตักต้องแต่งตั้งข้าหลวงคุมครอง (Defense Commissioner) ขึ้น ๑ นาย เพื่อทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิมูลฐานและช่วย

สภานุเทศกต์ในการใช้สิทธิควบคุมรัฐบาลโดยสภา รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๔๖ ๑) สมาชิกสภานุเทศกต์จะถูกฟ้องร้องต่อศาลเมื่อใดไม่ได้ หรือจะถูกลงโทษทางวินัยได้หรือไม่ต้องรับผิดชอบภายนอกสภาในการที่ได้ลงคะแนนเสียงหรืออภิปรายในสภานุเทศกต์ หรือในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของสภา บทบัญญัติในวรรคนี้ไม่คลุมถึงการหมิ่นประมาท

๒) สมาชิกสภานุเทศกต์จำต้องรับผิดชอบต่อหรือถูกจับกุมในข้อหาว่าได้กระทำความผิดที่จะต้องได้รับอาญาตามกฎหมายก็แต่เฉพาะเมื่อสภานุเทศกต์อนุญาต เว้นไว้แต่จะถูกจับกุมในขณะที่กระทำความผิดหรือในวันถัดไป

๓) การจำกัดเสรีภาพในร่างกายของสมาชิกสภาหรือการดำเนินคดีใดๆ ต่อสมาชิกสภาตามมาตรา ๑๘ จะกระทำมิได้ เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตจากสภานุเทศกต์

๔) การดำเนินคดีอาญาหรือการดำเนินคดีใดๆ ตามมาตรา ๑๘ ต่อสมาชิกสภา รวมทั้งการคุมขังหรือการจำกัดสิทธิในร่างกายของสมาชิกสภาโดยวิธีอื่นจะต้องพักไว้ชั่วคราว เมื่อสภานุเทศกต์ร้องขอ

มาตรา ๔๗ สมาชิกสภามีสิทธิที่จะไม่ให้หลักฐานเกี่ยวกับบุคคลที่ได้ให้ข้อเท็จจริงแก่ตนในฐานะสมาชิกสภาหรือบุคคลที่สมาชิกสภาได้ให้ข้อเท็จจริงในฐานะสมาชิกสภา รวมทั้งข้อเท็จจริงทั้งหมดด้วย เพื่อที่จะให้สิทธิที่จะไม่ให้หลักฐานมีอยู่อย่างแท้จริง การยึดเอกสารจะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ ๑) บุคคลผู้ประสงค์สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภานุเทศ-

ตักมีสิทธิที่จะได้รับอนุญาตให้ลางานเพื่อทำการหาเสียงเลือกตั้งได้

๒) การกีดขวางมิให้บุคคลใดรับตำแหน่ง หรือทำหน้าที่ สมาชิกสภาขุนเคสตกจะกระทำมิได้ การให้ออกจากงานโดยเหตุที่บุคคล นั้นเป็นสมาชิกสภาขุนเคสตก ไม่ว่าจะได้แจ้งล่วงหน้าหรือไม่ก็ตามจะ กระทำมิได้

๓) สมาชิกสภามีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพอเพียงที่จะเป็น หลักประกันความเป็นอิสระได้ สมาชิกสภามีสิทธิใช้บริการขนส่งของรัฐ ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๔๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับประธานสภา รองประธานสภา เลขาธิการสภา คณะกรรมาธิการสามัญ คณะกรรมาธิการกิจการต่างประเทศ คณะกรรมาธิการสหพันธ์รวมทั้งผู้ทำหน้าที่แทน ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๔๖, ๔๗ และวรรค (๒) และ (๓) ของมาตรา ๔๔ มาใช้บังคับใน ระหว่างปีคสมัยประชุมสภาด้วย

หมวด ๔

สภาขุนเคสรัต (Bundesrat)

มาตรา ๕๐ มลรัฐมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายและการบริหารสห-
พันธ์รัฐโดยผ่านสภาขุนเคสรัต

มาตรา ๕๑ ๑) สภาขุนเคสรัตประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีของ

มลรัฐที่ได้รับแต่งตั้งและถอดถอนโดยมลรัฐ รัฐมนตรีคนอื่นอาจเป็นผู้
ทำหน้าที่สมาชิกสภาแทนผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งได้

๒) มลรัฐหนึ่งมีคะแนนเสียงอย่างน้อย ๓ คะแนน มลรัฐที่มี
ประชาชนกว่า ๒ ล้านคนมี ๔ คะแนนมลรัฐที่มีประชาชนกว่า ๖ ล้าน
คนมี ๔ คะแนน

๓) มลรัฐหนึ่งมีสิทธิแต่งตั้งสมาชิกสภาขุนเคสร์ตเท่ากับจำนวน
คะแนนเสียงที่มีการลงคะแนนเสียงของทุกมลรัฐ ให้กระทำโดยการ
ลงคะแนนเสียงกลุ่มเท่านั้น และโดยสมาชิกผู้มาร่วมประชุม หรือผู้ทำ
หน้าที่แทนสมาชิกเท่านั้น

มาตรา ๕๒ ๑) สภาขุนเคสร์ตเลือกประธานสภาซึ่งอยู่ในตำแหน่งคราว
ละ ๑ ปี

๒) ประธานสภาเรียกประชุมขุนเคสร์ต ประธานสภาต้อง
เรียกประชุมหากได้รับการร้องขอจากสมาชิกของสองมลรัฐเป็นอย่างน้อย
หรือจากรัฐบาลสหพันธ์

๓) มติของสภาขุนเคสร์ตต้องมีคะแนนเสียงเห็นด้วยเกินครึ่ง
หนึ่งของสมาชิกที่ลงคะแนนเสียง สภากำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุม
ของสภาได้ การประชุมสภาให้กระทำโดยเปิดเผย การประชุมลับอาจ
กระทำได้

๔) รัฐมนตรีอื่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลมลรัฐ
อาจเป็นกรรมาธิการในสภาขุนเคสร์ตได้

มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีของรัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิและเป็นหน้าที่ หากได้รับ
การร้องขอที่จะร่วมในการอภิปรายของสภาขุนเคสร์ต และคณะกรรมา-

ธการ รัฐมนตรีของรัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิอภิปรายเมื่อใดก็ได้ รัฐบาลสหพันธ์ต้องรายงานการปฏิบัติงานบริหารประเทศให้สภาขุนเคสรัตทราบเป็นประจำ

หมวด ๕

ประธานาธิบดีสหพันธ์

มาตรา ๔๕ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์ได้รับเลือกปราศจากการอภิปราย โดยที่ประชุมสหพันธ์ผู้มีสัญชาติเยอรมันที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาขุนเคสคัก และมีอายุอย่างน้อย ๔๐ ปี มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี

๒) ประธานาธิบดีสหพันธ์อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี การได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีสืบตำแหน่งตนเองจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

๓) ที่ประชุมสหพันธ์ประกอบด้วยสมาชิกสภาขุนเคสคักและผู้แทนจำนวนเท่ากันจากองค์การที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้แทนประชาชนในมลรัฐต่าง ๆ ตามกฎของการเลือกตั้งตามส่วน.

๔) ที่ประชุมสหพันธ์ประชุมกันภายใน ๓ วัน ก่อนการสิ้นสุดของระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของประธานาธิบดี หรือในกรณีที่มีการสิ้นสุดลงก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ช้าไปกว่า ๓๐ วันภายหลังการสิ้นสุด

ลงก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ ประธานสภาขุนเคสศึกเรียกประชุมที่ประชุมสหพันธ์

๕) ภายหลังจากสิ้นสุดอายุของสภา ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรค ๔ ประโยคแรกนั้นให้เริ่มนับตั้งแต่การประชุมครั้งแรกของสภาขุนเคสศึก

๖) ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากของที่ประชุมสหพันธ์ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี หากไม่มีผู้สมัครรับเลือกคนใดได้รับคะแนนเสียงข้างมากดังกล่าวในการออกเสียงลงคะแนนสองครั้งแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดในการออกเสียงลงคะแนนเสียงครั้งต่อไปอีกครั้งเดียวได้รับเลือก

๗) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๕ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์จะเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาลสหพันธ์หรือสถานติบัญญัติของสหพันธ์หรือของมลรัฐใดไม่ได้

๒) ประธานาธิบดีสหพันธ์จะดำรงตำแหน่งอื่นที่มีเงินเดือนหรือทำการค้า หรือประกอบวิชาชีพ หรือเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารหรือเป็นกรรมการบริหารของกิจการที่ประกอบการเพื่อค้ากำไรไม่ได้

มาตรา ๕๖ ในการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องสาบานตนต่อหน้าที่ประชุมสมาชิกสภาขุนเคสศึกและสภาขุนเคสศึกด้วยถ้อยคำต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอสาบานว่า ข้าพเจ้าจะอุทิศความพยายามทั้งหมดของข้าพเจ้าเพื่อการอยู่ดีกินดีของชนชาวเยอรมัน ส่งเสริมผลประโยชน์ของชนชาวเยอรมัน ป้องกันมิให้ภัยมาพ้องพาดชนชาวเยอรมัน

ปฏิบัติตนและปกป้องกฎหมายหลัก และกฎหมายของสหพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่ของข้าพเจ้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และยังความยุติธรรมแก่ทุกคน ขอให้พระเจ้าช่วยข้าพเจ้าด้วย”

การสาบานตนอาจจะกระทำได้ปราศจากพิธีทางศาสนา

มาตรา ๕๗ ถ้าประธานาธิบดีสหพันธ์ไม่อาจใช้อำนาจของประธานาธิบดีได้ หรือ หากตำแหน่งประธานาธิบดีว่างลงก่อนครบกำหนดระยะเวลาอยู่ในตำแหน่ง ให้ประธานสภาขุนเคสร์ทใช้อำนาจของประธานาธิบดี

มาตรา ๕๘ คำสั่งและกฤษฎีกาของประธานาธิบดีจำเป็นต้องมีการลงนามรับสนองของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจึงจะมีผลใช้บังคับได้ ข้อความดังกล่าวไม่ใช่บังคับในกรณีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ การยุบสภาขุนเคสร์ทตามความในมาตรา ๖๓ และการร้องขอตามความในมาตรา ๖๔ วรรค ๓

มาตรา ๕๙ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นตัวแทนของสหพันธ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประธานาธิบดีทำสนธิสัญญากับต่างประเทศในนามของสหพันธ์รัฐ ประธานาธิบดีแต่งตั้งและรับทูตานุทูต

๒) สนธิสัญญาที่ควบคุมความสัมพันธ์ทางการเมือง ในสหพันธ์หรือเกี่ยวกับกิจการออกกฎหมายของสหพันธ์ต้องได้รับความเห็นชอบหรือมีส่วนในการพิจารณาในรูปของกฎหมายสหพันธ์ โดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะกรณีในการออกกฎหมายเช่นนั้นของสหพันธ์สำหรับข้อตกลงของฝ่ายบริหาร ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารสหพันธ์มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ก. ๑) สภามณฑลเป็นผู้กำหนดว่า ได้เกิดกรณีฝ่ายบริหารเข้าแทรกแซงในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของสภา ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้ประกาศมติของสภามณฑล

๒) หากเกิดปัญหาอันแก้ไขไม่ได้ ชัดขวางการประชุมของสภามณฑลหากมีการชักช้าจะเกิดเสียหายต่อประเทศ ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้กำหนดกรณีฝ่ายบริหารเข้าแทรกแซงในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของสภาขึ้นแล้ว และประกาศกรณีดังกล่าวโดยมีนายกรัฐมนตรีลงนามรับสนอง ประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องปรึกษาหารือกับประธานสภามณฑล และประธานสภามณฑลรัฐก่อน

๓) การออกถ้อยแถลงเกี่ยวกับกรณีฝ่ายบริหารแทรกแซงอำนาจของสภาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยประธานาธิบดีจะกระทำไม่ได้จนกว่าจะได้มีการประกาศว่าได้มีการตั้งกล่าวเกิดขึ้นแล้ว

๔) มติที่เกี่ยวกับการลงนามในสัญญาสันติภาพให้กระทำโดยการออกกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๖๐ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์แต่งตั้ง และถอดถอนผู้พิพากษาสหพันธ์ ข้าราชการพลเรือนสหพันธ์ นายทหารและนายทหารชั้นประทวน เว้นไว้แต่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายไว้เป็นอย่างอื่น

๒) ประธานาธิบดีใช้อำนาจบริหาร เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งในนามของสหพันธ์

๓) ประธานาธิบดีอาจมอบหมาย อำนาจดังกล่าวแก่องค์การอื่นใดก็ได้

๔) ให้นำวรรค ๒-๔ ของมาตรา ๕๖ มาใช้กับประธานาธิบดีสหพันธ์โดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ๑) สภามณฑลเทศก๊กหรือสภามณฑลเทศรัต กล่าวหาประธานาธิบดีต่อศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ในข้อหาว่าได้ละเมิดกฎหมายหลักหรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์โดยเจตนาได้ ญัตติกกล่าวหาดังกล่าวจะต้องมีสมาชิกสภามณฑลเทศก๊กไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ หรือ สมาชิกสภามณฑลเทศรัตไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ เป็นผู้เสนอ มติที่จะฟ้องร้องประธานาธิบดีจะต้องได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภามณฑลเทศก๊ก หรือไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภามณฑลเทศรัต บุคคลผู้ที่ได้รับมอบอำนาจโดยสภาที่มีมติให้ฟ้องร้องเป็นผู้ทำหน้าที่อัยการ

๒) หากศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ตัดสินว่าประธานาธิบดีสหพันธ์มีความผิดฐานละเมิดกฎหมายหลัก หรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์โดยเจตนา ศาลจะมีคำสั่งให้ประธานาธิบดีพ้นตำแหน่ง ภายหลังการตัดสินแล้ว ศาลอาจมีคำสั่งชั่วคราวห้ามประธานาธิบดีใช้อำนาจของตำแหน่งประธานาธิบดีได้

หมวด ๖

รัฐบาลสหพันธ์

มาตรา ๖๒ รัฐบาลสหพันธ์ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ และ รัฐมนตรีสหพันธ์

มาตรา ๖๓ ๑) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์ได้รับเลือกปราศจากการอภิ-
ปรายโดยสภานุเทศักตามการเสนอชื่อของประธานาธิบดีสหพันธ์

๒) ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากของ สมาชิกสภานุ-
เทศักทั้งหมดได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรี ประธานาธิบดีสหพันธ์แต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือก

๓) หากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อไม่ได้รับเลือก สภานุ-
เทศักเลือกนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ภายใน ๑๔ วัน นับตั้งแต่ได้มีการลง
คะแนนครั้งแรกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของ
สภานุเทศัก

๔) หากไม่มีการเลือกภายในระยะเวลาดังกล่าวให้มีการ
ลงคะแนนเสียงโดยไม่ชักช้าโดยให้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด ได้รับ
เลือก หากผู้ได้รับเลือกได้คะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภานุเทศัก
ประธานาธิบดีสหพันธ์ ต้องแต่งตั้งบุคคลนั้นภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่ได้รับ
เลือกหากผู้ได้รับเลือกไม่ได้คะแนนเสียงดังกล่าว ประธานาธิบดีอาจแต่งตั้ง
บุคคลนั้น หรือยุบสภานุเทศักภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๖๔ ๑) รัฐมนตรีสหพันธ์ตามคำแนะนำของประธานาธิบดี
สหพันธ์แต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีสหพันธ์

๒) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์และรัฐมนตรีสหพันธ์สาบาน
ตนในการเข้ารับตำแหน่งด้วยถ้อยคำที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๖

มาตรา ๖๕ หากรัฐมนตรีสหพันธ์กำหนด และรับผิดชอบนโยบายทั่ว
ไป ภายในขอบเขตของนโยบายทั่วไปดังกล่าว รัฐมนตรีสหพันธ์ทุกคน
บริหารกระทรวงของตนโดยอิสระและต่างรับผิดชอบในการบริหารรัฐบาล

สหพันธ์ทัศนคติความแตกต่าง ในเรื่องความเห็นของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์
 นายกรัฐมนตรีสหพันธ์บริหารกิจการของรัฐบาลสหพันธ์ตามระเบียบข้อ
 บังคับที่รัฐบาลสหพันธ์เห็นชอบด้วย และประธานาธิบดีสหพันธ์เห็นชอบ
 ด้วยแล้ว

มาตรา ๖๕ ก. ๑) อำนาจบังคับบัญชากองทัพเป็นของรัฐมนตรีกลาโหม
 สหพันธ์

๒) เมื่อได้มีการประกาศว่า ฝ่ายบริหารแทรกแซง
 อำนาจของสภาแล้ว ให้ประธานาธิบดีมีอำนาจบังคับบัญชากองทัพ

มาตรา ๖๖ นายกรัฐมนตรีสหพันธ์และรัฐมนตรีสหพันธ์ต้อง ไม่ดำรง
 ตำแหน่งอื่นที่มีเงินเดือน ไม่ทำการค้า ไม่ประกอบวิชาชีพ ไม่เป็นฝ่าย
 บริหารหรือหากไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภามุณฑลเทศก ไม่เป็นกรรม
 การของวิสาหกิจที่ค้ากำไร

มาตรา ๖๗ ๑) สภามุณฑลเทศกอาจแสดงความไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี
 สหพันธ์ได้ก็แต่โดยการเลือกผู้สืบท่อตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์
 ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกทั้งหมดของสภา และโดยการร้องขอ
 ให้ประธานาธิบดีสหพันธ์ให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีเท่านั้น ประธานาธิบดี
 สหพันธ์ต้องปฏิบัติตามคำร้องขอ และแต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือก

๒) ระยะเวลาระหว่างการเสนอญัตติให้มีการเลือกตั้งผู้
 สืบท่อตำแหน่งกับการเลือกนั้นจะต้องมีระยะอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง

มาตรา ๖๘ ๑) หากญัตติที่เสนอโดยนายกรัฐมนตรีให้สภามุณฑลเทศก
 ลงมติไว้วางใจรัฐบาลไม่ได้รับความสนับสนุนด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

ของสมาชิกทั้งหมดของสภาขุนเคสติก ประธานาธิบดีสหพันธ์อาญุบสภา
ขุนเคสติกภายในเวลา ๒๑ วันตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี สิทธิ
ในการยุบสภาสิ้นสุดลงเมื่อสภาขุนเคสติกเลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ด้วย
คะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกทั้งหมด

๒) เวลาระหว่างการเสนอญัตติกับการลงคะแนนเสียง
ต้องมีระยะอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง

มาตรา ๖๕ ๑) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์อาจแต่งตั้งรัฐมนตรีสหพันธ์
นายหนึ่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีได้

๒) ไม่ว่ากรณีใดก็ตามระยะเวลาในตำแหน่งของนายก
รัฐมนตรีสหพันธ์หรือรัฐมนตรีสหพันธ์สิ้นสุดลงในวันที่สภาขุนเคสติกที่
ได้รับเลือกตั้งใหม่ประชุมกันครั้งแรก ระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของรัฐมนตรี
สหพันธ์สิ้นสุดลงเมื่อระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี
สหพันธ์สิ้นสุดลง

๓) ตามคำร้องขอของประธานาธิบดีสหพันธ์ ของนายก-
รัฐมนตรีสหพันธ์ หรือตามคำร้องขอของนา รัฐมนตรีสหพันธ์ หรือ
ของประธานาธิบดีสหพันธ์ รัฐมนตรีสหพันธ์มีความผูกพันที่จะต้อง
ปฏิบัติงานในตำแหน่งรัฐมนตรีต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรง
ตำแหน่งแทน

หมวด ๗

อำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์

มาตรา ๗๐ ๑) มลรัฐทรงอำนาจนิติบัญญัติเท่าที่กฎหมายหลักไม่ได้
บัญญัติให้เป็นอำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์

๒) การแบ่งอำนาจระหว่างสหพันธ์และมลรัฐให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหลักนี้ที่เกี่ยวกับอำนาจนิติบัญญัติโดยเฉพาะและอำนาจนิติบัญญัติร่วมกัน

มาตรา ๗๑ ในเรื่องที่อยู่ในอำนาจนิติบัญญัติเฉพาะของสหพันธ์ มลรัฐจะมีอำนาจออกกฎหมายก็แต่เฉพาะและภายในขอบเขตที่กฎหมายสหพันธ์กำหนดไว้อย่างชัดเจน

มาตรา ๗๒ ๑) ในเรื่องที่อยู่ในอำนาจนิติบัญญัติร่วมกันนั้น มลรัฐจะมีอำนาจออกกฎหมาย ก็แต่เฉพาะและภายในขอบเขตที่สหพันธ์ไม่ใช้อำนาจนิติบัญญัติของตน

๒) สหพันธ์มีสิทธิที่จะออกกฎหมายในเรื่องเหล่านี้ภายในขอบเขตที่จำเป็นจะต้องมีกฎหมายของสหพันธ์เพราะว่า

๑. เรื่องที่กฎหมายของแต่ละมลรัฐ ไม่อาจบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือ
๒. เกี่ยวกับเรื่องที่กฎหมายของมลรัฐหนึ่งอาจกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของมลรัฐอื่นหรือประเทศชาติเป็นส่วนรวม หรือ
๓. การธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกภาพทางการเมือง หรือเอกภาพทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำเป็นที่ต้องมีการรักษาไว้ซึ่งความเหมือนกันของสภาพความเป็นอยู่นอกเขตแดนของมลรัฐหนึ่ง

มาตรา ๗๓ สหพันธ์มีอำนาจเฉพาะที่จะออกกฎหมายในเรื่องต่อไปนี้

๑. การต่างประเทศและการป้องกันประเทศรวมทั้งการ

รับราชการทหารของชายอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปและการ
คุ้มครองประชาชนพลเรือน

๒. สัญชาติของสหพันธ์
๓. เสรีภาพในการเดินทาง หนังสือเดินทาง การเข้า
เมือง และออกจากประเทศและการส่งผู้ร้ายข้าม
แดน
๔. ระบบเงินตรา เงินและเหรียญ มาตราชั่ง ตวง วัด
และการนับเวลา
๕. เอกภาพของการศุลกากร และการพาณิชย์ ข้อตกลง
การพาณิชย์ และก้ารเดินเรือ เสรีภาพในการขนส่ง
สินค้า และการแลกเปลี่ยนสินค้า และการชำระ
เงินกับต่างประเทศรวมทั้งการคุ้มครองศุลกากรและ
ชายแดน
๖. รถไฟและการคมนาคมทางอากาศของสหพันธ์
๗. บริการไปรษณีย์และโทรคมนาคม
๘. สถานภาพทางกฎหมายของบุคคลที่รับราชการสห
พันธ์และในหน่วยงานอื่นที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายมหา
ชน
๙. สิทธิในทรัพย์สินอุตสาหกรรม ลิขสิทธิ์และสิทธิใน
การพิมพ์เอกสาร
๑๐. การร่วมมือของสหพันธ์และมลรัฐในเรื่องของตำรวจ
และการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ การจัดตั้งสำนักงาน

คำรวจสหพันธ์ และการปราบปรามอาชญากรรม
ระหว่างประเทศ

๑๑. สติติเพื่อประโยชน์ของสหพันธ์

มาตรา ๓๔ อำนาจนิติบัญญัติร่วมกันมีในเรื่องต่อไปนี้

๑. กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และการลงโทษ ระบบ
ศาลยุติธรรม วิธีพิจารณาในศาล วิชาชีพกฎหมาย
เจ้าหน้าที่สาธารณะและการแนะนำทางกฎหมาย
๒. การจดทะเบียนการเกิด การตาย และการแต่งงาน
๓. กฎหมายว่าด้วยสมาคมและการชุมนุม
๔. กฎหมายว่าด้วยภูมิลำเนาและคนต่างด้าว
๕. การคุ้มครองสิ่งมีค่าทางวัฒนธรรมของเยอรมันให้
พ้นจากการเคลื่อนย้ายไปต่างประเทศ
๖. กิจการคนลี้ภัยและผู้ถูกขับออกจากต่างประเทศ
๗. การประธาสงเคราะห์
๘. สัญชาติของมลรัฐ
๙. การเสียหายและค่าปฏิกรรมสงคราม
๑๐. การสงเคราะห์บุคคลที่ไร้ความสามารถเพราะ
สงคราม และผู้ที่อยู่ในการอนุเคราะห์เลี้ยงดูของผู้
ที่ตายในสงคราม การช่วยเหลืออดีตเชลยศึกและ
การดูแลรักษาที่ฝังศพทหารหาญ

๑๑. กฎหมายว่าด้วยการเศรษฐกิจ (เหมืองแร่อุตสาหกรรม การผลิตพลังงาน การฝีมือ การพาณิชย์ การธนาคาร และตลาดซึ่งขายหุ้นการประกันชีวิต)
- ๑๑ ก. การผลิตและการใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ การก่อสร้าง และการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ดังกล่าว การคุ้มครองให้พ้นจากอันตรายที่อาจเกิดจากพลังงานนิวเคลียร์หรือรังสี และการเคลื่อนย้ายวัตถุกัมมันตรังสี
๑๒. กฎหมายแรงงานรวมทั้งการจัดหน่วยงานตามกฎหมายของวิสาหกิจ การคุ้มครองคนงาน การจัดหางาน และสำนักงานจัดหางาน และการประกันสังคมรวมทั้งการประกันการว่างงาน
๑๓. การส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์
๑๔. กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๓ และ ๗๔
๑๕. การโอนที่ดิน ทวิพยากรณ์ธรรมชาติ และปัจจัยในการผลิตทั้งหลายเป็นของรัฐ หรือ เป็นของเศรษฐกิจที่รัฐควบคุมในรูปอื่นใดก็ตาม
๑๖. การป้องกันการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจเป็นขอบเขต
๑๗. การส่งเสริมผลผลิตทางเกษตรและป่าไม้ การคุ้มครองอาหาร การส่งสินค้าเข้าและการส่งออกซึ่ง

ผลผลิตทางเกษตร และป่าไม้ การประมงทะเลลึก
และตามชายฝั่งและการรักษาชายฝั่ง

๑๘. การค้าขายที่ดินและสิ่งก่อสร้าง กฎหมายที่ดินและ
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ทำเกษตรกรรม ที่พักอาศัย
การจัดสรรที่ดินเพื่อตั้งนิคม และตั้งบ้านเรือน
๑๙. มาตรการป้องกัน และปราบปรามโรคระบาด และ
โรคติดต่อของมนุษย์และสัตว์ การอนุญาตให้
ประกอบอาชีพโรคศิลปะหรือวิชาชีพอื่น และการ
รักษาในทันตศาสตร์ การขายยา เภสัชกรรม
ยาเสพติดให้โทษ และยาพิษ
๒๐. การคุ้มครองที่เกี่ยวกับการขายอาหาร ยาบำรุงกำลัง
และปัจจัยจำเป็นแห่งชีวิต ฟางหรือหญ้าแห้ง
ในเมล็ดพันธุ์และการเพาะพันธุ์ การเกษตร และ
ป่าเขา การบำรุงรักษา ต้นไม้และพืชให้พ้นจาก
โรค และศัตรูพืช
๒๑. การเดินเรือทะเลหลวง และการเดินเรือชายฝั่ง
และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินเรือ การเดิน
เรือภายในน่านน้ำ บริการอุศุนิยมวิทยา ทางเดิน
เรือในทะเลหลวง และทางเดินเรือในน่านน้ำที่ใด
เพื่อการคมนาคมทั่วไป

๒๒. การจราจรบนถนน การขนส่งโดยรถยนต์ และการก่อสร้าง และบำรุงรักษาทางหลวงระยะยาว

๒๓. รถไฟที่ไม่ใช่ของสหพันธ์ เวนไวต์แรดไฟบนภูเขา

มาตรา ๑๕ ภายใต้เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ สหพันธ์มีสิทธิกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๑. สถานภาพทางกฎหมายของผู้ที่รับราชการในมลรัฐ ประชาคม และองค์การอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชน
๒. กฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของหนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์
๓. การล่าสัตว์ การคุ้มครองธรรมชาติ และการรักษาสภาพชนบท
๔. การจัดสรรที่ดิน การวางแผนส่วนภูมิภาค และการอนุรักษ์น้ำ
๕. เรื่องที่เกี่ยวกับการทะเบียน และบัตรประจำตัว

มาตรา ๑๖ ๑) รัฐบาลสหพันธ์ สมาชิกสภาขุนเคสตัน และสมาชิกสภาขุนเคสตัน เสนอร่างกฎหมายต่อสภาขุนเคสตันได้

๒. ร่างกฎหมายของรัฐบาลสหพันธ์ต้องเสนอต่อสภาขุนเคสตันก่อน สภาขุนเคสตันมีสิทธิที่จะแสดงความเห็นของสภาที่มีต่อร่างกฎหมายภายในสามสัปดาห์

๓) ร่างกฎหมายที่เสนอโดยสภานุเทศรัตให้เสนอต่อสภานุเทศตัก โดยรัฐบาลสหพันธ์เป็นผู้เสนอให้ ในการเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวรัฐบาลสหพันธ์ต้องเสนอความเห็นของรัฐบาลต่อสภาด้วยมาตรา ๘๘ ๑) กฎหมายสหพันธ์ต้องได้รับอนุมัติจากสภานุเทศตักเมื่อสภาเห็นชอบด้วยแล้ว ให้ประธานสภานุเทศตักส่งร่างกฎหมายนั้นไปยังสภานุเทศรัตโดยมิชักช้า

๒) ภายในเวลา ๒ สัปดาห์ภายหลังจากได้รับร่างกฎหมายสภานุเทศรัต อาจขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการผสมเพื่อร่วมกันพิจารณาร่างกฎหมาย คณะกรรมการประกอบด้วยสมาชิกของสภานุเทศตัก และสมาชิกสภานุเทศรัต ส่วนประกอบและวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการนี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่สภานุเทศตักและสภานุเทศรัตเห็นชอบด้วย กรรมการที่เป็นสมาชิกสภานุเทศรัตไม่อยู่ได้อาณัติแห่งคำสั่งใด ๆ หากสภานุเทศรัตต้องให้ความเห็นชอบในการพิจารณาร่างกฎหมายได้แล้ว สภานุเทศตักหรือรัฐบาลอาจขอให้มีการประชุมคณะกรรมการดังกล่าวได้ หากคณะกรรมการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมาย สภานุเทศตักต้องลงมติเกี่ยวกับร่างกฎหมายนั้นอีกครั้งหนึ่ง

๓) หากไม่ต้องได้รับอนุมัติจากสภานุเทศรัตในการพิจารณาร่างกฎหมาย สภานุเทศรัตอาจคัดค้านร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสภานุเทศตักมาแล้วภายใน ๑ สัปดาห์ ในกรณีที่วิธีการพิจารณาดามวรรค (๒) เสร็จสิ้นแล้ว สำหรับกรณีวรรค (๒) ประโยคสุดท้ายระยะเวลาดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันที่ได้รับร่างกฎหมายที่ผ่านการ

รัฐนั้น เพื่อประโยชน์แห่งการตีความ เพื่อมิให้บทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ขัดต่อการลงนามและให้สนธิสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ได้ อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการตีความให้ชัดเจนขึ้นก็ได้

๒) กฎหมายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเคสติกไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ และสภาขุนเคสรัตไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ด้วย

๓) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักนี้ที่ก่อให้เกิดการแบ่งสหพันธรัฐออกเป็นมลรัฐ การมีส่วนร่วมของมลรัฐในการออกกฎหมายหรือหลักการสำคัญตามความในมาตรา ๑ และ ๒๐ นั้น จะกระทำมิได้

๔) กฎหมายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสภาขุนเคสติกด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ และของสมาชิกสภาขุนเคสรัตด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ด้วย

๕) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักในส่วนที่ว่าด้วยการแบ่งสหพันธ์ออกเป็นมลรัฐ อำนาจในการออกกฎหมายของมลรัฐในหลักการทั่วไป หรือหลักการมูลฐานที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑ และ ๒๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๐ ๑) รัฐบาลสหพันธรัฐมนตรีสหพันธ์คนใดคนหนึ่ง หรือรัฐบาลมลรัฐอาจได้รับมอบอำนาจโดยกฎหมายให้ออกกฤษฎีกามีอำนาจบังคับเช่นกฎหมายที่ออกโดยสภา ลักษณะ วัตถุประสงค์และขอบเขตของอำนาจที่มอบให้บัญญัติไว้ในกฎหมาย ในการออกกฤษฎีกาต้องอ้างว่าได้อาศัยความตามอำนาจแห่งกฎหมายใด หากกฎหมายบัญญัติให้มีการมอบอำนาจต่อไปได้อีก ให้ออกกฤษฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายเพื่อมอบอำนาจดังกล่าว

๒) เว้นไว้แต่จะได้อำนาจไว้เป็นอย่างอื่นในกฎหมายสหพันธ์ สภานุเทศร์ที่มีอำนาจอนุมัติร่างกฤษฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลสหพันธ์หรือรัฐมนตรีสหพันธ์เกี่ยวกับระเบียบทั่วไปในการใช้บริการรถไฟของสหพันธ์และบริการไปรษณีย์กับบริการการคมนาคมของสหพันธ์ หรือการเก็บค่าบริการในเรื่องดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการก่อสร้าง และการดำเนินกิจการรถไฟ และเกี่ยวกับกฤษฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายที่ออกตามความในกฎหมายสหพันธ์ที่บัญญัติให้ต้องขอความเห็นชอบของสภานุเทศร์ หรือกฤษฎีกาที่มลรัฐได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลสหพันธ์ให้เป็นตัวแทนหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของมลรัฐ

มาตรา ๘๑ ๑) หากไม่มีการยุบสภานุเทศร์ก็ตามสภาพการณ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ และหากสภานุเทศร์คัดค้านร่างกฎหมาย แม้รัฐบาลสหพันธ์จะแถลงว่าเป็นร่างกฎหมายรับตัวนั้นก็ตาม ประธานาธิบดีสหพันธ์ประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง ทั้งนี้โดยการร้องขอของรัฐบาลสหพันธ์ และด้วยความเห็นชอบของสภานุเทศร์ บทบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเช่นกันแก่กรณีที่มีการคัดค้านร่างกฎหมายเมื่อนายกรัฐมนตรีสหพันธ์จะได้เสนอรวมกับญัตติตามความในมาตรา ๖๘

๒) ภายหลังที่ได้มีการประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมายแล้ว หากสภานุเทศร์คัดค้านร่างกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง หรือเห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมายที่มีบทบัญญัติที่รัฐบาลสหพันธ์ไม่อาจยอม

รับได้ จะถือว่าร่างกฎหมายนั้นได้ผ่านการพิจารณาของสภาแล้วก็ต่อเมื่อ สภานิติบัญญัติได้ให้ความเห็นชอบด้วย ให้นำบทบัญญัตินี้ไปใช้ในกรณี ที่สภานิติบัญญัติไม่เห็นชอบกับร่างกฎหมายที่เสนอให้พิจารณาใหม่อีก ครั้งหนึ่งภายใน ๔ สัปดาห์

๓) ในระหว่างที่นายกรัฐมนตรีสหพันธ์อยู่ในตำแหน่ง ให้พิจารณาร่างกฎหมายอื่นที่สภานิติบัญญัติไม่เห็นชอบด้วยตามความใน วรรค ๑ และวรรค ๒ ภายในระยะเวลา ๖ เดือน ภายหลังจากที่ได้มีการ ประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมาย

เมื่อระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้ว การประกาศ ความฉุกเฉินในการออกกฎหมายในระยะเวลาที่นายกรัฐมนตรีสหพันธ์คน เดียวกันนี้ขออยู่ในตำแหน่งจะกระทำไม่ได้

๔) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกหรือไม่ใช้กฎหมาย หลักทั้งหมดหรือบางส่วนโดยกฎหมายที่ออกตามความในวรรค ๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๒ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้ลงนามในกฎหมายที่ ออกตามบทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ ภายหลังจากที่มีการลงนามรับสนอง แล้ว และประกาศให้เป็นกฎหมายใช้บังคับได้ในหนังสือเพ็คเคอร์อัล กาศแซคต์* กฎฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายจะต้องลงนามในหน่วยงาน ที่ออกกฎฎีกานั้นและประกาศใช้ในหนังสือเพ็คเคอร์อัลกาศแซคต์ เว้นไว้ แต่จะได้อำนาจไว้ตามกฎหมายเป็นอย่างอื่น

* หนังสือรัฐกิจจานุเบกษาของสหพันธ์เยอรมัน-ผู้แปล

๒) กฎหมายและกฤษฎีกาที่มีผลบังคับ เช่นกฎหมายจะต้องมีการกำหนดวันที่ใช้บังคับไว้แน่นอน หากไม่มีการกำหนดไว้ดังกล่าว กฎหมายมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๔ ภายหลังจากที่ได้ประกาศในหนังสือเพ็ชฌอร์ล กาเซตต์แล้ว

หมวด ๘

การรักษากฎหมายสหพันธ์และการบริหารสหพันธ์

มาตรา ๘๓ มลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์เสมือนหนึ่งเป็นความรับผิดชอบของตนเฉพาะที่กฎหมายหลักนี้มีได้บัญญัติหรืออนุญาตไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๔ ๑) หากมลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์เสมือนหนึ่งเป็นความรับผิดชอบของตน มลรัฐมีสิทธิจัดตั้งหน่วยงานและกำหนดระเบียบข้อบังคับในการบริหารเฉพาะที่กฎหมายสหพันธ์ที่สภานุเนสรัตเห็นชอบด้วยแล้วมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒) ด้วยความเห็นชอบของสภานุเนสรัต รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจออกระเบียบการบริหารทั่วไปได้

๓) รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิตรวจตราเพื่อให้เป็นการแน่นอนว่า มลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้ว เพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐบาลสหพันธ์อาจส่งผู้รับมอบอำนาจไปยังหน่วยงานสูงสุดของมลรัฐ และไปยังหน่วยงานระดับที่ต่ำกว่าหากมลรัฐยินยอม ในกรณีที่มลรัฐไม่ยินยอม รัฐบาลสหพันธ์ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานุเนสรัต

๔) หากปรากฏว่าในการรักษากฎหมายสหพันธ์ของ มลรัฐ รัฐบาลสหพันธ์ได้พบว่ามีความบกพร่อง และมลรัฐไม่แก้ไขข้อบกพร่องนั้น รัฐบาลสหพันธ์หรือมลรัฐอาจขอให้สภานุเทศรัตต์ตัดสินว่า มลรัฐได้ปฏิบัติชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ มติของสภานุเทศรัตต์อาจถูกคัดค้านในศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ได้

๕) เพื่อประโยชน์ในการรักษากฎหมายสหพันธ์ รัฐบาลสหพันธ์อาจได้รับมอบอำนาจโดยกฎหมายที่สภานุเทศรัตต์เห็นชอบด้วย ให้ออกคำสั่งเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งได้ ให้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังหน่วยงานสูงสุดของมลรัฐเว้นไว้แต่รัฐบาลสหพันธ์เห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

มาตรา ๘๕ ๑) เมื่อมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสหพันธ์ในการรักษากฎหมาย มลรัฐมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เฉพาะที่ กฎหมายสหพันธ์ที่สภานุเทศรัตต์เห็นชอบด้วยมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒) รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิ ออกระเบียบการบริหารทั่วไป ด้วยความเห็นชอบของสภานุเทศรัตต์ รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิวางระเบียบในการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของรัฐบาล การแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานในระดับกลางจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลสหพันธ์

๓) เจ้าหน้าที่มลรัฐอยู่ภายใต้คำสั่งของเจ้าหน้าที่สูงสุดที่เกี่ยวข้องของสหพันธ์ คำสั่งที่มีไปยังมลรัฐให้ส่งไปยังเจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐเว้นไว้แต่เป็นเรื่องที่รัฐบาลสหพันธ์เห็นว่าเป็นเรื่องด่วน เจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐต้องควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

๔) การควบคุมของรัฐบาลสหพันธ์ มีขอบเขตเท่าที่สอดคล้องกับกฎหมายและมีความเหมาะสมในการปฏิบัติ รัฐบาลสหพันธ์อาจ

ขอให้มีการเสนอรายงานและเอกสาร และตั้งผู้ได้รับมอบอำนาจไปยัง
เจ้าหน้าที่ทั้งมวลได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้

มาตรา ๘๖ เมื่อสหพันธ์รักษากฎหมายโดยหน่วยงานของรัฐบาลสห-
พันธ์หรือโดยองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือสถาบันที่ตั้งขึ้นโดย
กฎหมายมหาชน รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับทั่วไปใน
การบริหารได้เท่าที่กฎหมายไม่บัญญัติกรณีพิเศษไว้ รัฐบาลสหพันธ์มี
สิทธิจัดตั้งหน่วยงานขึ้นได้เมื่อกฎหมายมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๗ ๑) การบริหารกิจการต่างประเทศ การบริหารการคลัง
ของสหพันธ์ รถไฟของสหพันธ์ การไปรษณีย์ของสหพันธ์และตามบท
บัญญัติมาตรา ๘๕ การบริหารทางเดินเรือและการเดินเรือพาณิชย์นั้น
ให้ดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นเรื่องของรัฐบาลสหพันธ์ โดยมีหน่วยงานบัง-
คับรองลงไปตามลำดับเจ้าหน้าที่คุ้มครองชายแดนสหพันธ์และหน่วยงาน
กลางด้านข่าวสารและการสื่อสารของตำรวจเพื่อประโยชน์ในการรวบรวม
ข้อมูล อันมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองรัฐธรรมนูญ และสำหรับตำรวจนั้น
ให้เป็นไปตามกฎหมายของสหพันธ์

๒) การบริหารสถาบันการประกันสังคมที่มีขอบเขต
อำนาจเกินกว่าเขตแดนของมลรัฐให้ดำเนินการในฐานะเป็นหน่วยงานที่ตั้ง
ขึ้นตามกฎหมายมหาชน

๓) นอกจากนี้ การจัดตั้งของรัฐบาลสหพันธ์หน่วยงาน
อิสระของรัฐบาลสหพันธ์และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายของสหพันธ์
และสถาบันที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชน จะกระทำได้โดยการออกกฎ
หมายของสหพันธ์ที่สหพันธ์มีอำนาจในการออกกฎหมาย หากมีภารกิจ

ของ
ข้อบก
คิดว่า
อาจถูก
รัฐบาล
บด้วย
งหน่วย

ในการ
สหพันธ์

การทั่วไป
ะเบียบใน
ั้งหัวหน้า
พันธ์
ที่สูงสุดที่
สูงสุดของ
เจ้าหน้าที่

กเท่าที่สอด
พันธ์อาจ

เพิ่มขึ้นแก่สหพันธ์ในเรื่องที่สหพันธ์มีอำนาจออกกฎหมายแล้ว ให้จัดตั้งหน่วยงานในระดับกลาง และระดับต่ำขึ้นได้ หากมีความจำเป็นรีบด่วน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของสภานุนเดสรัต และคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภานุนเดสटक

มาตรา ๘๗ ก. ตัวเลขกำลังพล และโครงสร้างองค์การทั่วไปของกองทัพ เพื่อการป้องกันประเทศของสหพันธ์จำกัดปรากฏในงบประมาณประจำปี

มาตรา ๘๗ ข. ๑) การบริหารกองทัพสหพันธ์ให้ดำเนินการในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลสหพันธ์โดยมีองค์การบริหารของตนเอง หน้าที่ขององค์การนี้ก็คือการบริหารเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกำลังพล และยุทธบริการแก่กองทัพ ภารกิจที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ทุพพลภาพและการก่อสร้างจะต้องไม่เป็นงานในหน้าที่ของกองทัพเว้นไว้แต่กฎหมายสหพันธ์ กำหนดไว้โดยความเห็นชอบด้วยของสภานุนเดสรัต บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้หน่วยบริหารกองทัพมีอำนาจเข้าแทรกแซงในสิทธิของบุคคลที่สาม จำกัดได้ รับความเห็นชอบจากสภานุนเดสรัต บทบัญญัติดังกล่าวนี้ไม่ใช่บังคับแก่กฎหมายเกี่ยวกับกำลังพล

๒) กฎหมายสหพันธ์ที่ว่าด้วยการป้องกันประเทศรวมทั้งการเกณฑ์ทหาร และการคุ้มครองประชาชนพลเรือนอาจกำหนดด้วยความเห็นชอบของสภานุนเดสรัตให้กิจการที่กล่าวมาแล้วอยู่ภายใต้การดำเนินงานทั้งหมด หรือบางส่วนของรัฐบาลสหพันธ์โดยมีหน่วยงานโดยเฉพาะ หรือโดยมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลสหพันธ์ กฎหมายอาจกำหนดด้วยความยินยอมของสภานุนเดสรัตว่า อำนาจตามความในมาตรา ๘๕ ที่เป็นของรัฐบาลสหพันธ์และหน่วยงานสูงสุดของรัฐบาลสหพันธ์อาจ

โอนให้เป็นของหน่วยงานของสหพันธ์อันดับรองลงไปได้ ในกรณีนี้ อาจกำหนดไว้ในกฎหมายว่าหน่วยงานดังกล่าวไม่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาบันเศรษฐกิจในการออกกฎข้อบังคับในการบริหารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๕ วรรค ๒ ประโยคที่หนึ่ง

มาตรา ๘๗ ก. กฎหมายที่ออกตามความในข้อ ๑๑ ก. ของมาตรา ๗๔ อาจบัญญัติให้ รัฐบาลมลรัฐเป็นตัวแทนของรัฐบาลสหพันธ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของสถาบันเศรษฐกิจ

มาตรา ๘๗ ง. ๑) รัฐบาลสหพันธ์เป็นผู้บริหารงานองค์การการบิน

๒) หน้าที่ขององค์การการบินอาจโอนเป็นของมลรัฐในฐานะตัวแทนของสหพันธ์ได้โดยกฎหมายของสหพันธ์ที่สถาบันเศรษฐกิจต้องให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๘๘ สหพันธ์จัดตั้งธนาคารของสหพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการออกธนบัตรและเงินตรา

มาตรา ๘๙ ๑) สหพันธ์มีกรรมสิทธิ์ในทางน้ำเดินเรือ ซึ่งเดิมเป็นของอาณาจักรไรซ์

๒) สหพันธ์บริหารทางน้ำเดินเรือโดยมีองค์การของตนเอง สหพันธ์ควบคุมการเดินเรือในน่านน้ำที่ผ่านดินแดนของมลรัฐเกินกว่าหนึ่งมลรัฐและการเดินเรือพาณิชย์ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของสหพันธ์เมื่อได้รับการร้องขอ รัฐบาลสหพันธ์อาจโอนการควบคุมการเดินเรือในทางน้ำของสหพันธ์ที่อยู่ในเขตแดนของมลรัฐให้แก่มลรัฐในฐานะตัวแทนของรัฐบาลสหพันธ์ได้หากทางน้ำเดินเรือผ่านเขตแดนของหลายมลรัฐ

สหพันธ์อาจแต่งตั้ง มล รัฐหนึ่ง ให้เป็นตัวแทนควบคุมทางน้ำนั้น ได้หาก มลรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอให้กระทำเช่นนั้น

๓) ในการบริหาร การพัฒนา และการก่อสร้างทางน้ำ เดินเรือใหม่ ต้องให้หลักประกันแก่การปรับปรุงดิน และการควบคุมน้ำ โดยการตกลงกับมลรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๐ ๑) สหพันธ์มีกรรมสิทธิ์ในถนนและทางหลวง ซึ่งเดิม เป็นของอาณาจักรไรซ์

๒) มล รัฐหรือหน่วยปกครองตนเองที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย ที่มีอำนาจตามกฎหมายของมล รัฐทำหน้าที่บริหารถนนและทาง หลวงอื่น ๆ ของสหพันธ์ที่ให้เป็นทางสัญจรระยะยาว

๓) โดยการร้องขอของมล รัฐสหพันธ์อาจเข้าบริหารถนน และทางหลวงของสหพันธ์ที่ใช้เป็นทางสัญจรระยะยาว เฉพาะที่อยู่ใน เขตแดนของมลรัฐนั้น

มาตรา ๕๑ ๑) เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่มีมาเป็นการฉุกเฉินต่อความ กงอยู่ หรือต่อระบอบประชาธิปไตยเสรีของสหพันธ์หรือของมล รัฐ มลรัฐอาจขอความช่วยเหลือกำลังตำรวจจากสหพันธ์ได้

๒) หากมลรัฐที่ภัยอันตรายที่มีมาเป็นการฉุกเฉินนั้น ไม่ ตั้งใจหรือไม่สามารถที่จะต่อสู้ภัยอันตรายนั้นแล้ว รัฐบาลสหพันธ์อาจเข้า ควบคุมกิจการตำรวจของมลรัฐนั้นและนำเอากำลังตำรวจของมล รัฐอื่นมา ไว้ภายใต้การบังคับบัญชาของสหพันธ์ได้ คำสั่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะ สิ้นสุดลงเมื่อภัยอันตรายหมดไป หรือเมื่อสภานุเทศรัตมีมติให้สิ้นสุดลง

หมวด ๙

การบริหารงานตุลาการ

มาตรา ๘๒ อำนาจตุลาการเป็นของผู้พิพากษา องค์การที่ใช้อำนาจตุลาการคือศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ ศาลสูงสหพันธ์ ศาลสหพันธ์ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหลักนี้ และศาลมลรัฐ

มาตรา ๘๓ ๑) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในเรื่องต่อไปนี้

๑. การตีความกฎหมายหลักนี้เมื่อเกิดปัญหาการขัดแย้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ขององค์การสูงสุดของสหพันธ์ หรือฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องที่กฎหมายหลักนี้ หรือระเบียบการขององค์การสูงสุดของสหพันธ์ได้ให้อำนาจอิสระไว้
๒. ในกรณีที่มีความแตกต่างในเรื่องความเห็นหรือความสงสัยเกี่ยวกับการขัดแย้งระหว่างกฎหมายสหพันธ์ และกฎหมายมลรัฐกับกฎหมายสหพันธ์ ทั้งนี้ โดยการร้องขอของรัฐบาลสหพันธ์ รัฐบาลมลรัฐหนึ่ง หรือสมาชิกสภาขุนเดสติกไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมด
๓. ในกรณีที่มีความแตกต่างในเรื่องความเห็นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสหพันธ์ และของ

มลรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามกฎหมายของสหพันธ์มลรัฐ และในการใช้อำนาจควบคุมโดยรัฐบาลสหพันธ์

๔. การขัดแย้งเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนระหว่างสหพันธ์กับมลรัฐ ระหว่างมลรัฐด้วยกัน หรือภายในมลรัฐหนึ่งมลรัฐใด เว้นไว้แต่จะมีสิทธิฟ้องร้องยังศาลอื่น

๕. คดีอื่น ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหลักนี้

๒) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอื่นที่กฎหมายสหพันธ์บัญญัติให้เป็นอำนาจทางศาลนี้

มาตรา ๕๔ ๑) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ประกอบด้วยผู้พิพากษาสหพันธ์ และผู้พิพากษาอื่น ผู้พิพากษาครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดได้รับเลือกโดยสภานิติบัญญัติ และอีกครึ่งหนึ่งโดยสภานิติบัญญัติ ผู้พิพากษาจะต้องไม่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ หรือสภานิติบัญญัติ หรือรัฐบาลสหพันธ์ หรือองค์การที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายกันในมลรัฐ

๒) ธรรมนูญศาลและวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่งจะต้องบัญญัติไว้ ข้อความว่าคำพิพากษาของศาลนี้ในคดีใดที่มีผลบังคับเช่นกฎหมาย

มาตรา ๕๕ ๑) เพื่อให้มีความเหมือนกันในการใช้กฎหมายสหพันธ์ให้จัดตั้งศาลสูงสุดสหพันธ์ขึ้นศาลเดียว

๒) ศาลสูงสุดสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่คำพิพากษาของศาลสูงมีความสำคัญยิ่งต่อความเหมือนกันของการรักษาความยุติธรรมของศาลระดับสูงสุดของสหพันธ์

๓) ผู้พิพากษาศาลสูงสุดสหพันธ์ ได้รับการแต่งตั้งร่วมกันโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมสหพันธ์ และคณะกรรมการพิจารณาคดีเลือกผู้พิพากษา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐ และกรรมการจำนวนเท่ากันที่ได้รับเลือกโดยสภามุณฑลเสตัก

๔) เกี่ยวกับเรื่องอื่น ธรรมนูญศาลสูงสุดสหพันธ์และวิธีพิจารณาให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๕๖ ๑) ศาลสูงสหพันธ์ตั้งขึ้นเพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคดีธรรมดา คดีปกครอง คดีการเงิน คดีพิพากษาแรงงาน และคดีสังคม

๒) มาตรา ๔๕ วรรค ๓ ใช้กับผู้พิพากษาศาลสูงสหพันธ์โดยมีเงื่อนไขว่า รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมสหพันธ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมลรัฐระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของผู้พิพากษาให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๕๖ ก. ๑) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลสหพันธ์ขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิทางการค้าได้

๒) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลอาญาทหารของกองทัพโดยมีฐานะเป็นศาลสหพันธ์ได้ ศาลทหารจะใช้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาไม่ได้เว้นไว้แต่คดีอาญาเกี่ยวกับการป้องกันประเทศและทหารสังกัดกองทัพที่ประจำทำงานอยู่ในต่างประเทศหรือบนเรือรบ รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์ ศาลสหพันธ์ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาต้องเป็นผู้พิพากษาโดยอาชีพ

๓) ศาลสูงสุดสหพันธ์เป็นศาลสูงของศาลที่บัญญัติไว้ในวรรค ๑ และวรรค ๒

๔) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลวินัยสหพันธ์ขึ้นเพื่อกำเนนคดีทางวินัยต่อข้าราชการสหพันธ์และผู้พิพากษาสหพันธ์ที่กระทำความผิดทางวินัย รวมทั้งอาจจัดตั้งศาลทหารเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่ทหารกระทำความผิดหรือคดีที่ทหารยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์

มาตรา ๕๗ ๑) ผู้พิพากษาเป็นอิสระและอยู่ภายใต้กฎหมายเท่านั้น

๒) ผู้พิพากษาได้รับการแต่งตั้งเป็นการถาวรและปฏิบัติงานเต็มเวลาโดยมีตำแหน่งที่แน่นอน การถอดถอนผู้พิพากษาหรือให้พักงานเป็นการถาวรหรือชั่วคราว หรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นหรือให้ปลดออกก่อนเกษียณอายุโดยผู้พิพากษาที่เกี่ยวข้อง ได้ยินยอมจะกระทำได้ก็แต่โดยมีคำพิพากษาและโดยเหตุและตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น กฎหมายอาจกำหนดอายุที่ผู้พิพากษาต้องพ้นตำแหน่ง ในกรณีที่มีการแต่งตั้งเป็นการตลอดชีวิต ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงองค์การของศาล หรือขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาล อาจมีการโอนผู้พิพากษาไปสังกัดศาลอื่น หรือให้พ้นตำแหน่งได้โดยได้รับเงินเดือนเต็ม

มาตรา ๕๘ ๑) สถานภาพทางกฎหมายของผู้พิพากษาสหพันธ์ให้กำหนดโดยกฎหมายพิเศษของสหพันธ์

๒) ในการปฏิบัติหน้าที่หรือโดยการส่วนตัวของผู้พิพากษาสหพันธ์คนใดละเมิดหลักการของกฎหมายหลักหรือระบอบรัฐธรรมนูญของมลรัฐ โดยการร้องขอของสภามุณฑลศึก ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาค้วยคะแนนเสียง ๒ ใน ๓ ของผู้

พิพากษาทั้งหมด ให้ย้ายผู้พิพากษาไปดำรงตำแหน่งอื่นหรือให้ปลดออกจากตำแหน่งหากปรากฏว่าผู้พิพากษามีเจตนา ศาลอาจสั่งผู้พิพากษาพ้นตำแหน่ง

๓) สถานภาพทางกฎหมายของผู้พิพากษาในมลรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายพิเศษของมลรัฐ สหพันธ์มีอำนาจออกกฎหมายวางหลักเกณฑ์ทั่วไปได้

๔) มลรัฐอาจกำหนดไว้ในกฎหมายว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐ ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้พิพากษามีอำนาจแต่งตั้งผู้พิพากษาในมลรัฐได้

๕) มลรัฐอาจออกกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับวรรค ๒ ซึ่งเกี่ยวกับผู้พิพากษา ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบกระเทือนรัฐธรรมนูญของมลรัฐที่ใช้บังคับอยู่ การพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการกล่าวหาว่าผู้พิพากษาได้กระทำความผิดอย่างร้ายแรงขึ้นเป็นอำนาจหน้าที่ของศาล รัฐธรรมนูญสหพันธ์

มาตรา ๕๕ กฎหมายของมลรัฐอาจบัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการขัดแย้งทางรัฐธรรมนูญภายในมลรัฐหนึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ได้ และกฎหมายของมลรัฐคงบัญญัติให้ศาลพิจารณาพิพากษาอันเป็นการเสร็จเด็ดขาดในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการใช้กฎหมายของมลรัฐให้แก่ศาลสูงของสหพันธ์ได้

มาตรา ๑๐๐ ๑) หากศาลเห็นว่ากฎหมายฉบับใด ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นผลจากการที่คดีมาสู่ศาลนั้น และศาลมีอำนาจพิจารณาคดีนั้น ให้พักการพิจารณาไว้ก่อน และให้ศาลมลรัฐที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา

เสียก่อน ในกรณีที่มีการขัดต่อรัฐธรรมนูญของรัฐ หรือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ-
 อนุสหพันธ์พิจารณาพิพากษา ก่อนในกรณีที่มีการขัดต่อ รัฐธรรมนูญ สห-
 พันธุ์ บทบัญญัตินี้ใช้บังคับได้แก่กรณีที่มลรัฐละเมิดกฎหมายหลักฉบับนี้
 หรือการขัดแย้งระหว่างกฎหมายมลรัฐกับกฎหมายสหพันธ์

๒) ในระหว่างที่มีการพิจารณา หากมีความสงสัยว่า
 หลักของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกฎ
 หมายสหพันธ์หรือไม่ และหลักดังกล่าวได้ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่
 หรือไม่ (มาตรา ๒๕) ศาลต้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์พิจารณา
 พิพากษา

๓) ในการตีความกฎหมายหลักนี้ หากศาลรัฐธรรมนูญ
 ของมลรัฐได้มีความประสงค์ที่จะไม่ยึดหลักตามคำพิพากษาของศาลรัฐ-
 ธรรมนูญสหพันธ์ หรือศาลรัฐธรรมนูญของมลรัฐอื่นแล้ว จะต้องขอให้
 ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์พิจารณาพิพากษา ก่อน ในการตีความกฎหมาย
 สหพันธ์ หากศาลรัฐธรรมนูญของมลรัฐใดมีความประสงค์ที่จะไม่ยึด
 หลักตามคำพิพากษาของศาลสูงสุดของสหพันธ์ หรือศาลสูงของสหพันธ์
 แล้ว จะต้องขอให้ศาลสูงสุดของสหพันธ์พิจารณาพิพากษา ก่อน

มาตรา ๑๐๑ ๑) การจัดตั้งศาลพิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใด
 คดีหนึ่งโดยเฉพาะจะกระทำไม่ได้ การกระทำใด ๆ ที่ทำให้คนที่ได้รับ
 การพิจารณาพิพากษาโดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาอยู่แล้วพ้นจาก
 การพิจารณาพิพากษาของศาลนั้นจะกระทำไม่ได้

๒) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีประเภทใดประ-
 เภทหนึ่งนั้น ให้จัดตั้งขึ้นได้กามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑๐๒ ให้ยกเลิกการลงโทษประหารชีวิต

มาตรา ๑๐๓ ๑) ในศาลยุติธรรมทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นไว้แต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลากระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและบัญญัติโทษไว้

๓) บุคคลไม่ต้อง รับอาญาในความผิดเดียวกันเกินกว่าหนึ่งครั้งตามหลักกฎหมายอาญาทั่วไป

มาตรา ๑๐๔ ๑) การจำกัดเสรีภาพของบุคคลจะกระทำได้ก็แต่โดยกฎหมายลายลักษณ์อักษรและตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้นเท่านั้น ผู้ที่ถูกคุมขังจะต้องไม่ได้รับการทารุณทางจิตใจหรือร่างกาย

๒) ผู้พิพากษาเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งให้จำกัดเสรีภาพหรือเพิ่มการจำกัดเสรีภาพหากปรากฏว่าการจำกัดเสรีภาพไม่ได้เกิดจากคำสั่งของศาลแล้ว ให้ยื่นคำร้องขอคำสั่งของศาลโดยมิชักช้า ตำรวจจะควบคุมบุคคลโดยอำนาจของตนเกินกว่าสิ้นวันถัดวันที่จับกุมไม่ได้ ให้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในกฎหมาย

๓) บุคคลที่ถูกคุมขังชั่วคราวในข้อหาสงสัยว่าได้กระทำความผิดอาญาจะต้องถูกนำตัวมาปรากฏต่อศาลภายในวันถัดจากวันถูกคุมขังเป็นอย่างช้า ผู้พิพากษาจะแจ้งเหตุผลของการคุมขังให้ผู้ต้องคุมขังทราบ ชักตามผู้ถูกคุมขัง และให้โอกาสแก่ผู้ถูกคุมขังคัดค้านได้ ผู้พิพากษาจะต้องออกหมายจับในทันทีโดยแจ้งข้อหาหรือสั่งให้ปล่อยผู้ต้องคุมขังให้พ้นจากการคุมขังก็ได้

๔) เมื่อศาลสั่งให้มีการจำกัดเสรีภาพหรือเพิ่มการจำกัดเสรีภาพจะต้องแจ้งให้ญาติของผู้ถูกคุมขังหรือผู้ที่ผู้ถูกขังไว้วางใจได้ทราบโดยมิชักช้า

หมวด ๑๐

การคลัง

มาตรา ๑๐๕ ๑) สหพันธ์มีอำนาจโดยเฉพาะที่จะออกกฎหมายเกี่ยวกับการศุลกากร และการคลัง

๒) สหพันธ์มีอำนาจร่วมกันที่จะออกกฎหมายว่าด้วย

๑. ภาษีสรรพสามิต และภาษีการค้า ยกเว้นภาษีที่เรียกเก็บเฉพาะท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีการซื้อที่ดินและอาคารหรือ ภาษีที่เก็บจากค่าที่เพิ่มขึ้น หรือภาษีการป้องกันเพลิงไหม้
๒. ภาษีเงินได้ ภาษีทรัพย์สิน ภาษีมรดก และภาษีการบริจาศเพื่อการกุศล
๓. ภาษีที่ดินและอาคาร และภาษีการยกเว้นการกำหนดอัตราภาษีหากมีการอ้างว่า ภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปใช้ภายในกิจการของสหพันธ์หรือหากมีสถานการณ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ วรรค ๒ เกิดขึ้น

๓) กฎหมายสหพันธ์ว่าด้วยภาษีอากรซึ่งจัดเก็บให้แก่
มลรัฐ หรือประชาคมทั้งหมด- หรือบางส่วนจะต้องได้รับความเห็นชอบ
จากสภานุเทศรัศ

มาตรา ๑๐๖ ๑) รายได้และรายรับจากภาษีอากรต่อไปนี้ให้เป็นของ
สหพันธ์

๑. ภาษีศุลกากร
๒. ภาษีสรรพสามิตที่ไม่เป็นของมลรัฐตามวรรค(๒)
๓. ภาษีการโอนกรรมสิทธิ์
๔. ภาษีการขนส่ง
๕. ภาษีที่เก็บจากทรัพย์สินแต่ไม่เก็บประจำ ภาษี
ที่เก็บเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเสียภาษี
๖. ภาษีช่วยเบอร์ลินยามฉุกเฉิน
๗. ภาษีเสริมจากภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคล

๒) รายได้จากภาษีต่อไปนี้ให้เป็นของมลรัฐ

๑. ภาษีทรัพย์สิน
๒. ภาษีมรดก
๓. ภาษียรถยนต์
๔. ภาษีที่ไม่เป็นของสหพันธ์ตามวรรค(๑)
๕. ภาษีเบียร์
๖. อากรรการพนัน
๗. ภาษีที่ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๓) รายรับจากภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น
ให้เป็นของสหพันธ์และมลรัฐ ในอัตราส่วน ๓๓ ๑/๓ % ต่อ ๖๖ ๒/๓ %

และตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๑ เป็นของสหพันธ์กับมลรัฐ ในอัตราส่วน ๓๕ % ต่อ ๖๕ %

๔) อัตราส่วนการแบ่งภาษีเงิน ได้และภาษีเงิน ได้นิติบุคคลตามวรรค (๓) นั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยกฎหมายสหพันธ์ซึ่งสภานุเทศร์จะต้องให้ความเห็นชอบในเมื่อรายได้กับรายจ่ายของสหพันธ์แตกต่างกันมากกว่าที่ปรากฏในมลรัฐ หรือเมื่อความต้องการงบประมาณของสหพันธ์และของมลรัฐสูงกว่ารายรับที่ประมาณไว้มากจนจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงอัตราส่วนการแบ่งภาษีให้เป็นประโยชน์แก่สหพันธ์หรือแก่มลรัฐ การปรับปรุงอัตราส่วนจำกัดคือหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. สหพันธ์กับมลรัฐจำกัดต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่าย การบริหารกิจการที่เป็นความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนมาตรา ๑๒๐ วรรค (๑)

๒. การเรียกร้องของสหพันธ์กับมลรัฐจะต้องมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ในการนำเงินรายได้ตามปกติมาใช้ในกิจการที่จำเป็นของตนได้

๓. ความต้องการของสหพันธ์กับมลรัฐในค่านางบประมาณนั้น จะต้องมีการประสานงานกันในลักษณะที่จะทำให้บรรลุลูกการแบ่งด้วยการเสมอภาคอย่างยุติธรรม ไม่เป็นภาระหนักเกินไปแก่ผู้

เสียภาษีอากรและเป็นหลักประกันว่ามาตรฐานการครองชีพในสหพันธ์มีความเท่าเทียมกัน อัตราการแบ่งส่วนอาจได้รับการปรับปรุงเป็นครั้งแรกในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๑ และต่อไปเป็นระยะ ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒ ปี ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายที่กำหนดอัตราส่วนดังกล่าว ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า การกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนการปรับปรุงอันเป็นผลของความในวรรค (๕)

๕) หากกฎหมายสหพันธ์เพิ่มงบประมาณมากขึ้นโดยแบ่งของจากมลรัฐมากขึ้นหรือแบ่งรายรับจากมลรัฐ จำต้องมีการปรับปรุงอัตราส่วนระหว่างเงินได้และเงินได้นิติบุคคล โดยให้มลรัฐเป็นฝ่ายได้ประโยชน์ ทั้งนี้ สถานการณ์ตามที่บัญญัติไว้ในวรรค (๔) จะต้องไม่เกิดขึ้นหากภาระเพิ่มเติมดังกล่าวตกเป็นของมลรัฐภายในระยะเวลาที่สั้นมาก สหพันธ์อาจจะแบ่งเบาภาระโดยอนุมัติเงินช่วยเหลือโดยการออกกฎหมายด้วยความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติ ในกฎหมายดังกล่าวต้องวางหลักเกณฑ์การประเมินจำนวนเงินช่วยเหลือ และหลักเกณฑ์การแจกจ่ายแก่มลรัฐด้วย

๖) รายรับจากภาษีอากรที่เก็บจากที่ดินและสิ่งก่อสร้างและการค้ำนั้น ให้เป็นของประชาคม ในกรณีที่ให้มีประชาคมในมลรัฐใดให้รายรับตกเป็นของมลรัฐ ตามกฎหมายของมลรัฐภาษีที่เก็บตกจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและการค้าอาจใช้ประกอบการพิจารณาวางหลักเกณฑ์

การประเมินและภาษีเสริมรายรับของมลรัฐที่ได้จากการเก็บภาษีเงินได้ และภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เป็นของประชาคม และสมาคมประชาคม ในอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎหมายมลรัฐกำหนดจำนวน รายรับของมลรัฐจะเป็นของประชาคม หรือสมาคมประชาคมหรือไม่และ เพียงใดด้วย

๗) หากสหพันธ์จัดตั้งสถาบันพิเศษขึ้นในมลรัฐ หรือ ประชาคม หรือสมาคม ประชาคมอันเป็นเหตุให้มีการเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นโดยกะทันหันหรือทำให้มลรัฐ หรือประชาคม หรือสมาคมประชาคม ได้รับความเสียหาย สหพันธ์ต้องให้เงินช่วยเหลือประชาคมให้ได้สัดส่วนกัน ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่มีมลรัฐหรือประชาคมหรือสมาคมประชาคม ไม่อาจรับภาระพิเศษดังกล่าวได้ ค่าชดเชยของบุคคลที่สาม และผลประโยชน์อันเป็นเงินที่ตกเป็นของมลรัฐ หรือประชาคมหรือสมาคมประชาคม อันเป็นผลของการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวพึงได้รับการพิจารณาด้วยในการ ให้เงินช่วยเหลือเพื่อชดเชย

๘) เพื่อประโยชน์ของมาตรานี้ รายได้และรายจ่าย ของประชาคม หรือสมาคมประชาคมให้ถือว่าเป็นรายได้และรายจ่ายของ มลรัฐ

มาตรา ๑๐๗ ๑) รายรับจากภาษีของมลรัฐเป็นของมลรัฐเท่าที่การ เก็บภาษีดังกล่าวได้กระทำโดยเจ้าหน้าที่เก็บภาษีอากรภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน (รายรับส่วนท้องถิ่น) กฎหมายสหพันธ์อาจบัญญัติ รายละเอียดในการกำหนดและแบ่งสรรรายรับส่วนท้องถิ่นจากภาษีบาง ประเภท (ส่วนแบ่งภาษี)

๒) กฎหมายสหพันธ์ซึ่งสถาปนาคะตริตให้ความยินยอม
 ึ่งให้หลักประกันการแบ่งสรรเงินรายได้โดยยุติธรรมระหว่างมลรัฐที่มี
 ฐานะทางการเงินดีกับมลรัฐที่มีฐานะทางการเงินอ่อนแอโดยคำนึงถึงฐานะ
 การเงินและความต้องการงบประมาณของประชาชนหรือสมาคมประชาชน
 ด้วย กฎหมายดังกล่าวอาจกำหนดให้มีการให้ช่วยเหลือแก่มลรัฐที่มีฐานะ
 การเงินอ่อนแอจากมลรัฐที่มีฐานะการเงินดี กฎหมายดังกล่าวอาจวาง
 เงื่อนไขการขอเงินช่วยเหลือและการให้เงินช่วยเหลือรวมทั้งหลักเกณฑ์
 กำหนดจำนวนเงินช่วยเหลือ กฎหมายดังกล่าวอาจบัญญัติให้รัฐบาล
 สหพันธ์ให้เงินช่วยเหลือจากงบประมาณของสหพันธ์แก่มลรัฐที่มีฐานะทาง
 การเงินอ่อนแอเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระความต้องการงบประมาณโดยทั่วไป
 (เงินช่วยเหลือเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระ)

มาตรา ๑๐๘ ๑) ภาชีสุลกากร อากรการผูกขาด ภาชีสรรพสามิตตาม
 เงื่อนไขของอำนาจออกกฎหมายร่วมกัน ภาชีขนส่ง ภาชีการโอนกรรม-
 สิทธิ และภาชีที่เก็บจากทรัพย์สินแต่ไม่เก็บประจำอยู่ในความรับผิดชอบ
 ของหน่วยระบบการคลังของสหพันธ์ การจัดระบบงานของหน่วยงาน
 ดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวใน
 ระดับกลางจะได้รับการแต่งตั้งภายหลังการปรึกษาหารือกับรัฐบาลของมล-
 รัฐ สหพันธ์อาจโอนการเก็บภาชีทรัพย์สินแต่ไม่เก็บเป็นประจำให้แก่รัฐ-
 บาลมลรัฐในฐานะเป็นตัวแทนได้

๒) หากสหพันธ์ประสงค์จะเอารายได้บางส่วนและภาษีเงินได้นิติบุคคล สหพันธ์มีหน้าที่ต้องบริหารการเก็บภาษีอากรเท่าที่จะเป็นผลตามประสงค์นั้น อย่างไรก็ตาม สหพันธ์อาจโอนอำนาจในการบริหารการเก็บภาษีอากรดังกล่าวให้แก่หน่วยงานการคลังของมลรัฐในฐานะเป็นตัวแทนได้

๓) ภาษีอากรอื่นอยู่ในอำนาจของหน่วยงานการคลังของมลรัฐเป็นผู้จัดเก็บ สหพันธ์อาจออกกฎหมายสหพันธ์ที่สถาปนาเดสรัทให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อควบคุมการจัดหน่วยงานของหน่วยงาน วิธีการปฏิบัติงาน หรือการฝึกอบรมเจ้าพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวได้หัวหน้าหน่วยงานในระดับกลางจะต้องได้รับการแต่งตั้งด้วยความตกลงกับรัฐบาลสหพันธ์ การจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นของประชาคม (สมาคมประชาคม) อาจโอนโดยมลรัฐให้เป็นของประชาคม (สมาคมประชาคม) ทั้งหมดหรือบางส่วนได้

๔) สำหรับภาษีอากรที่ตกเป็นของสหพันธ์ หน่วยงานการคลังของมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสหพันธ์ มลรัฐต้องรับผิดชอบภายในขอบเขตของรายได้ของตนในการจัดเก็บภาษีดังกล่าวให้เรียบร้อย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสหพันธ์อาจควบคุมการบริหารงานได้โดยสั่งการผ่านตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจของสหพันธ์ที่มีอำนาจควบคุมหน่วยงานทั้งในระดับกลางและระดับต่ำ

๕) ขอบเขตอำนาจของศาลการคลังให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

๖) รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจออกระเบียบการบริหารทั่วไปได้ และในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารที่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานการคลังของมลรัฐนั้น สภามุณฑลจะต้องให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๑๐๘ สหพันธ์และมลรัฐต่างเป็นอิสระต่างหากจากกันในงบประมาณของตน

มาตรา ๑๑๐ ๑) ให้ประเมินรายได้และรายจ่ายทั้งหมดของสหพันธ์ประจำปี และให้รวมไว้ในงบประมาณ

๒) ให้จัดให้มีงบประมาณโดยการออกกฎหมายก่อนเริ่มต้นของปีงบประมาณ รายได้กับรายจ่ายต้องสมดุลย์ โดยหลักการทั่วไป งบประมาณมีผลใช้ได้เพียงหนึ่งปี ในกรณีพิเศษอาจให้มีผลใช้ได้เกินกว่านั้นก็ได้ นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว จะมีบทบัญญัติในกฎหมายงบประมาณที่มีผลใช้บังคับเกินกว่าหนึ่งปี หรือที่ไม่เกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของสหพันธ์ หรือการบริหารสหพันธ์ไม่ได้

๓) ให้กำหนดสินทรัพย์และหนี้สินไว้ในภาคผนวกของงบประมาณ

๔) ในกรณีของวิสาหกิจที่ดำเนินการค้าของสหพันธ์ รายได้และรายจ่ายของวิสาหกิจดังกล่าวไม่ต้องปรากฏในงบประมาณ แต่ให้นำเอางบดุลย์ไปแสดงไว้ในงบประมาณด้วย

มาตรา ๑๑๑ ๑) ในปลายปีงบประมาณ หากงบประมาณของปีถัดไป

ไม่ได้รับอนุมัติเป็นกฎหมายรัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่จำเป็นทั้งหมดได้จนกว่าจะได้มีการออกกฎหมายงบประมาณใหม่ดังนี้

- ก) ค่าใช้จ่ายของสถาบันที่สร้างขึ้นแล้วตามกฎหมายและดำเนินการที่กฎหมายกำหนดไว้
- ข) เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทางการเงินของสหพันธ์
- ค) เพื่อดำเนินงานโครงการก่อสร้างต่อไป งานจัดซื้อและวิธีการอื่น ๆ หรือเพื่อจ่ายเป็นค่าอุดหนุนเพื่อประโยชน์ดังกล่าว โดยมีข้อแม้ว่าจะต้องมีการอนุมัติรายการดังกล่าวไว้ในงบประมาณของปีที่แล้ว

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายได้ที่ได้มาจากกฎหมายพิเศษและจากการเก็บภาษีอากร หรืออื่น ๆ หรือรายได้จากเงินคงคลัง ไม่รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในวรรค (๑) รัฐบาลสหพันธ์อาจขอกู้เงินที่จำเป็นเพื่อดำเนินงานได้ไม่เกิน ๑/๔ ของจำนวนทั้งหมดของงบประมาณปีที่แล้ว

มาตรา ๑๑๒ รายจ่ายที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในรายการงบประมาณ และรายจ่ายพิเศษจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ ซึ่งจะให้ความเห็นชอบได้ก็แต่เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นอันไม่อาจคาดการณล่วงหน้าไว้และไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๑๑๓ รัฐบาลสหพันธ์ต้องให้ความเห็นชอบแก่มติของสภาน-

เดสทัก และสภามุณฑลเดสทักที่ให้มีงบประมาณที่เสนอโดยรัฐบาลสหพันธ์
หรือมติที่ให้มีรายจ่ายใหม่หรือที่อาจทำให้มีรายจ่ายในอนาคต

มาตรา ๑๑๔ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ต้องเสนอ
บัญชีประจำปีแสดงรายได้และรายจ่ายกับทรัพย์สิน และหนี้สินทั้งหมด
ต่อสภามุณฑลเดสทัก และสภามุณฑลเดสทัก

๒) บัญชีดังกล่าวต้องได้รับการตรวจพิจารณาของสำ-
นักงานตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นอิสระ บัญชีทั่วไป
และสรุปรายปีกับหนี้สินนั้นจะต้องนำเสนอต่อสภามุณฑลเดสทักและสภา
มุณฑลเดสทักในปีถัดมารวมทั้งผลการพิจารณาของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
เพื่อให้พ้นความรับผิดชอบของรัฐบาลสหพันธ์ การตรวจบัญชี
ให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๑๑๕ การกู้ยืมเงินจะกระทำได้ก็แต่ในกรณีที่มีความต้องการ
เป็นพิเศษ และโดยหลักทั่วไปแล้วต้องกู้ยืมมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการ
ผลิต และตามที่กฎหมายสหพันธ์กำหนดไว้ การให้กู้ยืมเงินและการกำ-
หนดหลักประกันการกู้เงินที่มีผลผูกพันเกินกว่าปีงบประมาณจะกระทำ
ก็ได้แต่โดยดำเนินการตามกฎหมาย จำนวนเงินกู้ หรือขอบเขตภาระผูก
พันที่สหพันธ์ต้องรับผิดชอบนั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

หมวด ๑๑

บทเฉพาะกาลและบทสุดท้าย

มาตรา ๑๑๖ ๑) เว้นไว้แต่จะได้อำนาจไว้เป็นอย่างอื่นในกฎหมายชาวเยอรมันตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ได้แก่บุคคลที่มีสัญชาติเยอรมัน หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองในอาณาเขตของอาณาจักรไรช์เยอรมัน ตามที่ปรากฏอยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๗ ในฐานะผู้ลี้ภัยหรือผู้ถูกขับไล่จากประเทศอื่นที่มีเชื้อชาติเยอรมัน หรือเป็นคู่สมรสหรือผู้อยู่ในอุปการะของบุคคลดังกล่าว

๒) ผู้เคยมีสัญชาติเยอรมันที่ถูกถอดถอนสัญชาติในระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม ๑๙๓๓ และวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ โดยเหตุผลทางการเมือง ทางเชื้อชาติหรือทางศาสนา รวมทั้งผู้สืบสายโลหิต มีสิทธิยื่นคำร้องขอสัญชาติเยอรมันได้ บุคคลดังกล่าวมีฐานะเสมือนไม่เคยถูกถอดถอนสัญชาติเยอรมัน ถ้าหากได้มาปฏิญาณในเยอรมันนี้ภายหลังวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ และยังไม่ได้แสดงเจตนาสมัครเป็นอื่น

มาตรา ๑๑๗ ๑) กฎหมายที่ขัดแย้งกับมาตรา ๓ วรรค ๒ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกระทั่งได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับกฎหมายหลักฉบับนี้แต่จะใช้ได้ไม่เกินวันที่ ๓๑ มีนาคม ๑๙๕๓

๒) บรรดากฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนมีผลใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการขาดแคลนบ้านพักอาศัย จนกว่ากฎหมายสหพันธ์จะไต่ยกเลิกกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๑๑๘ การปรับปรุงเขตแดนที่เป็นของมลรัฐบาเคน วุร์ตเทมแบร์ก—บาเคน และวุร์ตเทมแบร์ก—ไฮเฮินซอลเดินอาจจะกระทำได้โดยไม่นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับ ทั้งนี้โดยการตกลงระหว่างมลรัฐที่เกี่ยวข้อง หากไม่อาจตกลงกันได้ ให้มีการปรับปรุงเขตแดนได้โดยกฎหมายสหพันธ์ซึ่งจะต้องบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติด้วย

มาตรา ๑๑๙ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ลี้ภัยและผู้ถูกขับออกนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการแยกย้ายบุคคลดังกล่าวให้แก่มลรัฐ ด้วยความเห็นชอบของสภามุณฑลรัฐ รัฐบาลสหพันธ์อาจออกกฎหมายที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎหมายของสหพันธ์ รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจที่จะออกคำสั่งเกี่ยวกับแต่ละกรณีได้ เว้นไว้แต่การชักช้าอาจเป็นภัยให้ส่งคำสั่งให้แก่เจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐ

มาตรา ๑๒๐ ๑) สหพันธ์รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายการยึดครอง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศ อันเป็นผลของสงครามตามที่กำหนดไว้โดยละเอียดในกฎหมายรวมทั้งเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการ

ประกันสังคม และการประกันการว่างงานและการช่วยเหลือแก่ผู้ว่างงาน
ที่ให้โดยรัฐ

๒) รายได้ตกเป็นของสหพันธ์ทันทีที่สหพันธ์รับผิดชอบ
ในรายจ่าย

มาตรา ๑๒๐ ก. ๑) กฎหมายสำหรับการดำเนินงานจัดสรรภาระให้
เสมอภาคกันโดยความเห็นชอบของสภานุเทศร์กำหนดว่า ในด้านผล
ประโยชน์ที่ได้จากการจัดสรร ให้รัฐบาลสหพันธ์กับมลรัฐร่วมกันบริหาร
และอำนาจที่เป็นของรัฐบาลสหพันธ์ตามมาตรา ๘๕ ให้มอบหมายให้เป็น
ของสำนักงานจัดสรรของสหพันธ์ทั้งหมด หรือบางส่วน ในการใช้
อำนาจดังกล่าว สำนักงานจัดสรรของสหพันธ์ไม่ต้องได้รับอนุญาตจาก
สภานุเทศร์ ยกเว้นในกรณีรีบด่วน ให้ส่งคำสั่งนั้นให้แก่หน่วยงาน
สูงสุดของมลรัฐ (สำนักงานจัดสรรของมลรัฐ)

๒) ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนบทบัญญัติมาตรา ๘๗
วรรค ๓ ประโยคที่ ๒

มาตรา ๑๒๑ ตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ เสียงข้างมากของ
สภานุเทศร์และที่ประชุมสหพันธ์ก็คือ เสียงข้างมากของจำนวนสมา-
ชิกที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๒๒ ๑) ตั้งแต่มีการประชุมครั้งแรกของสภานุเทศร์
เป็นต้นไป องค์กฤษฎีกาบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลักฉบับนี้เท่านั้น
ที่มีอำนาจออกกฎหมาย

๒) องค์การนิติบัญญัติ และองค์การอื่นที่มีส่วนในการพิจารณาร่างกฎหมายในฐานะที่ปรึกษาที่ต้องสิ้นสุดลงตามความในวรรค (๗) ให้ยุบองค์การดังกล่าวเสียตั้งแต่วันนั้น

มาตรา ๑๒๓ ๑) กฎหมายที่มีผลใช้บังคับก่อนที่สภานิติบัญญัติจะได้มีการประชุมครั้งแรกนั้นยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะที่ไม่ขัดแย้งต่อกฎหมายหลักฉบับนี้

๒) โดยไม่ขัดต่อสิทธิและการรักษาคำมั่นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สัญญาที่ได้ลงนามตกลงกันไว้ในสมัยเยอรมันไรช์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีลรัฐมีอำนาจออกกฎหมายตามกฎหมายหลักฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป หากยังเป็นและเป็นการไม่ขัดต่อหลักทั่วไปของกฎหมาย จนกระทั่งได้มีการลงนามในสัญญาใหม่โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหลักฉบับนี้ หรือจนกว่าจะสิ้นสุดลงโดยบทบัญญัติของสัญญานั้นเอง

มาตรา ๑๒๔ กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องที่สหพันธ์มีอำนาจเฉพาะที่จะออกกฎหมาย มีสภาพเป็นกฎหมายของสหพันธ์ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๒๕ กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องที่สหพันธ์มีอำนาจร่วมในการออกกฎหมายมีสภาพเป็นกฎหมายตามควรแก่กรณีดังต่อไปนี้

๑. เฉพาะที่ใช้บังคับได้เหมือนกันภายในเขตยึดครองหนึ่งเขต หรือกว่านั้นขึ้นไป

๒. เฉพาะที่เป็นกฎหมายอันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายไรช์ภายหลังวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕

มาตรา ๑๒๖ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่
เกี่ยวกับกรงเป็นกฎหมายของสหพันธ์ของกฎหมายฉบับหนึ่ง

มาตรา ๑๒๗ ภายในเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายหลัก
ฉบับนี้ รัฐบาลสหพันธ์อาจขยายการประกาศใช้กฎหมาย BIZONAL
ECONOMIC ADMINISTRATION ในเขตแดนของมลรัฐบาเดน, เกรท
เทอร์เบอร์ลิน, โรนแลนค์-ปาลาติเนท, และวูร์ตเทมแบร์ก-โฮเฮินซอล
เลิน ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของรัฐบาลของมลรัฐที่เกี่ยวข้องครบโดท
กฎหมายดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับได้ในฐานะกฎหมายสหพันธ์ตามความ
ในมาตรา ๑๒๔ หรือ ๑๒๕

มาตรา ๑๒๘ เกี่ยวกับกฎหมายที่คงใช้บังคับต่อไปได้กำหนดให้อำนา
ที่จะสั่งการตามความในมาตรา ๘๔ วรรค ๕ ให้อำนาจดังกล่าวมีอยู่ต่อไป
ได้จนกว่าจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่นไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๒๙ ๑) เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งใช้บังคับ เป็น
กฎหมายสหพันธ์ได้มีบทบัญญัติให้ออกกฤษฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมาย
ได้ หรือระเบียบในการบริหารทั่วไป หรือเพื่อปฏิบัติงานปกครองนั้น
ให้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวตกเป็นของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยว
กับเรื่องดังกล่าวนี้ หากมีการสงสัย รัฐบาลสหพันธ์กับลดาบุนเดสรัท
จะเป็นผู้มีอำนาจตัดสิน ให้พิมพ์เผยแพร่คำตัดสินดังกล่าว

๒) เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับได้
ต่อไปในฐานะกฎหมายของมลรัฐมีบทบัญญัติมอบอำนาจดังกล่าว ให้
หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมายของมลรัฐเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น

๓) เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายตามความหมายใน
วรรค ๑ และ ๒ ที่ให้อำนาจแก้ไขหรือเพิ่มเติมหรือออกบทบัญญัติแทน
กฎหมายนั้น การมอบอำนาจดังกล่าวหมดอายุ

๔) บทบัญญัติวรรค ๑ และ ๒ ใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายอ้างถึงกฎข้อบังคับที่ไม่มีผลบังคับแล้ว หรือสถาบันที่ถูกยุบเลิกแล้ว

มาตรา ๑๓๐ ๑) องค์การปกครองหรือสถาบันอื่นที่ทำหน้าที่บริหาร ประเทศ หรือการบริหารงานยุติธรรม และไม่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของ มลรัฐ หรือสนธิสัญญาระหว่างมลรัฐรวมทั้งสมาคมการบริหารการรถไฟ เยอรมันตะวันตกเฉียงใต้ และคณะกรรมการบริหารไปรษณีย์ และโทรคมนาคมในเขตยึดครองฝรั่งเศสให้อยู่ภายใต้ รัฐบาลสหพันธ์โดยความเห็นชอบของสภานุเทศรัก รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจโอนหรือเลิกกิจการได้

๒) ผู้ควบคุมสูงสุดในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน และสถาบันดังกล่าวก็คือ รัฐมนตรีสหพันธ์ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๓) องค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันในกฎหมาย มหาชนที่ไม่อยู่ภายใต้มลรัฐใดโดยตรงและไม่เป็นผลของสนธิสัญญาระหว่าง มลรัฐนั้นให้อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานสูงสุดของสหพันธ์ที่มีหลัก ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มาตรา ๑๓๑ กฎหมายสหพันธ์กำหนดสถานภาพของกฎหมายของ บุคคลรวมทั้งผู้ลี้ภัย และผู้ถูกขับไล่ออกนอกประเทศซึ่งในวันที่ ๘ เมษายน ๑๙๔๕ ปฏิบัติงานให้แก่ราชการต้องออกจากราชการโดยเหตุ ที่ไม่เป็นผลของระเบียบข้อบังคับของข้าราชการพลเรือน หรือระเบียบ การเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมกัน และจนกระทั่งปัจจุบันยังไม่ได้มีงานทำหรือ ได้มีงานทำที่ไม่ตรงกับที่ได้เคยทำมาก่อนบทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับ โดยอนุโลมแก่บุคคลรวมทั้งผู้ลี้ภัย และผู้ถูกขับไล่ออกนอกประเทศ ซึ่งใน วันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ มีสิทธิได้รับบำนาญหรือความช่วยเหลืออื่น

และซึ่งไม่ได้รับความช่วยเหลือใดๆ เลย หรือความช่วยเหลือที่สมควร
ใดๆ เลย โดยเหตุที่ไม่เป็นผลของระเบียบข้อบังคับของข้าราชการพล-
เรือน หรือระเบียบการเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมกัน จนกว่าจะมีกฎหมาย
สหพันธ์ประกาศให้มีผลใช้บังคับได้ จะมีการเรียกร้องสิทธิใดๆ ตาม
กฎหมายไม่ได้เว้นไว้แต่ก็ให้กระทำได้ตามกฎหมายมลรัฐ

มาตรา ๑๓๒ ๑) บรรดาข้าราชการและผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งตลอดชีวิตในวันที่ประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ อาจ
ถูกปลดเกษียณหรืออยู่ในรายชื่อที่จะถูกโอนไปสังกัดหน่วยงานอื่นที่มีค่า
ตอบแทนต่ำกว่าภายใน ๖ เดือน นับตั้งแต่มีการประชุมครั้งแรกของสภา
ขุนนาง หากบุคคลดังกล่าวหาความเหมาะสมทั้งในด้านส่วนตัว และ
อาชีพที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป ให้นำบทบัญญัตินี้ไปใช้โดยอนุโลมแก่พนักงาน
งานผู้ได้รับเงินเดือน ซึ่งจะบอกเลิกจ้างไม่ได้ในกรณีของพนักงานผู้ได้รับ
เงินเดือนที่อาจบอกเลิกจ้างได้นั้น ระยะเวลาที่กำหนดไว้เกินกว่าระยะ
เวลาที่กำหนดไว้ในข้อตกลงร่วมกัน

๒) บทบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการผู้ที่ไม่ได้รับ
การกระทบกระเทือนโดยบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดแอกจากนาซีและ
ระบบทหารหรือผู้ที่เป็นเหยื่อของนาซีเว้นไว้แต่จะมีเหตุผลสำคัญเกี่ยวกับ
บุคลิกภาพของบุคคลดังกล่าว

๓) ผู้ที่ได้รับการกระทบกระเทือนมีสิทธิยื่นคำร้องต่อ
ศาลตามความในมาตรา ๑๕ วรรค ๔

๔) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎฎีกาของรัฐบาล
สหพันธ์ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนนาง

มาตรา ๑๓๓ สหพันธ์เป็นผู้รับ โอน สิทธิ และ พันธ กรณี ที่เป็น ของ
BIZONAL ECONOMIC ADMINISTRATION

มาตรา ๑๓๔ ๑) โฉนดหลักการทรัพย์สินของอาณาจักรไรซ์เป็นทรัพย์สินของสหพันธ์

๒) ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เพื่อการบริหารซึ่งไม่เป็นการบริหารของสหพันธ์ตามกฎหมายหลักฉบับนี้ ถ้าโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบงานบริหารโดยไม่ต้องเสียค่าชดเชยและโอนให้แก่มลรัฐตลอดไปเท่าที่มลรัฐใช้อยู่แล้วในการบริหารซึ่งตามกฎหมายหลักฉบับนี้ไม่เป็นหน้าที่ของมลรัฐสหพันธ์อาจโอนทรัพย์สินอื่นให้แก่มลรัฐ

๓) ทรัพย์สินที่มลรัฐประชาคม (สมาคมนประชาคม) ให้ไรซ์ใช้โดยไม่ได้รับการชดเชยนั้นให้กลับมาเป็นกรรมสิทธิ์ของมลรัฐประชาคม (สมาคมนประชาคม) เท่าที่ไม่เป็นที่ต้องการของสหพันธ์ในการบริหารงาน

๔) รายละเอียดให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่งได้รับความเห็นชอบของสภาขุนเทสรัต

มาตรา ๑๓๕ ๑) ถ้าหากภายหลังจากวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ และก่อนที่กฎหมายหลักฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ ได้มีการโอนที่ดินส่วนหนึ่งจากมลรัฐหนึ่งไปให้อีกมลรัฐหนึ่ง มลรัฐนี้เป็นเจ้าของที่ดินในปัจจุบันเท่านั้นที่จะมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่อยู่ในที่ดินของมลรัฐโดยที่เป็นเจ้าของมาก่อน

๒) ทรัพย์สินของมลรัฐและหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันของกฎหมายมหาชนซึ่งถูกยุบเลิกไปแล้วให้ตกเป็นของมลรัฐ หรือหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันของกฎหมายมหาชน ซึ่งรับผิดชอบงานอยู่แล้วเท่าที่มุ่งหมายไว้เดิมเพื่อใช้ในการบริหารหรือใช้เพื่อการบริหารอยู่ในปัจจุบันเป็นการตลอดไปมิใช่ชั่วคราว

๓) ที่ดินและทรัพย์สินของมลรัฐที่ยุบเลิกแล้วรวมทั้ง

ส่วนประกอบ ตกเป็นของมลรัฐที่ที่ดินและทรัพย์สินดังกล่าวตั้งอยู่เท่าที่
ไม่เป็นทรัพย์สินตามรายการที่กำหนดไว้วรรค (๑)

๔) หากมีการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสหพันธ์ หรือ
ของเขตแดนใดเป็นพิเศษ การตกลงใดๆ ที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้
ในวรรค ๑-๓ ก็อาจทำได้โดยบทบัญญัติของกฎหมายสหพันธ์

๕) สำหรับทรัพย์สินอื่นๆ การรับช่วงกรรมสิทธิ์ และการ
การตกลงกันในเรื่องกรรมสิทธิ์เท่าที่ยังไม่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑ มกราคม
๑๙๕๒ โดยข้อตกลงระหว่างมลรัฐ หรือองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือ
สถาบันของกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้องนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมาย
สหพันธ์ที่สภาขุนเคสรัตเห็นชอบด้วย

๖) ผลประโยชน์ของมลรัฐที่เคยเป็นของปรัสเซียอันเป็น
ผลของวิสาหกิจนั้นให้ตกเป็นของสหพันธ์ กฎหมายสหพันธ์จะได้บัญญัติ
รายละเอียดและอาจบัญญัติแตกต่างจากบทบัญญัตินี้ได้

๗) เมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ ทรัพย์สิน
ที่ตกเป็นของมลรัฐ หรือองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือสถาบันของ
กฎหมายมหาชน ตามความในวรรค ๑-๓ นั้น ได้ถูกจำหน่ายไปตามหรือ
โดยอำนาจแห่งกฎหมายมลรัฐ หรือโดยวิธีอื่นโดยผู้ที่มีสิทธิให้ถือว่าทรัพย์สิน
สินนั้นได้ตกเป็นขององค์การดังกล่าวแล้วก่อนการจำหน่าย

มาตรา ๑๓๕ ก. กฎหมายที่เป็นอำนาจของสหพันธ์ตามมาตรา ๑๓๔
วรรค ๔ และมาตรา ๑๓๕ วรรค ๕ อาจกำหนดให้มีการยกเลิกหนี้สิน
หรือยกเลิกเพียงบางส่วนได้สำหรับหนี้สินต่อไปนี้

๑) หนี้สินของอาณาจักรไรซ์หรือของมลรัฐ โดยเป็นของ
ปรัสเซียหรือหนี้สินขององค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสถาบันของ
กฎหมายมหาชนซึ่งยุบเลิกไปแล้ว

๒) หนี้สินของสหพันธ์ หรือองค์การ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินตามความในมาตรา ๘๘, ๙๐, ๑๓๔ หรือ ๑๓๕ และหนี้สินดังกล่าวที่เกิดจากการใช้มาตรการของผู้ทรงสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในวรรค ๑

๓) หนี้สินของมลรัฐหรือประชาคม (สมาคมของประชาคม) ตามมาตรการที่ใช้โดยผู้ทรงสิทธิก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๑๙๔๕ อันอยู่ในขอบเขตหน้าที่การบริหารของหรือโดยการมอบอำนาจ ของอาณาจักรไรซ์เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของมหาอำนาจผู้ยึดครองหรือเพื่อป้องกันสถานการณ์ฉุกเฉินที่เป็นผลของสงคราม

มาตรา ๑๓๖ ๑) สถาปนุเควสร์ตีประชุมกันครั้งแรกในวันที่สถาปนุเควสค์ก็มีการประชุมกันครั้งแรก

๒) จนกว่าจะได้มีการเลือกประธานาธิบดีคนแรกของสหพันธ์ ประธานสถาปนุเควสร์ตีเป็นผู้ใช้อำนาจของประธานาธิบดีสหพันธ์ ประธานบุสสถาปนุเควสร์ตีไม่มีสิทธิยุบสถาปนุเควสค์

มาตรา ๑๓๗ ๑) สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งในมลรัฐ หรือในประชาคมของข้าราชการพลเรือน ของพนักงานผู้มีเงินเดือน ของทหารอาชีพ ของทหารอาสาสมัครชั่วคราว หรือของผู้พิพากษาย่อมถูกจำกัดโดยกฎหมาย

๒) กฎหมายเลือกตั้งที่คณะกรรมการสภา(PARLIAMEN-TARY COUNCIL) ได้ให้ความเห็นชอบแล้วย่อมใช้บังคับแก่การเลือกตั้งครั้งแรกของสถาปนุเควสค์ ของที่ประชุมแห่งสหพันธ์ครั้งแรกและของประธานาธิบดีคนแรกของสหพันธ์

๓) จนกว่าจะให้มีการจัดตั้งศาล รัฐธรรมนูญของสหพันธ์
อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ตามมาตรา ๔๑ วรรค ๒ นั้น
ให้ศาลสูงประจำเขตเศรษฐกิจ (GERMAN HIGH COURT FOR
COMBINED ECONOMIC AREA) เป็นผู้ใช้ซึ่งจะต้องพิจารณาพิพากษา
ตามวิธีพิจารณาของศาลนี้

มาตรา ๑๓๘ การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ (NOTARY)
ที่มีอยู่ในมลรัฐบาเดิน, ซาเวเรีย, วูร์เทมแบร์ก—บาเดินและวูร์เทมแบร์ก
โฮเฮิน ซอลเลินต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลมลรัฐที่เกี่ยวข้องเสีย
ก่อน

มาตรา ๑๓๙ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกมาเพื่อปลดปล่อยชาว
เยอรมัน ให้ พ้น จาก นาซี และระบบทหารไม่ถูกกระทบกระเทือนโดย
กฎหมายหลักฉบับนี้

มาตรา ๑๔๐ บทบัญญัติมาตรา ๑๓๖, ๑๓๗, ๑๓๘, ๑๓๙ และ ๑๔๑
ของรัฐธรรมนูญเยอรมันฉบับวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๑๙๑๙ เป็นส่วนหนึ่งของ
รัฐธรรมนูญหลักฉบับนี้

มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๗ วรรค ๑๓ ประโยคแรกจะใช้บังคับไม่ได้
ในมลรัฐที่มีกฎหมายที่มีบทบัญญัติแตกต่างกันที่ใช้อยู่แล้วในวันที่ ๑
มกราคม ๑๙๔๙

มาตรา ๑๔๒ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมลรัฐที่เป็นหลักประกันสิทธิเสรี
ตามมูลฐานที่สอดคล้องกับมาตรา ๑-๑๘ ของกฎหมายหลักนี้ย่อมมีผลใช้
บังคับได้โดยไม่ต้องนำมาตรา ๓๑ มาบังคับ

มาตรา ๑๔๒ ก. บทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ไม่ขัดต่อการตกลงและ
การใช้บังคับของสนธิสัญญาที่ลงนามที่กรุงบอนน์และกรุงปารีสเมื่อวันที่

๒๖ และ ๒๗ พฤษภาคม ๑๙๕๒ (สนธิสัญญาเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันกับมหาอำนาจทั้งสามและสนธิสัญญาจัดตั้งประชาคมป้องกันร่วมกันแห่งยุโรป) กับบรรดาปฏิญญาที่เกี่ยวข้องและที่เพิ่มเติมโดยเฉพาะหนังสือตราสารวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๑๙๕๒

มาตรา ๑๔๓ เงื่อนไขในการใช้กำลังทหารในภาวะฉุกเฉินนั้นให้ปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งจะต้องมีบทบัญญัติสอดคล้องกับมาตรา ๗๕ ทุกประการ
มาตรา ๑๔๔ ๑) กฎหมายหลักฉบับนี้จะใช้บังคับก็แต่โดยได้รับการรับรองจากสภาผู้แทนของมลรัฐไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนมลรัฐทั้งหมดที่กฎหมายหลักนี้จะใช้บังคับ

๒) ในการใช้กฎหมายหลักฉบับนี้หากมีข้อจำกัดในมลรัฐที่ปรากฏในมาตรา ๒๓ หรือในส่วนหนึ่งของมลรัฐดังกล่าวแล้ว มลรัฐหรือส่วนของมลรัฐมีสิทธิส่งผู้แทนเป็นสมาชิกของสภาบุคคลตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๑๔๕ ๑) ในการประชุมโดยเปิดเผย คณะกรรมการสภาต้องประกาศการรับรองกฎหมายหลักนี้และลงนามและประกาศใช้กฎหมายหลักนี้โดยมีผู้แทนของเบอร์ลิน

๒) กฎหมายหลักฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่การสิ้นสุดของวันที่ประกาศใช้

๓) ให้ประกาศกฎหมายหลักนี้ในหนังสือกิจจานุเบกษาของสหพันธ์

มาตรา ๑๔๖ กฎหมายหลักฉบับนี้จะหมดอำนาจใช้บังคับในวันที่ได้มีการรับรองรัฐธรรมนูญ โดยการตัดสินใจเสรีของประชาชนชาวเยอรมัน
กรุงบอนน์ ไรน์ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๑๙๕๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

แปลจาก

Constitutions of Nations

by

Amos J. Peaslée

Volume II, pp. 751-785

Second Edition, 1966

สารบัญ

	หน้า
หมวด ๑ ว่าด้วยราชอาณาจักรและประชาชน	๑๒๓
หมวด ๒ ว่าด้วยพระมหากษัตริย์	๑๒๕
หมวด ๓ ว่าด้วยรัฐสภา	๑๔๘
หมวด ๔ ว่าด้วยสภาจังหวัดและการปกครองเทศบาล	๑๖๑
หมวด ๕ ว่าด้วยองค์การวิชาชีพและอาชีพ	๑๖๘
หมวด ๖ ว่าด้วยองค์การอื่นที่มีอำนาจควบคุม... ..	๑๖๘
หมวด ๗ ว่าด้วยอำนาจตุลาการ... ..	๑๖๙
หมวด ๘ ว่าด้วยศาสนา	๑๗๔
หมวด ๙ ว่าด้วยการคลัง... ..	๑๗๕
หมวด ๑๐ ว่าด้วยการป้องกันประเทศ	๑๗๖
หมวด ๑๑ ว่าด้วยการบริหารกิจการน้ำ	๑๗๙
หมวด ๑๒ ว่าด้วยการศึกษาและการสงเคราะห์คนจน	๑๘๐
หมวด ๑๓ ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๑๘๑
บทบัญญัติเพิ่มเติม	๑๘๓

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

หมวด ๑

ว่าด้วยราชอาณาจักรและประชาชน

มาตรา ๑ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ประกอบด้วยดินแดน
ของเนเธอร์แลนด์ สุรินัมและหมู่เกาะแอนทิลลิสของเนเธอร์แลนด์

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลบังคับใช้เฉพาะดินแดน
ของราชอาณาจักรที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป เว้นไว้แต่รัฐธรรมนูญนี้จะได้
บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้กับญัตติคำว่า ราชอาณาจักร ให้
หมายความ ถึงเฉพาะดินแดนของราชอาณาจักรที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป
เท่านั้น

(วรรค ๓ ของมาตรา ๒ ยกเลิก)

มาตรา ๓ การรวมและการแบ่งจังหวัดและเทศบาลและการ
จัดตั้งจังหวัดและเทศบาลจะกระทำก็ได้ก็แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
เส้นเขตแดนของราชอาณาจักร จังหวัด และเทศบาลจะเปลี่ยนแปลง
ได้ก็แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๔ บุคคลทั้งหมดที่อยู่ในเขตแดนของราชอาณาจักร
ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับ ร่างกายและ
ทรัพย์สิน

การอนุมัติให้คนต่าง้าวเข้ามาในและการให้คนต่าง้าวออกนอก
ราชอาณาจักร รวมทั้งเงื่อนไขทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามสนธิ
สัญญาที่ได้ตกลงไว้กับต่างประเทศนั้น ให้บัญญัติไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕ คนในบังคับของเนเธอร์แลนด์ย่อมมีสิทธิที่จะได้
รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของทางราชการ คนต่าง้าวจะไม่มี
สิทธิได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว เว้นไว้แต่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้
กระทำได้

มาตรา ๖ กฎหมายย่อมกำหนดบุคคลผู้ที่มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์
และผู้ที่มิใช่ฐานะเพียงผู้พำนักอาศัย

การแปลงสัญชาติจะกระทำได้ก็แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ผลของการแปลงสัญชาติที่กระทบต่อภรรยากับบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะ
ของผู้ที่ได้รับการแปลงชาติให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๗ บุคคลไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตก่อนในการโฆษณา
ความคิดเห็นหรือความรู้สึกร่วมด้วยการพิมพ์ โดยที่บุคคลนั้นจะต้องรับผิดชอบ
ชอบตามกฎหมาย

มาตรา ๘ บุคคลมีสิทธิที่จะยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ทั้งนี้จะต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร

การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ทุกครั้งจำเป็นต้องมีลายมือชื่อของผู้ยื่นเรื่อง
ราวร้องทุกข์ บุคคลอื่นจะลงชื่อแทนได้ก็แต่โดยมีหนังสือมอบอำนาจซึ่ง
จำเป็นต้องแนบมาพร้อมกับการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์นั้น นิติบุคคลจะยื่น
เรื่องราวร้องทุกข์ได้ก็แต่เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมอันอยู่ในอำนาจ
หน้าที่ของตนเท่านั้น

มาตรา ๘ สิทธิในการรวมกันเป็นสมาคมและในการประชุม
ของผู้มีฐานะเป็นผู้ทำนกอภัยย่อมได้รับการคุ้มครอง

การใช้สิทธิดังกล่าวย่อมอยู่ใต้อำนาจควบคุมและการจำกัดของกฎ
หมาย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หมวด ๒

ว่าด้วยพระมหากษัตริย์

ตอนที่ ๑

ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์

มาตรา ๑๐ ราชบัลลังก์แห่งเนเธอร์แลนด์เป็นและคงเป็น
ตลอดไปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าวิลเลียม เฟร็ดเทอริก เจ้าฟ้าชาย
แห่งออเรนส์-นัสซอ พระองค์และรัชทายาททรงครองราชบัลลังก์นี้

มาตรา ๑๑ สิทธิในการสืบราชสันตติวงศ์เป็นของรัชทายาท
ของพระมหากษัตริย์ โดยรัชทายาทที่เป็นชายมีสิทธิก่อนรัชทายาท
หญิง รัชทายาทที่ทรงพระชนมายุสูงกว่ามีสิทธิดีกว่าองค์ที่ทรงพระชน
มายุ่น้อยกว่า การสืบราชสันตติวงศ์แทนให้เป็นไปตามหลักนี้ หากไม่มี
รัชทายาทของพระมหากษัตริย์ที่เสด็จสวรรคต พระมหามงกุฎตกเป็น
ของรัชทายาทโดยวิธีการเดียวกันโดยให้ทายาทของสมเด็จพระราชบิดา
ก่อน และทายาทของพระราชชนนีที่อยู่ในสายสืบราชสันตติวงศ์แต่ต้อง
ไม่เป็นเชื้อพระวงศ์ที่ต่ำกว่าอันดับสาม

มาตรา ๑๒ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๓ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๔ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕ ในการสืบราชสันตติวงศ์นั้น การสละราชสมบัติ
มีผลเช่นเดียวกับการสวรรคต เว้นไว้แต่ที่กำหนดไว้ในมาตราถัดไป
ทายาทผู้เกิดภายหลังการสละราชสมบัติย่อมหมดสิทธิในการสืบราช
สันตติวงศ์

มาตรา ๑๖ ทายาทที่อยู่ในครรภ์ของสตรีในขณะที่เกิดสวรรคต
ของพระมหากษัตริย์นั้น เพื่อประโยชน์แห่งการสืบราชสันตติวงศ์ให้ถือ
เสมือนว่า ได้มีการเกิดแล้ว หากเป็นการทายาทภายหลังการคลอดให้ถือ
ว่าทายาทนั้นไม่เคยมีชีวิตอยู่เลย

มาตรา ๑๗ ทายาทที่เกิดจากการสมรสของพระมหากษัตริย์โดย
ไม่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือการสมรสอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ของฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงที่มีสิทธิสืบราชสันตติวงศ์ ต่อจากพระมหา
กษัตริย์ผู้ทรงครองราชย์อยู่ในขณะนั้น ไม่มีสิทธิสืบราชสันตติวงศ์รวมทั้ง
ทายาทของทายาทดังกล่าวด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการสืบราชสันตติวงศ์นั้น การสมรสตั้ง
กล่าวในวรรคก่อนมีผลเช่นเดียวกับการตาย

มาตรา ๑๘ หากปรากฏว่า ไม่มีผู้สืบราชสันตติวงศ์ที่เหมาะสม
ตามรัฐธรรมนูญ ให้แต่งตั้งผู้สืบราชสันตติวงศ์โดยกฎหมาย พระมหา
กษัตริย์ทรงเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว ในการพิจารณา ร่างกฎหมายนี้ รัฐ
สภาต้องประชุมปรึกษากันและลงมติในการประชุมร่วมกัน

มาตรา ๑๕ เมื่อพระมหากษัตริย์เสด็จสวรรคตแล้ว หากไม่มีรัชชทายาทเหมาะสมตามรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรีมีสิทธิเสนอให้มีการประชุมร่วมกับรัฐสภาภายใน ๔ เดือนภายหลังการเสด็จสวรรคตของพระมหากษัตริย์เพื่อเลือกองค์พระมหากษัตริย์

มาตรา ๒๐ พระมหากษัตริย์ที่ได้รับการเลือกโดยรัฐสภาจะทรงมีพระราชฐานะเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าวิลเลียม เฟร็ดเดอริก เจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์-นัสซอ

ตอนที่ ๒

ว่าด้วยรายได้ของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๒๒ นอกจากรายได้จากดินแดนที่ได้มาตามกฎหมายฉบับวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๑๙๒๒ และกินให้แก่รัฐในปี ๑๙๔๘ ในฐานะเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (Crown Domain) โดยพระเจ้าวิลเลียมที่ ๒ พระมหากษัตริย์ทรงได้รับงบประมาณพระมหากษัตริย์จากกระทรวงการคลังปีละ ๑ ล้านฟลอริน

มาตรา ๒๓ ให้จัดพระราชวังฤดูร้อน และพระราชวังฤดูหนาวถวายแก่พระมหากษัตริย์ ค่าบำรุงรักษาพระราชวังดังกล่าวในส่วนที่ไม่เกิน ๑ แสนฟลอริน นั้น ให้เรียกเก็บได้จากงบประมาณของราชอาณาจักร

มาตรา ๒๔ พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ตามที่ปรากฏในมาตรา ๒๖, ๒๗, และ ๒๘ ไม่ต้องทรงเสียภาษีอากรส่วนพระองค์

สำหรับภาษีอากรอื่นนั้นไม่ได้ทรงรับการยกเว้น

มาตรา ๒๕ การปกครองพระราชวังให้เป็นไปตามพระราช
อัธยาศัยของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๒๖ พระราชสวามีของสมเด็จพระนางเจ้าพระราชินีทรง
ได้รับรายได้จากกระทรวงการคลังของราชอาณาจักรปีละ ๒ แสนฟลอริน
พระราชสวามีทรงได้รับเงินจำนวนนี้ต่อปีแม้ภายหลังสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินีเสด็จสวรรคต

สมเด็จพระราชินีทรงได้รับ ๒ แสนฟลอรินต่อปีภายหลังการเสด็จ
สวรรคตของพระมหากษัตริย์ตราบเท่าที่ไม่ทรงสมรสใหม่

พระมหากษัตริย์หรือ พระบรมราชินีที่ทรงสละราชสมบัติทรงได้
รับรายได้จากกระทรวงการคลังซึ่งกำหนดโดยกฎหมาย

มาตรา ๒๗ พระราชโอรสองค์ใหญ่หรือทายาทชายดัดไป
ซึ่งทรงเป็นองค์รัชทายาท ทรงมีฐานะเป็นข้าราชบริพารที่หนึ่งของพระมหา
กษัตริย์และทรงฐานันดรศักดิ์เป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์

มาตรา ๒๘ สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์ทรงได้รับเงินจากกระทรวง
การคลังของราชอาณาจักรเป็นเงิน ๒ แสนฟลอรินต่อปี นับตั้งแต่
ทรงมีพระชนม์ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้เพิ่มเงินขึ้นเป็น ๔ แสนฟลอรินภายหลัง
ที่ได้ทรงอภิเษกสมรสตามที่ได้รับอนุมัติโดยกฎหมายแล้ว

เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์เสด็จสวรรคตแล้ว พระมเหสี
ทรงได้รับจากกระทรวงการคลังของราชอาณาจักรทุกปีเป็นเงินปีละ ๒
แสนฟลอรินตราบเท่าที่ยังไม่ได้อภิเษกสมรสใหม่

มาตรา ๒๙ พระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงเป็นองค์
รัชทายาททรงได้รับเงินจากกระทรวงการคลังของราชอาณาจักรปีละ

๒ แสนฟลอรีนนับตั้งแต่ทรงมีพระชนมายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ หากทรงอภิเษกสมรสที่ได้รับอนุมัติโดยกฎหมาย พระสวามีจะทรงได้รับเงินจากกระทรวงการคลังของราชอาณาจักรบีละ ๒ แสนฟลอรีน พระสวามีจะทรงได้รับเงินจำนวนนี้ต่อไป ภายหลังจากสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงคราบเท่าที่ยังไม่สมรสใหม่และมีสัญชาติเนเธอร์แลนด์

ภายหลังจากตายของพระสวามี สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงจะได้รับเงินรายปีบีละ ๔ แสนฟลอรีนหากไม่ทรงอภิเษกสมรสใหม่ เงินรายปีดังกล่าวในมาตรานี้คงมีอยู่ต่อไปแม้ว่าสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์จะได้ทรงพระราชสมภพขึ้นภายหลังก็ตาม

มาตรา ๓๐ จำนวนเงินตามที่กำหนดไว้ในบทนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยกฎหมาย สภาทั้งสองของรัฐสภาจะออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินดังกล่าวหรือกฎหมายใด ๆ ที่จะแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ เว้นไว้แต่จะได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสภา

ตอนที่ ๓

ว่าด้วยการอภิบาลพระมหากษัตริย์

มาตรา ๓๑ พระมหากษัตริย์ทรงบรรลุนิติภาวะเมื่อทรงมีพระชนมายุครบ ๑๘ พรรษา

ในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้นำบทบัญญัติในวรรคแรกมาใช้กับกรณีของสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์ และกรณีของสมเด็จพระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์รัชทายาท

มาตรา ๓๒ การอภิบาลพระมหากษัตริย์ในขณะที่ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะให้กำหนดไว้ในกฎหมายและการแต่งตั้งพระราชบิดาคนหนึ่งหรือหลายคนให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

รัฐสภาประชุมร่วมกันในการประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณา ร่างกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๓๓ ให้ประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว ในรัชกาลของพระมหากษัตริย์ในขณะที่ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หากมิได้ประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว หากพึงกระทำได้ให้ปรึกษาหารือกับพระบรมวงศานุวงศ์โดยสายโลหิตที่ใกล้ชิดที่สุดของรัชทายาทเกี่ยวกับการวางระเบียบการอภิบาล

มาตรา ๓๔ ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ พระราชบิดาต้องให้สัตย์ปฏิญาณด้วยข้อความต่อไปนี้ หรือให้คำมั่นสัญญาด้วยถ้อยคำต่อไปนี้ต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ประธานรัฐสภาเป็นผู้กล่าวนำคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญา

“ข้าพเจ้าขอปฏิญาณ (ให้คำมั่นสัญญา) ที่จะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าขอปฏิญาณ (ให้คำมั่นสัญญา) ว่า ข้าพเจ้าจักปฏิบัติหน้าที่ทุกประการอันอยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่พระราชบิดา และข้าพเจ้าจักเพียรพยายาม ที่จะถวายคำแนะนำให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาต่อรัฐธรรมนูญ และทรงพระราชกรุณาต่อไพร่ฟ้าประชาชนของพระองค์ ขอให้พระผู้เป็นเจ้าโปรดช่วยข้าพเจ้าด้วย(ข้าพเจ้าขอให้คำมั่นสัญญาดังนี้)”

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่อาจทรงปฏิบัติพระราชภาระได้ ให้นำบทบัญญัติของมาตรา ๓๒ ที่ว่าด้วยพระราชกฤษฎีกามาใช้กับการถวายการอภิบาลแด่องค์พระมหากษัตริย์มาใช้โดยอนุโลม

การสาบานตนหรือการให้คำมั่นสัญญาโดยผู้ทำหน้าที่พระราชกฤษฎีกาหลายคนหรือคนเดียวนั้น ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

ตอนที่ ๔

ว่าด้วยผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา ๓๖ ในขณะที่พระมหากษัตริย์ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หนึ่งคนเป็นผู้ใช้พระราชอำนาจแทน

มาตรา ๓๗ การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งมีบทบัญญัติว่าด้วยการสืบทอดตำแหน่งของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้จนกว่าจะได้ทรงบรรลุนิติภาวะ

ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาและให้ความเห็นชอบแก่ร่างกฎหมายดังกล่าว

ให้ประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์ที่มีรัชทายาททรงพระเยาว์

มาตรา ๓๘ หากพระมหากษัตริย์ไม่อาจทรงปฏิบัติพระราชภาระได้ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นผู้ใช้พระราชอำนาจแทนพระองค์ หากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า พระมหากษัตริย์ไม่อาจทรง

ปฏิบัติพระราชภาระได้ ให้เสนอความเห็นดังกล่าวต่อสภาแห่งรัฐ และขอให้สภาแห่งรัฐให้ความเห็นภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๓๕ เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้สภาแห่งรัฐในวรรคก่อน สิ้นสุดลงแล้วและคณะรัฐมนตรียังคงยืนยันความเห็นเดิม คณะรัฐมนตรี มีสิทธิเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมร่วมกันเพื่อเสนอความเห็นของ คณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา หากมีความเห็นของสภาแห่งรัฐก็ให้เสนอความเห็นนั้นต่อรัฐสภาด้วย

มาตรา ๔๐ หากรัฐสภาในการประชุมร่วมกันเห็นว่า มีกรณี ตามความในมาตรา ๓๘ วรรคแรกจริง รัฐสภาจะประกาศมติของรัฐสภา ซึ่งประธานรัฐสภาจะเป็นผู้ประกาศตามความในมาตรา ๑๑๙ วรรคสอง ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับในวันที่ประกาศ หากประธานรัฐสภาไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รัฐสภาเลือกประธานสภาคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่นี้

มาตรา ๔๑ หากมีกรณีตามความในมาตรา ๔๐ สมเด็จพระเจ้าฟ้า ชายแห่งออเรนส์ หรือพระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงเป็นองค์ รัชทายาทนั้นอาจได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ต่อ เมื่อได้ทรงมีพระชนมายุ ๑๘ พรรษาบริบูรณ์แล้ว

มาตรา ๔๒ หากไม่มีสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์ และพระ ราชธิดาของพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงเป็น รัชทายาทหรือหากทั้งสองพระ องค์ยังไม่ทรงมีพระชนมายุ ๑๘ พรรษาบริบูรณ์ ให้แต่งตั้งผู้สำเร็จราช การแทนพระองค์ตามความในมาตรา ๓๗ ในกรณีที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่ง ออเรนส์หรือพระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ยังไม่ทรงมีชนมายุ ๑๘

พระราชปริบูรณ์ให้แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จนกระทั่งทั้งสองพระองค์มีพระชนมายุครบ ๑๘ พรรษาบริบูรณ์

มาตรา ๔๓ ในการเข้ารับตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จักต้องสาบานตนหรือให้คำมั่นสัญญาต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยมี ประธานรัฐสภาเป็นผู้กล่าวนำ การสาบานตนหรือให้คำมั่นสัญญา

“ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ที่จะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ว่าในการใช้พระราชอำนาจตราบท่าที่พระมหากษัตริย์ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ (ตราบท่าที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงปฏิบัติพระราชภาระ ได้หรือ ตราบท่าที่ไม่ทรงใช้พระราชอำนาจเป็นการชั่วคราว) ข้าพเจ้าจักปฏิบัติตามและรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญ

ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ว่าข้าพเจ้าจักป้องกันและธำรงไว้ซึ่งเอกราชและดินแดนของรัฐอย่างสุดความสามารถ ข้าพเจ้าจักคุ้มครองเสรีภาพทั่วไปและเสรีภาพและสิทธิเฉพาะอย่าง สิทธิของพสกนิกรของพระมหากษัตริย์และจักใช้บรรดาวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายให้เป็นอำนาจของข้าพเจ้าเพื่อธำรงไว้และส่งเสริมสวัสดิภาพอย่าง que ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ที่ดีและที่แท้จริงพึงปฏิบัติ ขอให้พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้าช่วยข้าพเจ้าด้วย(ข้าพเจ้าขอให้คำมั่นสัญญานี้)”

มาตรา ๔๕ หากผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่อาจปฏิบัติ
ภาระของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ให้นำความในมาตรา ๓๘ บรรค
สองมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ มาใช้โดยอนุโลมหากมิได้มีการกำหนด
การสืบต่อตำแหน่งไว้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ ในกรณีต่อไปนี้ ให้สภาแห่งรัฐใช้พระราชอำนาจ
ของพระมหากษัตริย์

(๑) พระมหากษัตริย์เสด็จสวรรคตเฉพาะระยะเวลาที่ยังมิได้มี
การสืบราชสันตติวงศ์ตามความในมาตรา ๑๙ หรือตราบเท่าที่ยังมิได้แต่งตั้ง
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในกรณีผู้สืบราชสันตติวงศ์ยังไม่บรรลุนิติ
ภาวะหรือตราบเท่าที่ผู้สืบราชสันตติวงศ์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระ
องค์ไม่อยู่ในราชอาณาจักร

(๒) ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ และ ๔๕ ตราบเท่าที่
ยังไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่
อยู่ในราชอาณาจักรหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์สิ้นชีพและยังไม่มี
มีการแต่งตั้งผู้ใดแทนหรือยังไม่ได้เข้ารับตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์

(๓) ในกรณีที่การสืบราชสันตติวงศ์ไม่แน่นอน และไม่มีผู้สำเร็จ
ราชการแทนพระองค์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่อยู่ในอาณาจักร

การใช้พระราชอำนาจย่อมสิ้นสุดลงตามกฎหมายทันทีเมื่อผู้สืบ
ราชสันตติวงศ์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เข้าดำรงตำแหน่ง หาก

จำกัดแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แล้ว สภาแห่งรัฐเป็นผู้เสนอร่างกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ในกรณีที่กำหนดไว้ในวรรค (๑) และวรรค (๒) ภายในระยะเวลา ๑ เดือนภายหลังที่มีการใช้พระราชอำนาจในกรณีที่กำหนดไว้ในวรรค (๓) ภายในระยะเวลา ๑ เดือน ภายหลังที่การสืบต่อตำแหน่งที่ไม่แน่นอนให้สิ้นสุดลงแล้ว

มาตรา ๕๗ ในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือในกรณีที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอหรือพระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นรัชทายาทดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ออกกฎหมายกำหนดจำนวนเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ โดยหักเอาจากงบประมาณพระมหากษัตริย์ การเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินนี้จะกระทำไม่ได้ตลอดระยะเวลาที่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา ๕๘ เมื่อกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ ได้สิ้นสุดลงแล้ว ในการประชุมร่วมกัน รัฐสภาจะได้ประกาศมติของรัฐโดยทำเป็นประกาศของประธานสภาตามความในมาตรา ๔๐

มาตรา ๕๙ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือสมาชิกรัฐสภาไม่ต่ำกว่า ๒๐ นายมีสิทธิเสนอญัตติเพื่อให้มีมติ (ดังกล่าวในมาตรา ๔๘) ให้เสนอญัตติต่อประธานสภาล่าง ซึ่งจักต้องเรียกประชุมสภาทั้งสองร่วมกันโดยมิชักช้า

หากรัฐสภาไม่อยู่ในสมัยประชุม สมาชิกสภาไม่ต่ำกว่า ๒๐ นายมีสิทธิเสนอให้เรียกการประชุมรัฐสภา

มาตรา ๕๐ คณะรัฐมนตรีและพระราชกฤษฎีกาคนเดี่ยวหรือหลายคนมีหน้าที่ต้องเสนอรายงานต่อรัฐสภาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามที่รัฐสภาจะกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๔ วรรคสามที่เกี่ยวกับเรื่องนี้มาใช้แก่พระราชกฤษฎีกาโดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศมติตามความในมาตรา ๔๘ พระมหากษัตริย์จำต้องปฏิบัติพระราชภาระโดยทันที

ตอนที่ ๕

ว่าด้วยการแถลงถวัลยราชสมบัติของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๕๒ ในการแถลงถวัลยราชสมบัติ พระมหากษัตริย์จักต้องทรงสาบานพระองค์ที่นครแอมสเตอร์ดัมต่อที่ประชุมร่วมกันและโดยเปิดเผยของรัฐสภา พิธีการสาบานพระองค์ให้กระทำโดยมิชักช้า

มาตรา ๕๓ ในที่ประชุมดังกล่าว พระมหากษัตริย์ทรงสาบานพระองค์ตามข้อความต่อไปนี้หรือพระราชทานคำมั่นสัญญาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ต่อประชาชนชาวเนเธอร์แลนด์ว่าข้าพเจ้าจักปฏิบัติตามและรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญนี้

ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ว่าข้าพเจ้าจักป้องกันและธำรงไว้ซึ่งเอกราชและดินแดนของ รัฐอย่างสุดความสามารถ ข้าพเจ้าจักคุ้ม

ครองเสรีภาพและสิทธิทั่วไปและเสรีภาพและสิทธิเฉพาะอย่างของประชาชนทุกคนและทั้งหมดของข้าพเจ้าและข้าพเจ้าจักใช้บรรดาวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายให้เป็นอำนาจของข้าพเจ้าเพื่อธำรงไว้และส่งเสริมสวัสดิภาพอย่างที่พระมหากษัตริย์ที่ดีพึงปฏิบัติ ขอให้พระผู้เป็นเจ้าช่วยข้าพเจ้าด้วย (ข้าพเจ้าขอให้คำมั่นสัญญา)”

มาตรา ๕๕ ภายหลังที่พระมหากษัตริย์ทรงสาบานพระองค์หรือพระราชทานคำมั่นสัญญาแล้ว รัฐสภาจักต้องถวายความจงรักภักดีในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งเดียวกันกับที่พระมหากษัตริย์ทรงสาบานพระองค์ ประธานรัฐสภาเป็นผู้อ่านประกาศดังต่อไปนี้และประธานรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภาแต่ละคนสาบานตนและยืนยันข้อความตามประกาศ

“ข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายการต้อนรับใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทและถวายความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในนามของประชาชนเนเธอร์แลนด์และอาศัยอำนาจของรัฐธรรมนูญ ข้าพระพุทธเจ้าขอสาบาน(ให้คำมั่นสัญญา) ว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะรักษาไว้ซึ่งการละเมิดมิได้และบรรดาพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ข้าพระพุทธเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ว่า จะกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่สมาชิกรัฐสภาที่ดีพึงกระทำ ขอให้พระผู้เป็นเจ้าช่วยข้าพระพุทธเจ้าด้วย”

ตอนที่ ๖

ว่าด้วยพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๕๕ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชฐานะที่จะละเมิดมิได้
บรรดารัฐมนตรีต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๕๖ อำนาจบริหารเป็นของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๕๗ พระมหากษัตริย์ทรงตราระเบียบการทั่วไปในการ
บริหาร บทบัญญัติใดที่กำหนดโทษนั้นจะกำหนดไว้ในระเบียบการไม่
ได้เว้นไว้แต่จะมีกฎหมายบัญญัติให้กระทำดังกล่าวได้

โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๕๘ พระมหากษัตริย์ทรงควบคุมแนวนโยบายทั่วไป
ของความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

พระมหากษัตริย์ทรงส่งเสริมการพัฒนาสันติภาพตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศ

มาตรา ๕๙ พระมหากษัตริย์จะทรงประกาศสงครามกับประ-
เทศอื่นไม่ได้เว้นไว้แต่จะทรงได้รับความยินยอมของรัฐสภาก่อน ความ
ยินยอมดังกล่าวย่อมไม่จำเป็นต้องได้รับในกรณีที่ได้มีสภาพสงครามเกิด
ขึ้นแล้วและการติดต่อขอความยินยอมของรัฐสภาจะกระทำไม่ได้

รัฐสภาพิจารณาและมีมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ในที่ประชุมร่วมกัน

พระมหากษัตริย์จะทรงประกาศเลิกสงครามระหว่างราชอาณาจักร

กับประเทศอื่นไม่ได้เว้นไว้แต่จะได้รับความยินยอมจากรัฐสภาก่อน

มาตรา ๖๐ ข้อตกลงกับต่างประเทศและองค์การอื่นตามกฎหมายระหว่างประเทศจะกระทำได้ก็แต่โดยพระมหากษัตริย์หรือโดยพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ หากข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้ได้รับสัตยาบันโดยพระมหากษัตริย์ก็ต้องได้รับสัตยาบันของพระมหากษัตริย์ ให้เสนอข้อตกลงต่อรัฐสภาโดยมิชักช้าข้อตกลงจะได้รับการสัตยาบันหรือไม่ผลใช้บังคับไว้แต่รัฐสภาจะให้ความเห็นชอบ ศาลยุติธรรมไม่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาการขอด้วยรัฐธรรมนูญของข้อตกลง

มาตรา ๖๑ ความเห็นชอบอาจจะให้โดยชั้เงินหรือโดยปริยาย ความเห็นชอบโดยชั้เงินนั้น ให้โดยการออกพระราชบัญญัติ

ความเห็นชอบโดยปริยายนั้น ให้ถือว่าเป็นการให้แล้วในเมื่อภายใน ๓๐ วัน ภายหลังจากที่ได้เสนอข้อตกลงต่อรัฐสภาแล้ว ไม่ได้มีการแถลงโดยหรือในนามของสภาใดสภาหนึ่งของรัฐสภาหรือโดยสมาชิกรัฐสภาใดสภาหนึ่งไม่ต่ำกว่า $\frac{๑}{๕}$ ไม่ได้แสดงเจตนาที่จะให้การรับรองโดยชั้เงิน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคก่อนนั้นใช้บังคับไม่ได้ในระหว่างที่รัฐสภาไม่อยู่ในสมัยประชุม

มาตรา ๖๒ นอกจากกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๓ ไม่ต้องให้ความเห็นชอบในกรณีต่อไปนี้คือ

- (ก) หากข้อตกลงเป็นเรื่องที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว
- (ข) หากข้อตกลงเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่

ได้ให้ความเห็นชอบนั้นมิได้บัญญัติว่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาเสียก่อน

- (ก) หากข้อตกลงไม่ได้ทำให้ราชอาณาจักรมีพันธกรณีหนักหน่วง และหากข้อตกลงนั้นมีผลใช้บังคับไม่เกินหนึ่งปี
- (ง) ในกรณีพิเศษ หากมีสถานการณ์บังคับ ถ้าไม่ทำข้อตกลงนั้นก่อนการได้รับความเห็นชอบก็จะเป็นการขัดต่อประโยชน์ของราชอาณาจักร

ให้นำข้อตกลงตาม ข้อ (ง) เสนอรัฐสภาโดยมิชักช้า ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๖๑ มาใช้โดยอนุโลม หากรัฐสภาไม่ให้ความเห็นชอบข้อตกลงเป็นอันหมดสภาพทันทีเฉพาะที่ขัดแย้งกับข้อความของข้อตกลง ข้อตกลงที่จะตกลงกันโดยมีการตกลงกันว่าข้อตกลงจะล้มเลิกทันทีหากรัฐสภาไม่ให้ความยินยอม ทั้งนี้ข้อตกลงนั้นจะต้องขัดแย้งต่อประโยชน์ของราชอาณาจักร

มาตรา ๖๓ หากจำเป็นที่จะให้สอดคล้องความคลี่คลายของการเมืองระหว่างประเทศ ข้อตกลงอาจแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ บางมาตราได้ ในกรณีดังกล่าวนี้ รัฐสภาต้องให้ความเห็นชอบอย่างชัดเจน สภาทั้งสองของรัฐสภาจะให้ความเห็นชอบแก่ข้อตกลงที่มีลักษณะดังกล่าวไม่ได้เว้นไว้แต่จะมีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของสมาชิกที่ออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๖๔ บทบัญญัติ ๔ มาตราก่อนใช้บังคับแก่กรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการยกเลิกสัญญา

มาตรา ๖๕ ข้อความในข้อตกลงที่อาจผูกมัดบุคคลใดก็ตามจะมีผลผูกพันอีกเมื่อได้มีการประกาศข้อตกลงนั้นแล้ว ระเบียบการประกาศข้อตกลงนั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๖๖ ระเบียบการที่กำหนดโดยกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในพระราชอาณาจักรใช้บังคับไม่ได้หากการใช้บังคับนั้นอาจขัดต่อข้อตกลงที่ผูกมัดบุคคลใดก็ตามที่ได้ตกลงไว้ก่อนหรือหลังการประกาศใช้ระเบียบการที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น

มาตรา ๖๗ ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๖๓ เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้นอำนาจบางประการเกี่ยวกับการออกกฎหมาย การบริหาร และการศาลอาจโอนให้เป็นขององค์การที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายระหว่างประเทศโดยข้อตกลงได้

เกี่ยวกับการตัดสินใจ ๆ ขององค์การระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายนั้น ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕ และ มาตรา ๖๖ มาใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจสูงสุดในการบังคับบัญชากองทัพ

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายทหาร พระองค์ทรงเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง ทรงให้ออกจากราชการ และพระราชทานบำเหน็จ บำนาญตามระเบียบการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

กฎหมายวางหลักเกณฑ์ในการให้บำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๖๘-๗๑ (ยกเลิก)

มาตรา ๗๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการควบคุมการเงินทั่วไป พระองค์ทรงกำหนดค่าตอบแทนแก่กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับค่าตอบแทนจากกระทรวงการคลัง

ค่าตอบแทนกรรมการสภาแห่งรัฐ ศาลตรวจเงินแผ่นดิน และ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

พระมหากษัตริย์ทรงรวมเอาค่าตอบแทนดังกล่าวไว้ในประมาณ
การรายจ่ายของแผ่นดิน

เงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะจัดทำเงินเหรียญ
พระองค์อาจทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระบรมฉายาลักษณ์ของ
พระองค์ในเงินเหรียญได้

มาตรา ๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ ประชา
ชนชาวเนเธอร์แลนด์จะ รับบรรดาศักดิ์ของต่างประเทศไม่ได้

มาตรา ๑๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์กำหนดโดยกฎหมายตาม
พระราชดำริของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์อาจทรงรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ต่างประเทศที่ไม่มีภาวะผูกพันใด ๆ และอาจพระราชทานพระบรมราชา
นุญาตให้พระบรมวงศานุวงศ์รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศได้

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ชาวเนเธอร์แลนด์หรือคนต่างชาติที่รับราชการ
ในรัฐบาลเนเธอร์แลนด์จะรับเครื่องอิสริยาภรณ์บรรดาศักดิ์ ยศ หรือ
เครื่องหมายเกียรติยศอื่นใดโดยไม่ได้รับพระบรมราชานุญาตพิเศษไม่ได้

มาตรา ๑๗ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระ
ราชทานอภัยโทษที่เป็นโทษตามคำพิพากษาของศาล พระองค์จะทรงใช้
พระราชอำนาจนี้ได้ภายหลังที่ได้ทรงปรึกษาหารือกับผู้พิพากษาที่
ได้รับการแต่งตั้งมาเพื่อการนี้โดยเฉพาะตามระเบียบการบริหาร

การนิรโทษกรรมหรือการรอลงอาญาจะกระทำไม่ได้เว้นไว้โดย
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓๘ การยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายจะกระทำ
ได้ก็แต่โดยพระบรมราชานุญาตตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กฎหมายที่อนุ-
ญาติตั้งกล่าวต้องกำหนดว่าสิทธิได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎ
หมายนั้นโดยอาศัยอำนาจบทบัญญัติมาตราใด

การยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการบริหารทั่วไปนั้นจะกระทำ
ได้ก็แต่โดยที่มาตรการดังกล่าวกำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงกำหนดให้
พระองค์ทรงไว้ซึ่งอำนาจดังกล่าวด้วย

มาตรา ๓๙ การขัดแย้งระหว่างจังหวัด ระหว่างจังหวัดกับ
เทศบาล ระหว่างเทศบาลด้วยกัน และระหว่างจังหวัดหรือเทศบาลกับ
สุขาภิบาลโดยไม่รวมถึงการขัดแย้งตามความในมาตรา ๑๖๗ หรือการตก
ลงใดๆ ตามความในมาตรา ๑๖๘ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้
พิพากษาหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกครองนั้นให้
เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๔๐ พระมหากษัตริย์ทรงเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา
ได้และทรงเสนอข้อเสนอดังกล่าวต่อรัฐสภาตามที่พระองค์เห็นสมควรได้
พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้ความเห็นชอบ
หรือทรงยับยั้ง ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาไว้

มาตรา ๔๑ วิธีการประกาศใช้กฎหมายและระเบียบการบริหาร
ทั่วไปและเวลาที่กฎหมายและระเบียบการบริหารทั่วไปมีผลใช้บังคับนั้น
ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

แบบพิธีในการประกาศใช้กฎหมายนั้น มีดังนี้

เรา พระเจ้าแผ่นดินแห่งเนเธอร์แลนด์ แต่บรรดาผู้ที่ได้เห็น
กฎหมายฉบับนี้หรือผู้อ่านกฎหมายฉบับนี้ให้ฟัง ขออำนาจพร

ขอประกาศว่า :-

โดยที่ได้พิจารณาเห็นว่า

(เหตุผลของกฎหมาย)

ฉะนั้น บัดนี้ เราได้รับทราบความเห็นของสภาแห่งรัฐและโดยการ
ประชุมร่วมกันของรัฐสภาซึ่งได้อนุมัติบทบัญญัติและให้ประกาศใช้เช่น
เดียวกับที่เราอนุมัติบทบัญญัติและยินยอมให้ประกาศใช้

(บทบัญญัติของกฎหมาย)

ประกาศมา ณ วันที่

ในกรณีที่พระบรมราชินีทรงครอง ราชย์หรือผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์หรือสภาแห่งรัฐใช้พระราชอำนาจแทน ให้ปรับปรุงแบบพิธี
ดังกล่าวให้เหมาะสม

มาตรา ๘๒ พระมหากษัตริย์ทรงยุบสภาทั้งสองสภาของรัฐสภา
พระราชกฤษฎีกาที่ให้ยุบสภานั้นต้องมีบทบัญญัติกำหนดให้มีการเลือกตั้ง
ใหม่ภายใน ๔๐ วัน และให้สภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ประชุมกันภายใน
๓ เดือน

สภาที่ได้รับเลือกใหม่ภายหลังการยุบสภา อายุของสภาให้
กำหนดไว้ในกฎหมายซึ่งมีระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งแตกต่างจากที่กำหนด
ไว้ในมาตรา ๘๕ และ ๑๐๑ ได้

สภาแห่งรัฐที่ต้องใช้พระราชอำนาจแทนพระองค์จะใช้อำนาจยุบ
สภาไม่ได้

ว่าด้วยสภาแห่งรัฐ คณะรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง
และคณะกรรมการถาวร
เพื่อการให้คำแนะนำหรือการประสานงาน

มาตรา ๘๓ ให้จัดตั้งสภาแห่งรัฐขึ้น ส่วนประกอบและอำนาจ
ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานสภาแห่งรัฐ และทรงแต่งตั้ง
กรรมการสภา

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายแห่งออเรนส์และพระราชธิดาของพระมหา
กษัตริย์ที่ทรงเป็นรัชทายาทอาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภาได้
เมื่อมีพระชนมายุครบ ๑๘ พรรษาบริบูรณ์

มาตรา ๘๔ พระมหากษัตริย์จักต้องเสนอบรรดาข้อเสนอของ
พระองค์ที่จะเสนอต่อรัฐสภา ต่อสภาแห่งรัฐหรือบรรดาข้อเสนอที่สภา
แห่งรัฐต่อพระมหากษัตริย์และรวมทั้งระเบียบบริหารทั่วไปด้วย ในหน้า
แรกของพระราชกฤษฎีกาที่จะประกาศใช้ให้แสดงไว้ด้วยว่าได้มีการ
ปรึกษาหารือกันในสภาแห่งรัฐเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว

พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษาหารือกับสภาแห่งรัฐเกี่ยวกับข้อ
ตกลงที่ได้ทำกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตาม
กฎหมายรวมทั้งบรรดากิจการที่พระองค์เห็นสมควรที่จะทรงปรึกษาหารือ

พระมหากษัตริย์ทรงตัดสินพระทัยด้วยพระองค์เอง ทรงแจ้งให้
สภาแห่งรัฐทราบการตัดสินพระทัยของพระองค์

มาตรา ๕๕ การตัดสินใจ การขัดแย้งใดๆ อาจเป็นอำนาจหน้าที่ของสภาแห่งรัฐหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสภาแห่งรัฐได้โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย

มาตรา ๕๖ พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนากระทรวง พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งรัฐมนตรีและถอดถอนรัฐมนตรีได้ตามพระราชอภัยยศัย พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งรัฐมนตรีให้รับผิดชอบกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดโดยเฉพาะก็ได้

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งปลัดกระทรวงหนึ่งคนหรือหลายคนประจำกระทรวงหนึ่งซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ทำการแทนรัฐมนตรีภายใต้การควบคุมของรัฐมนตรีผู้เป็นผู้รับผิดชอบกระทรวงนั้นได้ ปลัดกระทรวงต้องรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่นั้นซึ่งย่อมเป็นความรับผิดชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นด้วย

บทบัญญัติเกี่ยวกับรัฐมนตรีในมาตรานี้และในมาตรา ๕๕, ๑๐๔, ๑๐๗, ๑๒๐, และ ๑๗๘ ย่อมใช้บังคับแก่ปลัดกระทรวงด้วย

รัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นเฉพาะที่การปฏิบัตินั้นเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

ความรับผิดชอบของรัฐมนตรีให้กำหนดไว้ในกฎหมาย ในการเข้ารับตำแหน่ง รัฐมนตรีต้องสาบานตนหรือให้คำมั่นสัญญาต่อไปนี้โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานในการสาบานตนหรือการให้คำมั่นสัญญานั้น

“ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายสัตย์ปฏิญาณ (คำมั่นสัญญา)ว่าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และต่อรัฐมนตรี ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายสัตย์ปฏิญาณ (ถวายคำมั่นสัญญา) ว่าข้าพระพุทธเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ทั้งปวงที่เป็นของรัฐมนตรีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ขอพระผู้เป็นเจ้าช่วยข้าพระพุทธเจ้าด้วย (ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายคำมั่นสัญญา)”

ก่อนที่จะให้รับพระบรมราชาญาตให้ปฏิญาณตนหรือให้คำมั่นสัญญานั้น รัฐมนตรีจะต้องปฏิญาณตนที่จะซื่อสัตย์สุจริตดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายสัตย์ปฏิญาณ (ถวายคำมั่นสัญญา) ว่าในการได้ รับการแต่งตั้งให้เป็น รัฐมนตรีในครั้งนี้ข้าพระพุทธเจ้าไม่เคยสัญญาหรือเคยให้สินน้ำใจหรือสิ่งตอบแทนแก่บุคคลใดไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม “ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม

ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายสัตย์ปฏิญาณ (ถวายคำมั่นสัญญา) ว่าในการกระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ ในฐานะเป็นรัฐมนตรี ข้าพระพุทธเจ้าจักไม่ยอมรับคำมั่นสัญญาหรือสินน้ำใจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากบุคคลใดทั้งสิ้น

ขอให้พระผู้เป็นเจ้าช่วยข้าพระพุทธเจ้าด้วย (ข้าพระพุทธเจ้าขอประกาศและขอให้คำมั่นสัญญา)”

กฎหมายและพระราชโองการทั้งมวลต้องมี รัฐมนตรีหนึ่งหรือหลายนายลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๘๑ การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำและประสานงานในวงราชการ ให้กำหนดไว้ในกฎหมายซึ่งต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎข้อบังคับและระเบียบการแต่งตั้ง กรรมการวิธีการและอำนาจไว้ด้วย

หมวด ๓
ว่าด้วยรัฐสภา

ตอนที่ ๑

ว่าด้วยส่วนประกอบของรัฐสภา

มาตรา ๘๘ รัฐสภาแทนปวงชนชาวเนเธอร์แลนด์ทั้งมวล

มาตรา ๘๙ รัฐสภาประกอบด้วยสภาที่หนึ่งและสภาที่สอง

มาตรา ๙๐ วรรค ๑ สภาที่สองประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงโดยประชาชน ที่เป็นชาวเนเธอร์แลนด์หรือมีกฎหมายรับรองว่าเป็นคนในบังคับเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีอายุตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่กำหนดอายุไม่ต่ำกว่า ๒๑ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหนึ่งคนมีสิทธิออกเสียงได้เสียงเดียวบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดการห้ามมิให้ผู้ที่เป็นทหารประจำการให้สิทธิเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวในระหว่างประจำการนั้น

ผู้ที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่บุคคลผู้ที่ต้องคำพิพากษาของศาลมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง บุคคลที่ถูกถอดถอนเสรีภาพ บุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลมิให้ใช้สิทธิจำหน่าย ย้าย โอนหรือจัดการทรัพย์สินของตนเองโดยเหตุที่เป็นคนวิกลจริต หรือสติฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ บุคคลที่ถูกถอดถอนสิทธิในการเป็นผู้ปกครองของบุตรคนหนึ่งหรือหลายคนของตนเอง การขาดคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นการชั่วคราวหรือเป็นการถาวรนั้น ต้องมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ต้องโทษถูกถอดถอนเสรีภาพเกินกว่า ๑ ปีหรือเป็นผู้ที่เร่ร่อนหรือผู้

จรรจิวรทั้งเป็นผู้ที่ต้องโทษตามคำสั่งของศาลเกินกว่า ๒ ครั้ง ในความผิดฐานเมาในสาธารณสถาน ที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๑ สภากีสองมีสมาชิก ๑๕๐ คน ได้รับเลือกตามวิธีการเลือกตั้งตามส่วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

เรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับ สิทธิเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๒ สภากีสองประกอบด้วยสมาชิก ๗๕ นาย สมาชิกสภาที่สองได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกของสภาจังหวัดตามวิธีการเลือกตั้งส่วนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๓ เมื่อรัฐสภาประชุมกันโดยมีสมาชิกสองเท่านี้จำนวนสมาชิกธรรมดาของแต่ละสภาจะเพิ่มขึ้นอีกโดยสมาชิกพิเศษที่ได้รับเลือกโดยวิธีการเช่นเดียวกับสมาชิกธรรมดา

พระราชกฤษฎีกากำหนดวันประชุมจำ ต้องมีบทบัญญัติกำหนดวันเลือกตั้งด้วย

ตอนที่ ๒

ว่าด้วยสถาบันที่สองของรัฐสภา

มาตรา ๕๔ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งคือเป็นผู้มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์หรือเป็นคนในบังคับเนเธอร์แลนด์ตามกฎหมาย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ และไม่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามความในมาตรา ๕๐ วรรค ๓ เว้น

ไว้แต่จะต้องคำพิพากษาของศาลให้เพิกถอนเสรีภาพที่ไม่ใช่ความผิดฐาน
ภิกษาจารหรือจรรจัดหรือเมาในที่สาธารณะ -

มาตรา ๕๕ สมาชิกสภาที่สองอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี
สมาชิกทุกคนต้องพ้นตำแหน่งสมาชิกภาพของสภาพร้อมกันและมี
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งใหม่ได้ทันที

มาตรา ๕๖ สมาชิกสภามีสิทธิออกเสียงลงคะแนนโดยไม่ต้อง
อยู่ใต้อาณัติหรือการมอบหมายจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๕๗ ในการเข้ารับตำแหน่ง สมาชิกสภาต้องสาบาน
ตนหรือให้คำมั่นสัญญาดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอสาบาน (ให้คำมั่นสัญญา) ที่จะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
ขอให้พระผู้เป็นเจ้าช่วยข้าพเจ้าด้วย (ข้าพเจ้าขอให้คำมั่นสัญญานี้)”

ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้กล่าวคำสาบานหรือให้คำมั่นสัญญานั้น
สมาชิกสภาต้องกล่าวคำสาบาน (ประกาศหรือให้คำมั่นสัญญา) ดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอสาบาน (ประกาศ) ว่าในการแต่งตั้งข้าพเจ้า
เป็นสมาชิกรัฐสภานั้น ข้าพเจ้าไม่ได้ให้สัญญาหรือได้ให้สินน้ำใจหรือ
สิ่งตอบแทนแก่บุคคลใดทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม ไม่ว่าบุคคลนั้นจะชื่อ
อะไรหรือโดยประสงค์ใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าขอสาบาน (สัญญา) ว่าในการกระทำหรือละเว้นการ
กระทำที่เป็นหน้าที่ของสมาชิกสภา ข้าพเจ้าจะไม่รับสัญญาหรือสินน้ำ
ใจโดยตรงหรือโดยอ้อมจากบุคคลใดทั้งสิ้น

ขอให้พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้าด้วย (ข้าพเจ้าขอประกาศและให้คำมั่นสัญญา)”

การสาบานตน (สัญญา, และประกาศ) ต้องกระทำต่อพระพักตร์พระมหากษัตริย์หรือในที่ประชุมสภาที่สองต่อหน้าประธานสภาที่ได้รับพระบรมราชานุมัติให้กระทำหน้าที่นั้น

มาตรา ๕๘ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งประธานสภาสำหรับสมัยประชุมหนึ่งจากรายชื่อสมาชิกสภา ๓ คน ที่สภานำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

มาตรา ๕๙ สมาชิกสภาได้รับเงินตอบแทนและเงินทดแทนค่าไร้อายที่ตนได้ออกไปในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย นอกจากค่าตอบแทนและเงินทดแทนแล้วประธานสภาได้รับเงินพิเศษตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรคสุดท้าย มาใช้กับกฎหมายที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อน

บำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎหมายอาจบัญญัติระเบียบการให้เงินค่าตอบแทนเป็นการชั่วคราวเมื่อพ้นตำแหน่ง บำเหน็จบำนาญของภรรยาและบุตรของสมาชิกหรือสมาชิกที่พ้นตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมาย

ตอนที่ ๓

ว่าด้วยสภาที่หนึ่งของรัฐสภา

มาตรา ๑๐๐ คุณสมบัติของสมาชิกสภาที่หนึ่งมีเช่นเดียวกับคุณสมบัติของสมาชิกสภาที่สอง

มาตรา ๑๐๑ สมาชิกสภาที่หนึ่งอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๖ ปี ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

ในการเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสถานั้น สมาชิกสภาต้องสาบานตน (ให้คำมั่นสัญญา และประกาศ) เช่นเดียวกับสมาชิกสภาที่สองต่อ พระพักตร์พระมหากษัตริย์ หรือในที่ประชุมสภาที่หนึ่งต่อหน้าประธาน สภาที่ได้โปรดเกล้าฯ ให้ทำหน้าที่นั้นทุก ๖ ปี สมาชิกจำนวน ๓๘ และ ๓๗ คน ต้องพ้นจากสมาชิกภาพ สมาชิกสภาที่พ้นจากสมาชิกภาพมีสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งได้ทันที

สมาชิกสภาได้รับเงินตอบแทนและเงินทดแทนค่าใช้จ่ายที่ตน ได้ออกไปในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย นอกจากนี้ เงินคงกล่าวแล้ว ประธานสภาได้รับเงินพิเศษตามจำนวนที่กำหนดไว้ใน กฎหมาย ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรрок สดท่ายมาใช้กับกฎหมาย ที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อนด้วย

มาตรา ๑๐๒ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งประธานสภาสำหรับ สมัยประชุมหนึ่งจากรายชื่อ ๓ คนที่สภานำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ตอนที่ ๔

บทบัญญัติเกี่ยวกับด้วยสภาทั้งสอง

มาตรา ๑๐๓ บุคคลใดจะเป็นสมาชิกของทั้งสองสภาในขณะ เดียวกันไม่ได้ บุคคลใดที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกทั้งสองสภาในขณะ เดียวกันจำต้องเลือกเอาการเป็นสมาชิกสภาใดสภาหนึ่งแต่สภาเดียว

มาตรา ๑๐๔ คณะรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมทั้งสองสภา คณะ รัฐมนตรีมีสิทธิเสนอความเห็นเท่านั้น คณะรัฐมนตรีอาจจัดให้มีเจ้า หน้าที่เพื่อช่วยคณะรัฐมนตรีในการปฏิบัติหน้าที่ในที่ประชุมสภาได้ หาก สภาร้องขอ คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้าราชการแก่สภาซึ่งอาจเป็นโดยวาจา

หรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ การให้ข่าวสารดังกล่าวจะถือว่าเป็นการขัด
ต่อประโยชน์ของรัฐไม่ได้ สภาแต่ละสภาอาจเชิญคณะรัฐมนตรีเข้า
ร่วมประชุมสภาได้เพื่อประโยชน์ดังกล่าว

มาตรา ๑๐๕ ทั้งสองสภาโดยการประชุมแยกกันหรือในการ
ประชุมร่วมกันมีสิทธิสอบสวนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๐๖ สมาชิกรัฐสภาจะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี รอง
ประธานหรือกรรมการสภาแห่งรัฐ ประธานรองประธานหรือผู้พิพากษา
หรืออัยการของศาลสูงสุด หรือประธานหรือผู้พิพากษาประจำศาลตรวจ
เงินแผ่นดิน หรือข้าราชการประจำจังหวัดในขณะเดียวกันไม่ได้

รัฐมนตรีที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมน-
ตรีและสมาชิกรัฐสภาในขณะเดียวกันต่อไปได้อีกเพียง ๓ เดือน กฎหมาย
จะได้อำนาจ ติผลของการดำรงตำแหน่งสมาชิกรัฐสกากับตำแหน่งอื่นที่ได้
รับเงินเดือนจากแผ่นดินในขณะเดียวกันนอกเหนือไปจากที่ยกเว้นไว้ใน
วรรคแรก ข้าราชการทหารที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาใดสภาหนึ่งใน
สองสภานี้ให้ถือว่าไม่เป็นทหารประจำการ เมื่อพ้นจากสมาชิกภาพของ
รัฐสภาแล้ว ข้าราชการทหารมีสิทธิกลับเข้าประจำการได้

มาตรา ๑๐๗ สมาชิกรัฐสภา เจ้าพนักงาน ผู้ช่วยรัฐมนตรี
ตามที่บัญญัติไว้ในวรรค ๒ ของมาตรา ๑๒๐ และเจ้าหน้าที่ตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๔ วรรคแรก ไม่ต้องถูกฟ้องร้องในการที่ได้
กล่าวถ้อยคำในสภาหรือในการเสนอเรื่องใด ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร
ต่อสภา

มาตรา ๑๐๘ เว้นไว้แต่กฎหมายจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แต่ละสภามีอำนาจตรวจใบรับรองว่าได้รับเลือกตั้งของสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ และคัดค้านความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่เกี่ยวกับใบรับรองว่าได้รับเลือกตั้งและการเลือกตั้งตามระเบียบการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๐๙ สภาแต่ละสภาแต่งตั้งเลขาธิการสภาของตน

มาตรา ๑๑๐ รัฐสภาต้องประชุมอย่างน้อยปีละครั้ง การประชุมสมัยสามัญ เริ่มต้นขึ้นในวันอังคารที่สามของเดือนกันยายน

พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมสมัยวิสามัญตามที่ พระองค์ทรงเห็นเป็นการสมควร

มาตรา ๑๑๑ การประชุมแยกกันของแต่ละสภาและการประชุมร่วมกันต้องกระทำโดยเปิดเผย การประชุมลับจะมีได้ก็แต่โดยสมาชิกสภาไม่ต่ำกว่า ๑/๑๐ ร้องขอหรือเมื่อประธานสภาเห็นควรให้มีการประชุมลับ

สภากำหนดการประชุมลับเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ประชุมปรึกษากัน ในการประชุมลับนั้น สภาจะมีมติใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๑๑๒ เมื่อพระมหากษัตริย์เสด็จสวรรคตหรือสละราชสมบัตินั้น รัฐสภาไม่อยู่ในสมัยประชุมให้รัฐสภาประชุมกันโดยไม่ต้องมีการเรียกประชุม

การประชุมพิเศษนี้ต้องจัดให้มีขึ้นในวันที่ ๕ ภายหลังจากเสด็จสวรรคตหรือวันสละราชสมบัติ หากมีการยุบรัฐสภาให้เริ่มนับระยะเวลาดังกล่าวตั้งแต่วันที่การเลือกตั้งสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๑๓ สมัยประชุมของรัฐสภาต้องเริ่มด้วยพิธีเปิดการประชุมร่วมกันของสภาทั้งสองโดยพระมหากษัตริย์ทรงเปิดการประชุมหรือจะทรงโปรดเกล้าฯ ให้บุคคลอื่นปฏิบัติภาระนี้แทนก็ได้ การเปิดสมัยประชุมก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันในเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงเห็นว่า การประชุมต่อไปไม่มีประโยชน์ใดๆ ต่อประเทศชาติ

สมัยประชุมสามัญประจำปีต้องมีเวลาอย่างน้อย ๒๐ วัน เว้นไว้แต่พระมหากษัตริย์จะทรงใช้พระราชอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๑๔ ในการยุบสภาใดสภาหนึ่งของทั้งสองสภา พระมหากษัตริย์ทรงเปิดการประชุมรัฐสภา

มาตรา ๑๑๕ สภาจะประชุมปรึกษาหรือมีมติในการประชุมแยกกันหรือการประชุมร่วมกันไม่ได้เว้นไว้แต่จะมีสมาชิกไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุมอยู่ที่ประชุม

มาตรา ๑๑๖ มติของสภาเกี่ยวกับเรื่องใดๆ ก็ตาม ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสภาด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของสมาชิกที่ลงคะแนน

ในกรณีที่มีสองฝ่ายมีคะแนนเสียงเท่ากัน การลงมติของสภาจะต้องเลื่อนไปจนกว่าจะได้มีการประชุมครั้งต่อไป

ในการประชุมดังกล่าวหรือในการประชุมที่มีสมาชิกสภาทั้งหมดมารวมประชุมสองฝ่ายได้คะแนนเสียงเท่ากันให้ถือว่ายังไม่มีมติใดๆ ของสภา

การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำโดยวิธีการเรียกชื่อสมาชิก หากสมาชิกคนหนึ่งร้องขอให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวาจาก็ได้

มาตรา ๑๑๗ การออกเสียงลงคะแนนเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือการเสนอชื่อบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยการประชุมลับและวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีการเขียนลงในกระดาษโดยไม่มีชื่อของสมาชิกผู้ลงคะแนน

หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

มาตรา ๑๑๘ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้ถือว่าสองสภามีสภาพเป็นสภาเดียว และสมาชิกของทั้งสองสภามีสิทธิเลือกที่นั่งได้ตามอัตราสั้ย

ประธานสภาที่หนึ่งเป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ตอนที่ ๕

ว่าด้วยสภานิติบัญญัติ

มาตรา ๑๑๙ พระมหากษัตริย์กับรัฐสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติร่วมกัน

มาตรา ๑๒๐ พระมหากษัตริย์อาจพระราชทานข้อเสนอของพระองค์ทั้งที่เกี่ยวกับกฎหมายหรืออื่น ๆ เป็นลายลักษณ์อักษรหรือคณะผู้ได้รับมอบอำนาจก็ได้

พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งผู้รับมอบอำนาจพิเศษ และโปรดเกล้าฯ ให้ช่วยเหลือคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับข้อเสนอดังกล่าวในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้

มาตรา ๑๒๑ การประชุมโดยเปิดเผยเพื่อพิจารณาข้อเสนอของ พระมหากษัตริย์นั้น จะต้องเริ่มต้นด้วยการพิจารณาข้อเสนอ นั้นก่อน การพิจารณาข้อเสนอตัวนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภา

มาตรา ๑๒๒ สภาที่สองและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภามีสิทธิ แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อเสนอของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๑๒๓ หากสภาที่สองมีมติให้ผ่านข้อเสนอไปโดยไม่แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็ตาม สภาที่สองต้องส่งข้อเสนอ นั้นต่อไปให้แก่สภาที่หนึ่งโดยแนบข้อความต่อไปนี้ด้วย

“สภาที่สองของรัฐสภาขอส่งข้อเสนอของพระมหากษัตริย์ที่แนบ มานี้ให้แก่สภาที่หนึ่ง และมีความเห็นว่ารัฐสภาควรผ่านข้อเสนอ นี้ไปตาม ร่างเดิม”

หากสภาที่สองมีมติไม่ให้ผ่านข้อเสนอ นั้น ให้สภานำความกราบ บังคมทูลพระมหากษัตริย์ตามแบบต่อไปนี้

“สภาที่สองของรัฐสภาขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสแสดงความชอบพระราชหฤทัยในพระราชปณิธานที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ของ รัฐและของพระองค์ได้โปรดพิจารณาข้อเสนอของพระองค์อีกครั้งหนึ่ง”

มาตรา ๑๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๑ สภาที่หนึ่งต้องพิจารณา ข้อเสนอตามร่างที่สภาที่สองได้พิจารณาแล้ว

หากสภามีมติเห็นด้วยกับข้อเสนอ ให้สภานำความขึ้นกราบ บังคมทูลเพื่อทรงทราบและให้แจ้งให้สภาที่สองทราบตามแบบต่อไปนี้

“ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

รัฐสภาขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสแสดงความชอบพระราชหฤทัยในพระราชปณิธานที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ของรัฐ และเห็นชอบด้วยกับ ข้อเสนอตามร่างปัจจุบัน”

ถึงสภาที่สอง

“สภาที่หนึ่งของรัฐสภาขอแจ้งให้สภาที่สองทราบว่าสภาเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับ ... ซึ่งสภาที่สองได้ส่งมาให้ในวันที่

หากสภาที่หนึ่งมีมติไม่เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอ ให้สภานำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบและแจ้งให้สภาที่สองทราบตามแบบต่อไปนี้

“ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

สภาที่หนึ่งของรัฐสภาขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสแสดงความชอบพระราชหฤทัยในพระราชปณิธานที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ของรัฐ และขอพระองค์ได้ทรงพิจารณาข้อเสนอของพระองค์อีกครั้งหนึ่ง”

ถึงสภาที่สอง

“สภาที่หนึ่งของรัฐสภาขอแจ้งให้สภาที่สองทราบว่าสภาที่หนึ่งได้ขอให้พระมหากษัตริย์ทรงพิจารณาข้อเสนอของพระองค์ที่เกี่ยวข้องกับ อีกครั้งหนึ่งแล้ว และข้อเสนอดังกล่าวนี้ได้เสนอต่อสภาที่สองเมื่อวันที่.....”

มาตรา ๑๒๕ ครอบงำที่สภาที่หนึ่งไม่ได้มีมติ พระมหากษัตริย์จะทรงถอนคืนข้อเสนอที่พระองค์เสนอเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๑๒๖ รัฐสภามีสิทธิเสนอร่างกฎหมายต่อพระมหากษัตริย์

มาตรา ๑๒๗ สิทธิในการเสนอร่างกฎหมายเป็นของสภาที่สอง โดยเฉพาะ ซึ่งจะพิจารณาร่างกฎหมายโดยวิธีการเช่นเดียวกับร่างกฎหมายที่เสนอโดยพระมหากษัตริย์ และภายหลังที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาที่สองแล้ว สภาที่สองจะส่งร่างกฎหมายไปยังสภาที่หนึ่งตามแบบต่อไปนี้

“สภาที่สองของ รัฐสภาขอส่งร่างกฎหมายที่ได้แนบมา พร้อมนี้มาให้สภาที่หนึ่งและมีความเห็นว่า รัฐสภาควรทราบบังคมทูลพระกรุณาลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป”

มาตรา ๑๒๘ ภายหลังจากที่ได้มีการพิจารณาตามปกติแล้ว หากสภาที่หนึ่งเห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมายดังกล่าวให้สภาทูลเกล้าฯ ถวายร่างกฎหมายแก่พระมหากษัตริย์ตามแบบต่อไปนี้

“รัฐสภาเห็นว่าร่างกฎหมายที่แนบมาพร้อมนี้ส่งเสริมผลประโยชน์ของรัฐ ขอได้โปรดลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป”

สภาที่หนึ่งต้องแจ้งให้สภาที่สองทราบตามแบบต่อไปนี้

“สภาที่หนึ่ง ของรัฐสภาขอแจ้งให้สภาที่สองทราบว่าสภาที่หนึ่งได้ให้ความเห็นชอบแก่ร่างกฎหมายเกี่ยวกับ.....ที่ได้รับมาจากสภาที่สองเมื่อวันที่.....และในนามของรัฐสภา ขอได้โปรดลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป”

หากสภาที่หนึ่งไม่เห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมาย ให้สภาที่หนึ่งแจ้งต่อสภาที่สองตามแบบต่อไปนี้

“สภาที่หนึ่งของรัฐสภาไม่อาจเห็นเหตุผลอันสมควรที่จะขอให้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ในร่างกฎหมายที่ไต่กันมาพร้อมนี้”

มาตรา ๑๒๕ สำหรับข้อเสนออื่นใดนอกเหนือไปจากร่างกฎหมายนั้น สภาทั้งสองอาจเสนอต่อพระมหากษัตริย์โดยการเสนอแยกกันเป็นของแต่ละสภาได้

มาตรา ๑๓๐ พระมหากษัตริย์ทรงแจ้งต่อรัฐสภาโดยเร็วที่สุดว่าพระองค์ทรงเห็นชอบหรือไม่ หากทรงเห็นชอบกับร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภามาแล้ว การแจ้งดังกล่าวให้ใช้แบบต่อไปนี้

“พระมหากษัตริย์ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมาย” หรือ

“พระมหากษัตริย์กำลังทรงพิจารณาร่างกฎหมาย”

มาตรา ๑๓๑ บรรดากฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว และพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายและพระมหากษัตริย์ทรงประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว กฎหมายทั้งหลายจะถูกล้มเลิกมิได้

มาตรา ๑๓๒ (ยกเลิก)

ตอนที่ ๖

ว่าด้วยงบประมาณแผ่นดิน

มาตรา ๑๓๓ งบประมาณการใช้จ่ายทั้งมวลของราชอาณาจักรและวิธีการใช้เงินดังกล่าวให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๓๔ พระมหากษัตริย์ทรงเสนอร่างกฎหมายงบประมาณต่อสภาทั้งสองภายหลังที่ได้มีการเปิดการประชุมสมัยสามัญของรัฐสภาโดยมิชักช้าก่อนที่ระยะเวลาที่จะใช้งบประมาณนั้นจะได้เริ่มขึ้น ระยะเวลาดังกล่าวนี้จะเกินกว่า ๒ ปีไม่ได้

มาตรา ๑๓๕ ประมวลการใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปจะต้องไม่มากกว่ารายได้ของกระทรวงหนึ่ง ใช้จ่ายแต่ละรายการอาจเป็นบทบาทบัญญัติของกฎหมายหนึ่งฉบับหรือหลายฉบับก็ได้ การเปลี่ยนรายการงบประมาณจะกระทำได้ก็โดยแต่กฎหมายทั้งกล่าว

มาตรา ๑๓๖ การเสนอบัญชีรายจ่ายของ รัฐและบัญชีรายได้ของหน่วยราชการแต่ละหน่วยของรัฐนั้น ให้กระทำต่อสภานิติบัญญัติ ตามบทบาทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ให้แนบบัญชีที่ศาลตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจแล้วแนบไปด้วย

หมวด ๔

ว่าด้วยสภาจังหวัดและการปกครองเทศบาล

ตอนที่ ๑

ว่าด้วยส่วนประกอบของจังหวัด

มาตรา ๑๓๗ วรรค ๑ สมาชิกของสภาจังหวัดได้รับเลือกตั้งโดยตรงภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายโดยผู้ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้แก่ผู้มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์ หรือมีการยอมรับในกฎหมายว่าเป็นคนในบังคับเนเธอร์แลนด์ มีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งจะกำหนดไว้ต่ำกว่า ๒๑ ปีไม่ได้

ให้จัดการเลือกตั้งตามวิธีเลือกตั้งปันส่วนและตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๐ วรรค ๑ ประโยคสุดท้าย วรรค ๒ และ ๓ มาใช้

สมาชิกสภาจังหวัดพ้น จากตำแหน่งสมาชิกสภาพร้อมกันและมี สิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ทันที

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดได้แก่ผู้ที่เป็นชาว เนเธอร์แลนด์ หรือได้รับการยอมรับโดยกฎหมายของเนเธอร์แลนด์ว่า เป็นคนในบังคับของเนเธอร์แลนด์ หรือเป็นผู้ตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดนั้น มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี ไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และเป็นผู้ที่ไม่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามระเบียบตามที่กำหนดไว้ ในวรรค ๓ ของมาตรา ๕๐ ยกเว้นการถูกคำพิพากษาของศาลให้เพิกถอน เสรีภาพหรือต้องโทษอาญาให้เสียสิทธิเสรีภาพที่ไม่ใช่การกักขัง หรือ จรจัด หรือเมาในที่สาธารณะ การเลือกสมาชิกสภาจังหวัดให้ดำเนินไป ตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๓๘ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๓๕ การประชุมสภาจังหวัดให้กระทำโดยเปิดเผยโดยมี ข้อยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๑ ที่เกี่ยวกับการประชุมของ รัฐสภา

มาตรา ๑๔๐ สมาชิกสภาจังหวัดมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนโดย ไม่ต้องอยู่ใต้อาณัติหรือได้รับการมอบหมายใด ๆ จากผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้ง

มาตรา ๑๔๑ ในการพิจารณาและออกเสียงลงคะแนนให้นำบท บัญญัติมาตรา ๑๑๔, ๑๑๖, ๑๑๗ วรรคแรกเกี่ยวกับสมาชิกของรัฐสภามา ใช้บังคับโดยอนุโลม

ตอนที่ ๒

ว่าด้วยอำนาจของสมาชิกสภา

มาตรา ๑๔๒ อำนาจของสภาจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในมาตราทั้งหลายในหมวดนี้

ตอนที่ ๓

ว่าด้วยอำนาจของสภาจังหวัด

มาตรา ๑๔๓ สภาจังหวัดมีอำนาจร่างกฎข้อบังคับและการ บริหารกิจการภายในของจังหวัด สมาชิกสภาจังหวัดกำหนดข้อบังคับของ จังหวัดที่สมาชิกเห็นว่าจำเป็นสำหรับผลประโยชน์ของจังหวัด

มาตรา ๑๔๔ หากกฎหมายหรือระเบียบการบริหารทั่วไปกำหนด ไว้ สภาจังหวัดต้องให้ความร่วมมือในการทำให้เกิดผลทางปฏิบัติตามที่ กฎหมายและระเบียบบริหารทั่วไปมุ่งประสงค์

มาตรา ๑๔๕ มติของสภาจังหวัดที่จะริเริ่มปรับปรุงหรือยกเลิก ภาษีอากรของจังหวัดต้องได้รับความเห็นชอบจากพระมหากษัตริย์ บท บัญญัติของกฎหมายอาจกำหนดไว้ว่าตามกฎหมายข้อบังคับที่ได้กำหนด ไว้ใน กฎหมายต้องได้รับความเห็นชอบจากพระมหากษัตริย์ การรับรองกฎหมาย ดังกล่าว สภาจังหวัดจะไม่รับรองไม่ได้ เว้นไว้แต่จะได้ออกกฤษฎีกาให้ เหตุผลดังกล่าวและได้ขอความเห็นจากสภาแห่งรัฐแล้ว

หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากรของจังหวัดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

การเก็บภาษีอากรดังกล่าวต้องไม่ขัดขวางการส่งสินค้าขาออกหรือการนำสินค้าเข้ามาจากต่างประเทศของจังหวัดอื่น ๆ

มาตรา ๑๔๖ ประมาณการรายรับและรายจ่ายซึ่งสภาจังหวัดเป็นผู้อนุมัตินั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากพระมหากษัตริย์ด้วย การตรวจบัญชีของจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๔๗ สภาจังหวัดอาจทุนเกล้า ๆ ถวายความเห็นเพื่อประโยชน์ของจังหวัดและประชาชนในจังหวัดแก่พระมหากษัตริย์และต่อรัฐสภาต่อไป

มาตรา ๑๔๘ สภาจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งตามกฎหมายก็ได้กำหนดไว้ให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานและบริหารกิจการที่มีความรับผิดชอบไม่ว่าสภาจังหวัดจะอยู่ในสมัยประชุมหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๑๔๙ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะยกเลิกมติของสภาจังหวัดและของคณะกรรมการซึ่งขัดต่อกฎหมายหรือผลประโยชน์สาธารณะ ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๕๐ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าหลวง ๑ นายประจำจังหวัดหนึ่ง มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระบรมราชโองการ

เงินเดือนและค่าใช้จ่ายสำหรับที่พักทางราชการของข้าหลวงประจำจังหวัด ให้รวมไว้ในประมาณการค่าใช้จ่ายของราชอาณาจักรสำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของจังหวัดที่รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของราชอาณาจักรหรือไม่นั้น ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

ตอนที่ ๔

ว่าด้วยกรปกครองเทศบาล

มาตรา ๑๕๑ ส่วนประกอบ การจัดการและอำนาจของเทศบาลให้กำหนดไว้ในกฎหมายโดยคำนึงถึงระเบียบการที่กำหนดไว้ในมาตราต่าง ๆ ของทอนนี้

มาตรา ๑๕๒ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงและอยู่ในตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยผู้มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาล ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งต้องเป็นผู้มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์ หรือมีกฎหมายรับรองว่าเป็นคนในบังคับเนเธอร์แลนด์ มีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายซึ่งจะกำหนดไว้ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ไม่ได้ การเลือกตั้งให้ดำเนินการตามวิธีการเลือกตั้งตามส่วนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐ วรรค ๑ ประโยคสุดท้ายวรรค ๒ และวรรค ๓ มาใช้โดยอนุโลม

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติดังนี้คือ มีสัญชาติเนเธอร์แลนด์หรือเป็นคนในบังคับเนเธอร์แลนด์ตามกฎหมายและเป็นผู้มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาล มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๓ ปีบริบูรณ์ ไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๐ วรรค ๓ ยกเว้นการเพิกถอนเสรีภาพโดยคำพิพากษาของศาลและการต้องโทษอาญาที่ถูกเพิกถอนเสรีภาพที่ไม่ใช่ความผิดฐานจรัลหรืออันธพาล

หรือเมานี้ที่สาธารณสถาน การเลือกตั้งสภาเทศบาลต้องดำเนินไปตามที่
กำหนดไว้ในกฎหมาย

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธานสภาเทศบาลจากสมาชิกสภา
เทศบาลหรือจากผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลก็ได้ และทรงให้ประธาน
สภาพ้นตำแหน่ง

มาตรา ๑๕๓ สภาเทศบาลมีอำนาจออกกฎข้อบังคับและบริหาร
กิจการภายในของเทศบาลภายใต้กฎข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ในกรณีที่ได้
บัญญัติไว้ในกฎหมาย สภาเทศบาลอาจมอบอำนาจในคณะบริหารทั้งหมด
หรือบางส่วนของกิจการภายในของเทศบาลให้แก่องค์กรการใดภายใต้การ
ควบคุมของเทศบาลได้โดยกำหนดหน่วยงานของเทศบาลที่จะต้องควบคุม
ให้แน่นอน สภาเทศบาลมีอำนาจแยกเทศบัญญัติที่เห็นว่าจำเป็นต้องออก
เพื่อประโยชน์ของเทศบาล

หากมีกฎหมาย มาตรการปกครองทั่วไป หรือข้อบังคับของ
จังหวัดกำหนดไว้ เทศบาลมีหน้าที่ให้ความร่วมมือให้สำเร็จผลตามที่
กำหนด

หากมีการเพิกเฉยในการควบคุมและการบริหารเทศบาลอย่าง
ร้ายแรง ให้ออกกฎหมายกำหนดการปกครองของเขตเทศบาลขึ้นซึ่งแตกต่าง
จากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรานี้

ให้ตรากฎหมายกำหนดการปกครองรูปอื่นที่จะใช้แทนเทศบาล
ในกรณีที่เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติให้เกิดผลตามกฎหมาย มาตรการ
บริหารทั่วไปและข้อบังคับของจังหวัด

มาตรา ๑๕๔ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะทรงให้
พักใช้ชั่วคราวและยกเลิกซึ่งเทศบาลที่ขัดต่อกฎหมายหรือผลประโยชน์
ของประชาชนให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๕๕ มติของเทศบาลเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินของ
เทศบาลหรือการกระทำอื่นใดภายใต้กฎหมายแพ่ง ตามที่กำหนดไว้ใน
กฎหมายรวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายนั้น ให้นำเสนอสภา
เทศบาลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การจัดทำประมาณการและการจัดทำบัญชีให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๕๖ มติของเทศบาลเกี่ยวกับการเก็บ การปรับปรุง
หรือการยกเลิกภาษีท้องถิ่น จำต้องมีพระบรมราชวินิจฉัยเห็นชอบด้วย
ระเบียบการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

ภาษีอากรเหล่านี้ห้ามมิให้ขัดขวางการขนส่งสินค้าที่ยานการส่ง
สินค้าขาออกไปยังหรือการส่งสินค้าเข้ามายังเทศบาลอื่น

มาตรา ๑๕๗ เทศบาลอาจรวบรวมบังคับมูลถวายความเห็นเกี่ยว
กับผลประโยชน์ของเทศบาลและของประชาชนในเขตเทศบาลต่อพระ
มหากษัตริย์ รัฐสภา และจังหวัดที่เทศบาลนั้นอยู่ในเขต

มาตรา ๑๕๘ ให้กำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับกิจการ ผล
ประโยชน์ การก่อสร้าง หรืองานที่เทศบาล ๒ แห่งหรือกว่านั้นขึ้นไปจัดทำ
ร่วมกัน

หมวด ๕

ว่าด้วยองค์การวิชาชีพและอาชีพ

มาตรา ๑๕๘ การจัดตั้งองค์การวิชาชีพบางประเภทและอาชีพบางประเภท และการรวมกันขององค์การดังกล่าวและองค์การที่ทำหน้าที่ด้านวิชาชีพและชีวิตเศรษฐกิจของชาติโดยทั่วไป จะกระทำได้ก็แต่โดยกฎหมาย เพื่อให้มีการควบคุม ให้ตรากฎหมายกำหนดส่วนประกอบองค์การและอำนาจขององค์การดังกล่าว

มาตรา ๑๖๐ กฎหมายอาจกำหนดให้องค์การดังกล่าวมีอำนาจควบคุมได้

มาตรา ๑๖๑ การตัดสินใจใด ๆ ขององค์การดังกล่าวที่ขัดต่อกฎหมาย หรือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นอันยกเลิกและเป็นโมฆะตามข้อกำหนดที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

บทบัญญัติแห่งกฎหมายอาจกำหนดให้องค์การดังกล่าวเสนอการตัดสินใจให้ได้รับความเห็นชอบก่อนจึงจะมีผลได้ตามข้อกำหนดที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

หมวด ๖

ว่าด้วยองค์การอื่นที่มีอำนาจควบคุม

มาตรา ๑๖๒ กฎหมายกำหนดให้อำนาจในการออกคำสั่งแก่องค์การอื่นใดที่มีได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก็ได้

หมวด ๗

ว่าด้วยอำนาจตุลาการ

ตอนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๖๓ ศาลพิจารณาพิพากษาอรรถคดีที่้วพระราชอาณา-
จักรในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๑๖๔ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา และ
กฎหมายอาญาทหาร วิธีพิจารณาและการจัดองค์การของอำนาจตุลาการ
ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย โดยไม่เป็นการลิดรอน
อำนาจของสภานิติบัญญัติที่จะกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่อง
ใดโดยเฉพาะไว้ในกฎหมายเฉพาะ

มาตรา ๑๖๕ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสาธารณประโยชน์
จะกระทำมิได้เว้นไว้แต่จะได้มีกฎหมายกำหนดไว้ว่า ต้องเวนคืนอสังหา-
ริมทรัพย์นั้นเพื่อสาธารณประโยชน์โดยมีการจ่ายค่าทดแทนให้ก่อนตามข้อ
กำหนดที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

กฎหมายอาจกำหนดว่า กรณีใดบ้างที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ใน
กฎหมายก่อนว่าจำเป็นต้องเวนคืนเพื่อสาธารณประโยชน์ การกำหนดค่า
ทดแทนให้ก่อนนั้นจะนำมาใช้บังคับมิได้ในกรณีสงคราม ภัยของสงคราม
จลาจล อภิไศมย์หรืออุทกภัย ที่จำเป็นต้องมีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
โดยทันที

บทบัญญัติมาตรานี้จะนำมาใช้บังคับแก่สิทธิในการขนดินที่มีอยู่
ในปี ๑๘๘๖ ไม่ได้

มาตรา ๑๖๖ หากผลประโยชน์ส่วนรวมกำหนดให้องค์การของ
รัฐทำลายทรัพย์สินหรือทำให้ไม่อาจใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้เป็นการถาวร
หรือเป็นการชั่วคราวก็ตาม องค์กรของรัฐมีอำนาจดำเนินการดังกล่าว
ได้โดยต้องชดใช้ค่าทดแทนเว้นไว้แต่กฎหมายจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
การใช้ทรัพย์สินเพื่อการเตรียมการป้องกันประเทศและการ
ระดมพลเฉพาะที่จำเป็นในกรณีที่เกิดสงครามหรือมีภัยของสงครามนั้นให้
กระทำได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑๖๗ อรรถคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน เกี่ยวกับการเรียกร้องให้ชำระหนี้และสิทธิทางแพ่งอื่น ๆ นั้น
เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของอำนาจตุลาการโดยเฉพาะ

มาตรา ๑๖๘ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีที่ไม่เกี่ยวกับเรื่อง
บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๗ นั้น อาจมีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของ
ผู้พิพากษาหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยข้อขัดแย้งที่ผิดจากกฎหมาย
ปกครอง กฎหมายดังกล่าวกำหนดวิธีการพิจารณาและผลของการพิจารณา

มาตรา ๑๖๙ ผู้พิพากษาที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายเท่านั้นมีสิทธิใช้
อำนาจตุลาการ กฎหมายดังกล่าวอาจกำหนดให้บุคคลที่ไม่สังกัดอำนาจ
ตุลาการได้มีส่วนในการวินิจฉัยอรรถคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๗
และเป็นเรื่องที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้กระทำดังกล่าวได้ด้วย

มาตรา ๑๗๐ หากไม่ยินยอมโดยสมัครใจ บุคคลที่อยู่ในระหว่าง
การพิจารณาของศาลใต้อยู่แล้วตามกฎหมาย ศาลอื่นจะพิจารณาคดีของเขา
ไม่ได้

วิธีการวินิจฉัยข้อขัดแย้งระหว่างอำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ
นั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๗๑ เว้นไว้แต่เฉพาะกรณีที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย การ
จับกุมบุคคลจะกระทำไม่ได้หากไม่มีหมายที่ออกโดยผู้พิพากษาซึ่งอ้างถึง
เหตุผลของการจับกุมนั้น ให้แสดงหมายแก่ผู้ที่ถูกจับกุมในระหว่างที่มี
การจับกุมหรือภายหลังการจับกุมโดยทันที

แบบของหมายและระยะเวลาที่ผู้ถูกจับกุมจะถูกฟ้องร้องต่อศาล
นั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๗๒ การเข้าไปในเคหสถานโดยเจ้าของเคหสถานไม่
ยินยอมนั้นจะกระทำได้อีกแต่เฉพาะกรณีที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือโดย
อาศัยอำนาจพิเศษหรืออำนาจทั่วไปขององค์การที่กฎหมายกำหนดให้มี
อำนาจ

การจำกัดการใช้อำนาจดังกล่าวนี้ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๗๓ ความลับของจดหมายที่ส่งทางไปรษณีย์หรือ
สถาบันอื่นของรัฐที่ต้องรับผิดชอบในการส่งนั้นเป็นสิ่งที่จะละเมิดมิได้เว้น
ไว้แต่จะมีคำสั่งศาลตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๗๔ การริบทรัพย์ของผู้กระทำผิดโดยถือเป็นการลง
โทษอาญาอย่างหนึ่งนั้นจะกระทำมิได้

มาตรา ๑๗๕ ในคำพิพากษาของศาลนั้น จำต้องมีการแสดง
เหตุผลของการพิพากษาเช่นนั้น และในคดีอาญานั้นจำต้องมีการอ้าง
กฎหมายที่ให้ลงโทษอาญาไว้ด้วย

การอ่านคำพิพากษาของศาลให้กระทำโดยเปิดเผย

การพิจารณาของศาลให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นไว้แต่กฎหมายจะ
ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ผู้พิพากษาอาจ
ให้มีการพิจารณาแก่คดีได้

สำหรับการกระทำที่มีความผิดตามกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตาม
วรรคแรก และวรรคสองของมาตรานี้ย่อมกระทำได้

ตอนที่ ๒

ว่าด้วยอำนาจตุลาการ

มาตรา ๑๗๖ ให้จัดตั้งศาลยุติธรรมสูงสุดขึ้นหนึ่งศาลคือ
ศาลสูงแห่งเนเธอร์แลนด์ การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลนี้เป็นพระราชอำนาจ
ของพระมหากษัตริย์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑๗๗ หากมีตำแหน่งผู้พิพากษาศาลสูงแห่งเนเธอร์แลนด์
ว่างลง ให้ศาลนี้แจ้งไปยังสภาที่สองของรัฐสภาซึ่งจะได้ทุนเกล้า ๆ
ถวายรายชื่อบุคคล ๓ คน เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงเลือกเพื่อแต่งตั้งให้เป็น
ผู้พิพากษาของศาลนี้

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธานและรองประธานศาลจากผู้
พิพากษาของศาลสูงแห่งเนเธอร์แลนด์

มาตรา ๑๗๘ วรรค ๑ การฟ้องร้องสมาชิกรัฐสภา รัฐมนตรี
ผู้ว่าราชการสุรินัม และผู้ว่าราชการเกาะแอนติลีสของเนเธอร์แลนด์
สมาชิกสภาแห่งรัฐ และข้าหลวงประจำจังหวัด ให้กระทำในศาลสูงแม้
ภายหลังที่บุคคลเหล่านี้จะได้พ้นตำแหน่งแล้วก็ตาม โดยที่บุคคลเหล่านี้
ได้กระทำความผิดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ และพระมหากษัตริย์ทรงกล่าวหา
หรือสภาที่สองกล่าวหา

ข้าราชการตำแหน่งอื่นหรือกรรมการในคณะกรรมการระดับสูงอาจถูกฟ้องร้องต่อศาลสูงโดยเหตุที่ได้กระทำความผิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๑๗๕ ศาลสูงมีอำนาจหน้าที่ควบคุมให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยเรียบเรียงรวมทั้งการเคารพกฎหมายของผู้พิพากษาและของบุคคลที่กำหนดไว้ค่อนท้ายของมาตรา ๑๖๕ หากการพิจารณาคำสั่งและคำพิพากษาขัดแย้งต่อกฎหมาย ศาลสูงอาจยกคำพิพากษา คำสั่ง หรือการพิจารณานั้นเสียได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และโดยคำนึงถึงข้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

อำนาจอื่นของศาลสูงให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๗๖ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษา ข้าราชการในสังกัดฝ่ายตุลาการที่รับผิดชอบในการบริหารงานยุติธรรมและอัยการประจำศาลสูง ได้รับการแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งตลอดชีพ การปลดเกษียณเมื่อถึงอายุระดับหนึ่งนั้นให้กระทำได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย

การให้พ้นตำแหน่งหรือการปลดข้าราชการสังกัดฝ่ายตุลาการจะกระทำได้ก็แต่โดยมีคำพิพากษาของศาลสูงในคดีที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หากเป็นความประสงค์ของข้าราชการผู้ใดที่จะลาออก พระมหากษัตริย์อาจโปรดเกล้าฯ ให้ลาออกได้ ในกรณีของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎหมายปกครองของราชอาณาจักรให้นับวรรค ๑ วรรค ๒ วรรค ๓ และวรรค ๕ ของมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรรมการในคณะกรรมการดังกล่าว การพ้นตำแหน่งหรือการปลดบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ห้ามมิให้นำมาทราวนำไปใช้แก่บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะในการบริหารงานยุติธรรมที่เกี่ยวกับกองทัพหรือเกี่ยวกับวินัย

หมวด ๘

ว่าด้วยศาสนา

มาตรา ๑๘๑ บุคคลย่อมมีเสรีภาพสมบูรณ์ในการถือศาสนาโดยมิขัดต่อการคุ้มครองสังคมและสมาชิกของสังคมมิให้กระทำผิดกฎหมาย

มาตรา ๑๘๒ ประชาคมทางศาสนาทั้งหมดในราชอาณาจักรย่อมได้รับการคุ้มครองเท่าเทียมกัน

มาตรา ๑๘๓ ผู้ถือศาสนาต่าง ๆ มีสิทธิทางแพ่งและสิทธิของพลเมืองเหมือนกันและมีสิทธิเท่าเทียมกันในการมีศักดิ์และสิทธิ์ในการดำรงตำแหน่งและในการมีงานทำ

มาตรา ๑๘๔ การปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาภายในสถานที่และที่รโหฐานย่อมกระทำได้โดยไม่ขัดต่อมาตรการที่จำเป็นเพื่อความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ภายใต้ข้อยกเว้นเดียวกันนี้ การปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาภายนอกสถานที่ และในที่สาธารณะย่อมกระทำได้ตามที่ได้มีการอนุมัติอยู่แล้วในปัจจุบันตามกฎหมายและข้อกำหนด

มาตรา ๑๘๕ เงินช่วยเหลือ บำเหน็จบำนาญ และรายได้อื่นใดที่ศาสนาต่าง ๆ หรือพระในนิกายได้รับอยู่แล้วในปัจจุบันย่อมเป็นสิทธิของศาสนานิกายนั้นตลอดไป

ส่วนพระที่ยังไม่ได้รับเงินช่วยเหลือเลยหรือยังไม่ได้รับเงินช่วยเหลือพอเพียงจากรัฐบาลอาจได้รับเงินช่วยเหลือหรือให้เพิ่มเงินช่วยเหลือให้

มาตรา ๑๘๖ พระมหากษัตริย์ทรงควบคุมให้ประชาคมทางศาสนาอยู่ในขอบเขตของการเคารพกฎหมายของรัฐ

มาตรา ๑๘๗ การติดต่อกับประมุขของประชาคมทางศาสนา นั้นไม่ต้องผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือในการประกาศใช้ข้อกำหนดทางศาสนาก็ไม่ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาล ทั้งนี้โดยไม่ขัดต่อความรับผิดชอบที่มีอยู่ตามกฎหมาย

หมวด ๙

ว่าด้วยการคลัง

มาตรา ๑๘๘ ห้ามมิให้เก็บภาษีใดๆ ในนามของกระทรวงการคลังของราชอาณาจักรเว้นไว้แต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น

ให้นำบทบัญญัติ มาตรานี้มาใช้แก่การเก็บภาษีเพื่อการก่อสร้างและงานโยธาของราชอาณาจักร เท่าที่ภาษีเช่นนั้นไม่เก็บให้เป็นของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ

มาตรา ๑๘๙ การให้อิทธิพลเกี่ยวกับภาษีอากรจะกระทำมิได้

มาตรา ๑๕๐ หน้าที่มีอยู่ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง การชำระหนี้ นั้น ได้รับการพิจารณาทุกปีเพื่อรักษาประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๕๑ นำหนัก ส่วนผสม และค่าของเงินเหรียญให้ กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๕๒ การควบคุมและการบริหารงานกาชาดและการ วินิจฉัยข้อขัดแย้งเกี่ยวกับโลหะผสม การวิเคราะห์แร่ และเรื่องอื่นๆ ให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๕๓ ให้จัดตั้งศาลตรวจเงินแผ่นดินชั้นหนึ่งศาล กรรมการศาลและอำนาจหน้าที่ของศาลให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

หากมีตำแหน่งกรรมการศาลว่างลง สมาชิกสองของรัฐสภาเสนอ ชื่อบุคคล ๓ คนไปยังพระมหากษัตริย์ซึ่งจะทรงแต่งตั้งกรรมการศาลจากผู้ ที่ถูกเสนอชื่อ

กรรมการศาลตรวจเงินแผ่นดินได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ตลอดชีพ

ให้นำบทบัญญัติวรรค ๓ วรรค ๔ วรรค ๕ ของมาตรา ๑๕๐ มา ใช้แก่กรรมการศาลด้วย

หมวด ๑๐

ว่าด้วยการป้องกันประเทศ

มาตรา ๑๕๔ ชาวเนเธอร์แลนด์ทุกคนมีหน้าที่ร่วมมือในการ ถ่วงรักษาไว้ซึ่งเอกราชของราชอาณาจักร และในการป้องกันดินแดน

ของราชอาณาจักร หน้าที่ดังกล่าวนี้อาจบัญญัติให้เป็นของผู้มีภูมิลำเนาใน
เนเธอร์แลนด์ที่ไม่ใช่ชาวเนเธอร์แลนด์ได้ด้วย

มาตรา ๑๕๕ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของรัฐ ให้จัดตั้งกองทัพ
ของชาติขึ้นประกอบด้วยอาสาสมัครและทหารเกณฑ์ การเข้ารับราชการ
ทหารให้เป็นไปตามกฎหมาย ในกฎหมายดังกล่าวให้บัญญัติถึงหน้าที่ของ
ผู้ที่ไม่สังกัดกองทัพแห่งชาติในการป้องกันราชอาณาจักรไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕๖ เงื่อนไขของการยกเว้นไม่ต้องรับราชการทหารโดย
อ้างเหตุความเชื่อถือนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๑๕๗ การใช้กำลังทหารต่างประเทศจะกระทำมิได้เว้น
ไว้แต่อาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๑๕๘ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕๙ (ยกเลิก)

มาตรา ๒๐๐ ในกรณีสงคราม ภัยของสงคราม หรือ สภาว-
การณ์พิเศษอื่น ๆ หากต้องเกณฑ์ทหารเกณฑ์นอกประจำการเข้ารับราชการ
ทหารตามพระบรมราชโองการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นพิเศษนั้น ให้
เสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภาโดยมิชักช้า เพื่อกำหนดให้ทหารเกณฑ์เหล่านี้
นั้นประจำการต่อไปเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๒๐๑ ค่าใช้จ่ายสำหรับกองทัพของราชอาณาจักร ให้
เบิกจากกระทรวงการคลังของแผ่นดิน การบำรุงและการจัดให้มีกอง
ทหาร การขนส่งและการพลการอันจำเป็นทั้งหลาย จะมอบให้เป็นของ
บุคคลหนึ่งหรือหลายคนหรือเทศบาลมิได้ เว้นไว้แต่จะได้มีระเบียบการ

ทั่วไปกำหนดให้กระทำได้ตามกฎหมาย และมีการจ่ายค่าชดเชยช้อยกเว้น สำหรับหลักทั่วไปในกรณีที่เกิดสงคราม ภัยของสงครามหรือสภาวะการณ์พิเศษอื่น ๆ นั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

พระมหากษัตริย์ทรงวินิจฉัยว่ามี ภัยของสงครามเกิดขึ้นแล้วหรือยัง ตามบทบัญญัติของกฎหมายของราชอาณาจักร

มาตรา ๒๐๒ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงภายนอกและภายใน ให้ประกาศภาวะสงครามหรือภาวะฉุกเฉินทั่วพระราชอาณาจักรหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของราชอาณาจักร ได้โดยพระบรมราชโองการของพระมหากษัตริย์หรือในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ วิธีการประกาศและกรณีที่จะต้องประกาศและผลของการประกาศให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้อำนาจตามรัฐธรรมนูญที่เป็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนและตำรวจให้เป็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนอยู่ใต้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

ในกรณีเช่นนี้ ไม่จำกัดปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๓ ในสถานการณ์สงคราม ไม่จำกัดปฏิบัติตามบัญญัติมาตรา ๑๗๐

มาตรา ๒๐๓ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงภายในและภายนอกของประเทศ ในสภาวะการณ์พิเศษให้ประกาศข้อกำหนดโดยพระบรมราชโองการหรือในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ให้ดินแดนของราชอาณาจักรทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงองค์การให้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยโอนอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่เป็นของเจ้า

หน้าที่ฝ่ายพลเรือน เฉพาะที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและ
ตำรวจให้แก่องค์การฝ่ายพลเรือนอื่น วิธีการโอนอำนาจดังกล่าวและ
สภาพการณ์ที่ต้องโอนอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งจะกำหนด
ผลของการโอนอำนาจนั้นด้วย ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๒ วรรค ๓
มาใช้แก่กรณีนี้ด้วย

หมวด ๑๑

ว่าด้วยการบริหารกิจการน้ำ

มาตรา ๒๐๔ ระเบียบการเกี่ยวกับการบริหารกิจการน้ำ (Water-
staat) รวมทั้งการควบคุมสูงสุดและการดูแลนั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย
โดยคำนึงถึงบทบัญญัติทั้งหลายในหมวดนี้

มาตรา ๒๐๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจควบคุม
สูงสุดเหนือทุกอย่างเกี่ยวกับกิจการน้ำ โดยไม่ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายของ
แผ่นดินเกี่ยวกับกิจการน้ำหรือค่าใช้จ่ายโดยวิธีอื่น

มาตรา ๒๐๖ จังหวัดมีอำนาจดูแลกิจการทั้งหมดเกี่ยวกับน้ำ
สุขาภิบาล เขตฟิตและฟิตโพลเคอร์ อย่างไรก็ตาม การควบคุมกิจการบาง
ประการอาจมอบให้เป็นของหน่วยงานอื่นได้โดยกฎหมายจังหวัดมีอำนาจ
ที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดหน่วยงานและข้อบังคับของสุขาภิบาลเขตฟิต
และฟิตโพลเคอร์ ยุบเลิกสุขาภิบาลเขตฟิตและฟิตโพลเคอร์ และจัดตั้ง
เขตดังกล่าวขึ้นใหม่และกำหนดข้อบังคับสำหรับองค์การดังกล่าวเสียใหม่
ได้โดยพระบรมราชานุญาต คณะกรรมการของหน่วยงานดังกล่าวมีสิทธิ
เสนอขอแก้ไของค์การและข้อบังคับต่อจังหวัดได้

มาตรา ๒๐๗ คณะกรรมการระบายน้ำเขตพืดและพืดโพลเดอร์
มีอำนาจออกกฎข้อบังคับของหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของหน่วย
งานเหล่านี้ตามระเบียบการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

หมวด ๑๒

ว่าด้วยการศึกษาและการสงเคราะห์คนจน

มาตรา ๒๐๘ รัฐบาลต้องเอาใจใส่ในการศึกษาตลอดเวลา

การศึกษาต้องจัดให้เปล่าโดยรัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและ
ในการจัดการศึกษาชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาชั้นนั้น รัฐบาลมีอำนาจ
หน้าที่ควบคุมยกเว้นการสอบแข่งขันความสามารถของครูและศีลธรรม
ของครูซึ่งจะกำหนดโดยกฎหมาย การศึกษาที่จัดโดยรัฐให้เป็นไปตาม
กฎหมายโดยเคารพต่อสิทธิในการถือศาสนาของบุคคลด้วย

ในทุกเทศบาล ให้จัดให้มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาที่พอเพียง
โดยจัดให้มีจำนวนโรงเรียนให้มากพอตามกฎหมาย ข้อบังคับที่กำหนดไว้ใน
กฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้อยู่หมักกระทำได้โดยจำต้องจัดให้
มีโอกาสนี้จะได้รับการศึกษาได้ มาตรฐานการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยงบ
ประมาณแผ่นดินทั้งหมดหรือบางส่วนให้กำหนดโดยกฎหมาย ทั้งนี้โดย
เคารพต่อเสรีภาพในความคิดเห็นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราษฎร์

ให้กำหนดมาตรฐานของการศึกษาชั้นประถมศึกษาเพื่อให้เอกชน
ได้รับการศึกษาพอเพียงจากการศึกษาที่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

บทบัญญัติเพิ่มเติม

มาตรา ๑ สิทธิของขุนนางในการเสนอชื่อหรือการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือทางศาสนานั้นเป็นอันยกเลิก

การยกเลิกสิทธิของขุนนางที่มีอยู่และการชดเชยผู้มีสิทธินั้นให้กำหนดโดยกฎหมายและคามระเบียบที่วางไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๒ ห้ามมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖๖ วรรคแรกมาใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับกาที่ไม่ต้องชดใช้ค่าทดแทนในกรณีที่มีการทำลายทรัพย์สิน หรือทำให้ทรัพย์สินใช้ประโยชน์ไม่ได้เป็นการถาวรหรือชั่วคราว

มาตรา ๓ กฎหมายที่บัญญัติไว้ตามความในมาตรา ๔๔ วรรค ๔ นั้นจะต้องไม่กำหนดให้บำเหน็จบำนาญแก่ภรรยาฝ่ายหรือลูกกำพร้าของอดีตสมาชิกสภาที่พ้นตำแหน่งหรือเสียชีวิตก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๑๙๒๑

มาตรา ๔ ๑) ค่าทดแทนตามความในมาตรา ๔๔ ซึ่งอาจเรียกร้องได้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญนั้น จะจ่ายให้แก่รัฐมนตรีหรือสมาชิกของสภาที่ต้องห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมตามข้อบังคับการประชุมของสภาไม่ได้

๒)ให้นำบทบัญญัติต่อไปนี้มาใช้กับบำเหน็จบำนาญที่สมาชิกสภาที่พ้นตำแหน่ง หรือกำลังจะพ้นตำแหน่งสมาชิกสภาที่สอง

ของกฎหมายเลือกตั้งและโดยการคำนึงถึงโควตาที่กำหนดให้แก่รายชื่อใหม่ด้วย หากจำเป็นต้องให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนหนึ่งได้รับการเลือกตั้งในหลายรายชื่อแล้ว ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ

นับตั้งแต่วันที่ ๒๑ ภายหลังการประกาศการแต่งตั้งสมาชิกใหม่แล้ว ให้ถือว่าสภาที่สองประกอบไปด้วยสมาชิกตามความในมาตรา ๘๑

สมาชิกใหม่พ้นตำแหน่งพร้อมกันกับสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนแล้ว

มาตรา ๖ เว้นไว้แต่จะมีการยุบสภาที่หนึ่งของรัฐสภาให้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาที่หนึ่งภายในระยะเวลาสองเดือน ภายหลังที่ได้มีการประกาศใช้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เพิ่มจำนวนสมาชิกสภาที่หนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ ๒๑ ภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้ง ให้สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้วพ้นตำแหน่ง และสมาชิกสภาใหม่เข้าดำรงตำแหน่งแทน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา พิ.๒ มาตรา พิ.๕ และวรรคสองของมาตรา เอส. ๑ ของกฎหมายเลือกตั้งมาใช้ตามลำดับ

จนกว่าจะได้มีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในกฎหมาย ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเลือกตั้งดังต่อไปนี้

(ก) ให้ใช้เลข ๒๑, ๑๙, ๑๗ และ ๑๘ แทนเลข ๑๓, ๑๓, ๑๒, และ ๑๒ ในวรรค ๒ ของมาตรา พิ.๑

(ข) วรรคสี่ของมาตรา พิ.๑ มีบทบัญญัติดังนี้

๔. ทุกสามปี สมาชิกสภาที่หนึ่งจำนวน ๓๘ และ ๓๗ คนพ้นตำแหน่งโดยสลับเปลี่ยนกันดังนี้คือ จำนวนสมาชิกสภา ๓๘ คนที่ได้รับเลือกตั้งมาจากจังหวัดบราบัน ซีแลนต์, อุเทรีช, ลิมเบอร์ก นอร์ธ ซอลแลนต์ และไฟร์สแลนต์ และ ๓๗ คนที่ได้รับเลือกตั้งจาก จังหวัดเกลเดอร์แลนต์, โอเวอร์ริสเซล, โกนิงเกิน, เดรนเต้และ เซาร์ซอลแลนต์ สมาชิกที่พ้นตำแหน่งมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ทันที

(ก) ให้มาตรา พี.๒ มีข้อความว่า เมื่อมีการยุบสภาที่หนึ่ง ให้มีการจับสลากเพื่อตัดสินว่าจำนวนสมาชิก ๓๘ หรือ ๓๗ คนตามที่อ้างไว้ในมาตรา พี.๑ วรรค ๔ จะต้องพ้นตำแหน่งตั้งแต่วันอังคารที่สามของเดือนกันยายน ในปีปฏิทินที่สามภายหลังจากวันอังคารที่สามของเดือนกันยายน สมาชิกที่ไม่จับสลากจะพ้นตำแหน่งในวันอังคารที่สามของเดือนกันยายนของปีปฏิทินที่หก ภายหลังจากวันอังคารที่สามของเดือนกันยายนสมาชิกสภาที่พ้นตำแหน่งมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งโดยทันที

(ง) ในวรรคสองของมาตรา คิว.๓ คำว่า “ผู้สมัครรับเลือกตั้งสิบคน” นั้น ให้ใช้คำว่า “ผู้สมัครรับเลือกตั้งสิบห้าคน” แทน

มาตรา ๑ การควบคุมเทศบาลในเขตที่มีการถมที่ดินออกไปในทะเลที่ยังมิได้มีการกำหนดให้อยู่ในเขตจังหวัดใดนั้นให้กำหนดโดยกฎหมาย.

งานแปลของสภาวิจัยแห่งชาติที่พิมพ์ออกจำหน่ายแล้ว

ราคาปก

๑. มิสเตอร์ทอมป์กินส์เรียนลับ	๕
๒. การประยุกต์วิทยาศาสตร์ในการประมงน้ำจืด	๕
๓. คู่มือการตรวจสอบคอนกรีต	๑๐
๔. การเลี้ยงดูและอบรมเด็ก	๘
๕. ประโยชน์ของวิชาเคมีต่อมนุษย์	๔
๖. เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	๕
๗. ตำแหน่งประธานาธิบดีอเมริกันและประชาธิปไตยสมัยปัจจุบัน.....	๖
๘. พันธุ์สำหรับผู้สูงอายุ	๔
๙. ความจำเวียนทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น	๘
๑๐. อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์	๕
๑๑. การประยุกต์วิทยาศาสตร์ปริมาณในการเกษตรและอาหาร	๕
๑๒. การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ	๘
๑๓. พฤติกรรมรวมและชุมชนมนุษย์	๕
๑๔. ความรู้ทางนิติศาสตร์ เล่ม ๑	๒
๑๕. คณิตศาสตร์ที่น่าสนใจ	๕
๑๖. ปริมาณในการเกษตร.....	๒
๑๗. วิชาการเดินสายและการคำนวณสายไฟฟ้าสำหรับประชาชน.....	๑๐

